ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

PROCEEDING OF THE NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA.

BUDGET SESSION

VOLUME—I

No. 22

DATED THE 13TH. MARCH 1975

सत्यमेव जयते

1975

CONTENTS.

		Page
1.	Questions & Answers	1
2.	Miscelleneous	33
3.	Voting on Demands for Grants ... —	33
4.	Calling Attention Notice	91
5.	Statement by the Chief Minister	94
6.	Matter under Rule 301	97

—:o:—

PROCEEDINGS OF THE NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH GENERAL ELECTION UNDER SOVEREIGN DEMOCRATIC. REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA.

The Assembly met in the Assembly chamber, Dispur Gauhati on Tuesday. the 13th March, 1975 with the speaker in the chair, 9 (nine) Minister, 5 (Five) Minister of state, 1 (one) Deputy Minister, 68 (sixty eight) members present.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

Date : 13th March, 1975

Re : Judicial Staff

Shri Badan Chandra Talukdar asked :

*326 Will the Minister, Law be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the staff working under the Judicial Officers are controlled by the Civil Administration ?

(b) If so, whether there is any plan to bring these staff under the control of the judiciary ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Law) replied :

326. (a) Yes, some of the staff working under the Chief Judicial Magistrates and Sub-divisional Judicial Magistrates are still under the control of the Deputy Commissioners and the Sub-divisional Officers.

(b) Yes, the proposal of the Hon'ble High Court to bring these staff under the control of Judiciary which is now under active consideration of the Government in Appointment (B) Department is expected to take a final shape within a short time.

Shri Badan Chandra Talukdar : Mr. Speaker, Sir. the Minister has said that some of the staff are working under the Chief judicial Magistrates and Sub-Divisional Magistrate, and some are still under the control of the Deputy commissioners and the Sub-Divisional officers. Whether this 'some of the staff' are actually under the control of the Judicial Magistrates ?

Shri Syed Ahmed Ali, Minister : Yes, Sir,. In some districts the transfer of the officers are made by an executive order of the Deputy Commissioner and in some districts these officers are still under the control of the Executive and we have already requested the Honb'le High Court to draw up a scheme for final seperation and transfer bringing them under the control of the District Judge in every district.

Shri Badon Chandra Talukdar : May I know which are the districts where the staff are controlled by the Judicial officers and which are the districts where the staff are controlled by the Civil Administration ?

Shri Syed Ahmed Ali Minister : In every district the transfer is made partially and not in full. As for example, in Lakhimpur it appears from the reply received from the D.C. that the some Judiciary staff of the district are under the head of the Chief Judiciary Magistrate and some under Executive,

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, when the Judiciary is already Separated, from how it is so that the staff is still functioning under the civil Administration ?

Shri Syed Ahmed Ali Minister : In fact, this is going on since the separation of the Judiciary from the Executive and after the amendment of the Criminal Procedure code in the year 1973 it is under process of full separation and we have already requested the Hon'ble High Court to draw up a scheme for that purpose.

Shri Dulal Chandra Barua : Actually who is the authority for such kind of separation-whether it is the State Government or the Honb'le High Court ?

Shri Syed Ahmed Ali Minister : The Government in consultation with the Hon'ble High Court does it.

Shri Dulal Chandra Barua : How the Deputy Commissioner, Lakhimpur could say that all the staff have been placed at the disposal of the Chief Judicial Magistrate ? How would he do so ?

Shri Syed Ahmed Ali : Minister, : Before 1997, i.e. Before the separation of the Judiciary from the Executive these officers were under the Deputy Commissioner's establishment in every district. So, we have written to the Deputy Commissioners of every district whether the staff who are under amalgamated establishment have been since transferred under the Judicial Branch or not.

Shri Manabendra Sarma : Sir, in Minister's reply we came to know, that all the Judiciary staff in the Lakhimpur District have been placed at the disposal of the Chief Judicial Magistrate. May I know from the Minister whether by mere placing them at the disposal of the Chief Judicial Magistrate they can be transferred and appointed by the Chief Judicial Magistrate in the District and may I know from the Minister also when the Government has written to the Hon'ble High Court to prepare a plan for complete separation of the Judiciary in all respects ?

Shri Syed Ahmed Ali, Minister : Sir, previously these officials, particularly, the Grade III and Grade IV staff were under the D.C.'s establishment and naturally they were appointed and transferred by the Deputy Commissioner of the District. Now after the separation of Judiciary from the Executive in 1967 all the Deputy Commissioners have already transferred some

employees under the Control of the Judiciary Deptt. that means, the District Judge, according to the new amendment of the Cr. P.C. but in the meantime we have already requested the Hon'ble High Court to draw up a scheme and when the scheme is forwarded to us ultimately the Government in consultation with the Hon'ble High Court will formulate the new scheme.

Shri Manabendra Sarma : Sir, whether it is know to the Government that due to these staff being placed at the disposal of the Deputy Commissioner, i.e., the Executive authority of the district, the Judiciary have been experiencing some difficulties regarding the functioning of the Judiciary in the District because they cannot transfer and place them to other departments. Whether the Government is aware of this fact and whether the Government will take immidiate steps to transfer the staff to Judiciary which were kept with the Executive for the sake of smooth functioning ?

Shri Syed Ahmed Ali, Minister : Sir whether the Government is aware of it or not but it may be presented that when there is a duel authority there must be some difficulty. And, I have already stated that we have already requested the Hon'ble High Court for drawing up of a scheme so that this matter is finalised.

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : এই সাধাৰণ প্ৰশাসন জিলা কৰ্তৃপক্ষৰ তলত থকা কাৰণে চৰকাৰী অফিচাৰ কেছত পৰে। জিলা কৰ্তৃপক্ষক এই ক্ষেত্ৰত চেফগাৰ্ড দিয়াৰ চেষ্টা কৰা এই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি : এইটো জনানাই চাব।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : উদাহৰণ দিব লাগিব নেকি ?

Re : River Police Station

Shri Chandra Bahadur Chetri asked :

*327. With the Minister Home be pleased to state—

(a) The total no. of new out posts of River police likely to be established as per reorganisation scheme ?

(b) The functions of River Police at present ?

(c) How many criminals have so far been apprehended by river police while crossing rivers during 1974 in the State ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) replied :

327. (a) Assam Police Commission recommended establishment of 8 River Police Stations in the State and accordingly sanction for 8 Stations had been accorded during 1973.

(b) The principal functions of the River Police are as follows :

(i) Prevention and detection of Crime.

(ii) Mairtenance of Law and order.

(iii) Traffic regulations.

The Assam Police Commission also recommended following essential functions for River Police Staff :

(i) Patrolling of the River in the border tracks. Petrolling of the 'CHAR' areas and to perform duties of Boat Constables in those areas.

(ii) Prevention and detection of Crime and apprehention of criminals crossing the rivers.

(iii) Providing transport to the Police Stations staff for investigation and law and order work in 'CHAR' areas.

(iv) Protection of visitors and pilgrims at religious places against cheating by imposters boatmen etc. and by providing rescue and life saving service.

(v) Rescue operations during floods.

(c) 61 (sixty one) Criminals had been apprehended so far.

Shri Chandra Bahadur Chetri . Sir, may I know from the Minister how many river police stations are there in the State and where they are located and whether it has got any link with the main police ?

Shri Hiteswar Saikia, Minister : Sir, originally we had 5 such stations. One at Dhubri (Goalpara), one at Bahati (Goalpara),

One at Soalkuchi (Kamrup), One at Pandu, (Kamrup) and One Supervising (Dhubri). Now, Sir, per the recommendation of the Police Commission, the following River Police Stations are set up : (1) Sibsagar District, Majuli P. S., (2) Kamrup District, Gauhati P. S., (3) Kamrup District, Tarabari P. S., (4) Goalpara Dist. Goalpara P. S., (5) Goalpara Dist, South Salmara P. S., (6) Goalpara Dist. Mankachar P. S., (7) Goalpara Dist. Dhubri P. S,, (8) Cachar Dist. Karimganj P. S., These are the Police Stations.

Shri Chandra Bahadur Chetri : Whether the Government is contemplating to reorganise this department ?

Shri Hiteswar Saikia, Minister : It is done as per the recommendations of the Police Commission.

Shri Chandra Bahadur Chetri : What is the total numbr of persons working in this Department and the annual total expenditure incurred on it ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) : Sir, the total staff we had prior to the recommendations made by the Police Commission :—Constables 40, Head Constables 3, A. S. I. 5, S. I. 1 and Inspector 1. 6 posts of S. Is, 5 Head Constables, 5 Constables and 16 boatmen were sanctioned after abolition of one post of Inspector and four posts of A. S. Is.

As regards the expenditure, last year on the Establishment Charge we had sanctioned Rs. 3,53,500/-

Shri Atuar Rahman : Have these Police Stations been entrusted with the duty of checking smuggling of paddy to outside the State ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) : Yes, Sir.

Shri Atuar Rahman : Sir, may I know the number of cases detected by them ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) : 61 cases have been apprehended so far in Goalpara out of which 52 cases have been apprehended under the Essential Commodity Act.

Shri Abdul Muqtadir Chaudhury : What is the criteria on which these people were apprehended ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) : On the basis of crimes.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে নদী পুলিচ বাহিনীৰ নাৱঁৰীয়া সকল পুলিচেই নে ৰাজহুৱা মানুহ হে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) :— নাৱঁৰীয়া হলেও পুলিচ কৰি দিয়া হল।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ,— অধ্যক্ষ মহোদয়, নাৱঁৰীয়া পুলিচ খিনিৰ সাধাৰণ শিক্ষা কিমান সেইটো আমাক মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) :— অন্য পুলিচৰ শিক্ষা যিমান তিমানেই ।

Shri Abdul Muqtadir Chaudhury — Whether these 8 Police out-posts are functioning ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) — Yes, they have already been started.

Shrimati Renuka Devi Barkataki— Sir, in bombay to check anti-smuggling Government have acquired two ships- 'Durga' and 'Kali'. Whether our Government are also contemplating to acquire some such ships to check anti-smuggling activities 'in the Brahmaputra River ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) — We have also acquired some boats, not ships.

Shrimati Renuka Devi Barkataki — With engines or without engines ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) — Some with engines and Some without engine.

Shri Muqtadir Chaudhury — Sir, may I know how many cases have been detected in Karimganj ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) — I have stated the total number of cases so far detected is 61. The figure of Karimganj is not with me at the moment.

Shri Dulal Chandra Barua — In view of the emerging new pattern of committing criminal offences in the riverine areas, whether Government consider it necessary to impart special type of training to the police officers with a view to detecting crimes in the riverine areas ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) — It is a good suggestion, and we will consider it.

Shri Dulal Chandra Barua — Sir, who is the person in charge of these River Police Station ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) — It is now under the over all charge of the I. G. P. It is now only in the very initial stage of its development.

বি ঃ খেতিত পানী যোগান ব্যৱস্থা

শ্ৰীজয় চন্দ্ৰ ৰবাই সুধিছে :

*৩২৮। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—?

(ক) ৰাজ্যখনৰ খেতিৰ পথাৰ বিলাকৰ মাজেৰে বৈ যোৱা সক নৈ বা জান জুৰি বিলাকত বান্ধ দি আৰু সেই বিলাকৰ যোগে খেতিত সুবিধা মতে পানী যোগান ধৰি খেতিৰ উপকাৰ কৰিব পৰা হয় বুলি আৰু উৎপাদন বৃদ্ধিত সহায়ক হয় বুলি চৰকাৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে, তেন্তে কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিবৰ বাবে কিবা খৰতকীয়া ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩২৮ (ক) সক নৈ আৰু জান জুৰিৰ পৰা খেতিৰ উপকাৰ কৰা হয় বুলি চৰকাৰে জানে।

(খ) অনুসন্ধানৰ কাৰণে চৰকাৰে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

শ্ৰীজয় চন্দ্ৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, যি বিলাক সৰু সৰু জান-জুৰি খৰালী শুকাই যায় আৰু বাৰিষা পানীৰে ভৰি পৰি জীৱিত হৈ পৰে সেই-বিলাকত বান্ধ আদি দি জনসাধাৰণক উপকৃত কৰিব নোৱাৰেনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : হয়, কৰিব পাৰি।

শ্ৰীজয় চন্দ্ৰ বৰা : যদি পাৰি তেনেহলে আজি দুই তিনি বছৰে সেইবিলাক কৰা দেখা নাই কিয় ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : এইটো কৰিবৰ কাৰণে বিশেষ অনুসন্ধানৰ প্ৰয়োজন। সেই কাৰণেই ইয়াৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰি এটা অনুসন্ধান ডিভিজন খুলি দিয়া হৈছে। অনুসন্ধান কৰি তাক ক'ত ক'ত কি কৰিলে সুবিধা হব সেইমতে আচনি যুগুত কৰি কাম কৰা হয়।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : এতিয়ালৈকে অসমত কোন কোন সৰু সৰু নৈ, জান-জুৰি আদিক অনুসন্ধান কৰি এই বিলাক আঁচনিৰ অন্তভূক্ত কৰা হল তাৰ এখন তালিকা এই সদনত দিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : নাম তালিকাৰ কাৰণে বেলেগ লিষ্ট লাগিব।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস : এতিয়ালৈকে এই বিলাকত কিমান টকা খৰছ কৰা হল সেইটো জনাবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : এইটো বাজেট প্ৰভিজ্যনৰ কথা।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কোৱা এই—'ইনভেষ্টিগেশ্বন উইং'টো কিমান দিনৰ পুৰণা আৰু আমাৰ সৰু সৰু পুৰণি নলা-নদী আদিয়েই কিমান পুৰণা সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে আমাক জনাবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : সেইটো 'ৰিচাৰ্চ'ৰ বিষয়।

Shri Santiranjan Dasgupta : Whether survey has been made to this effect ?

Shri Md. Umaruddin (Minister Irrigation) : Survey is being carried on. Previously we had only one S. E. to supervise this work. Now, we are creating two more posts of S. Es. But still it is felt that some more officers will be necessary.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই উত্তৰটোৰ কাৰণে বেলেগ আৰু নটিশৰ প্ৰয়োজন নাই কিয়নো (খ) প্ৰশ্নতেই এইটো এই ধৰণে স্পষ্টকৈ সোধা হৈছে যে, "যদি জানে, তেন্তে কাৰ্য্যকৰী কৰি তুলিবৰ বাবে কিবা খৰতকীয়া ব্যৱস্থা লবনে ?" এই প্ৰশ্নোত্তৰতেই তেখেতে ইয়াৰ উত্তৰ দিব পাৰিলেহেতেন। তথাপিও এইটো জানিব খুজিছো যে, আজি ৫।৮।১০ বছৰে যি বিলাক সৰু সৰু নদী-নলা, জান-জুৰিৰ পৰা পানী উঠাই খেতি বাতি কৰি আছে তেনেকুৱা জান-জুৰি বিলাক পানী যোগানৰ ব্যৱস্থাৰ কাৰণে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব লাগে বুলি নানান আবেদন-নিবেদন আদি চলি আহিছে। সেই মতেই এই বিলাক আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰি খেতি পথাৰত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : এইটো কৰা হব। যিমান বিলাক দাবী আছে সেইমতেই আজি সংগঠন ব্যৱস্থাটো বঢ়াই লওঁ। যিমান সোনকালে পাৰি এই বিলাক পানী যোগানৰ কাৰণে লবলৈ ব্যৱস্থা হাতত লৈছো।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী : অসমত থকা সৰু সৰু জান-জুৰি আৰু নলা-নৰ্দমা আদিৰ পানী খেতিৰ উপযোগীনে বুলি সোধা প্ৰশ্নোত্তৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, চৰকাৰে এই বিলাক খেতিৰ উপযোগী বুলি জানে। যদি জানে তেতিয়াহলে, এই বিলাক ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা কৰাৰ কথাটো মন্ত্ৰীমহোদয়ে উত্তৰ দিব পাৰিলেহেতেন। অনুসন্ধানৰ কথাটো আমি কোৱা নাই। এই বিলাক ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে কিবা প্ৰজেক্ট আদি চৰকাৰে লৈছেনেকি সেইটোহে সোধা হৈছে।

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, মানুহে এইদৰে ব্যৱহাৰ কৰা নৈ হৈছে অসংখ্য। এনে অৱস্থাত যি বিলাক ডিমাণ্ড জন-সাধাৰণৰ পৰা আহে সেই বিলাকৰ যুক্তি-যৌক্তিকতা বিচাৰ কৰি, তাত কিমান টকা-পইছাৰ প্ৰয়োজন হব, সেই পৰিমাণে বাজেটত ব্যৱস্থা আছেনে নাই এই যাৱতীয় সকলোবিলাক কথা অনুসন্ধান কৰিহে আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি বিবেচনা কৰা হয়।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী : আমি শুধিছো যে, এই জান-জুৰি বিলাক আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰি খেতিৰ পথাৰত পানী যোগান দিয়াৰ ব্যৱস্থা

কৰা হৈছেনে নাই আৰু যদি কৰিছে তেতিয়াহলে, কিমান এনেকুৱা আঁচনি কৰিছে সেইটো আমাক জনাবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : এইখন এখন ডাঙৰ লিষ্ট হ'ব। যুগুত কৰি সদনৰ টেবুলত ৰখা হ'ব।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, ৰাইজৰ পৰা দাবী আহিলে সেইবিলাক অনুসন্ধান কৰা হয়। কৃষিৰ লগত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা অপৰিহাৰ্য্য। যোৱা ২৭ বছৰৰ ভিতৰত চৰকাৰৰ ফালৰপৰা এনেকুৱা কিমান দাবী অনুসন্ধান কৰা হ'ল, কিমান আঁচনি লোৱা হ'ল আৰু তাত কিমান টকা পইছা খৰছ পৰিল, সেই টো আমাক জনাব পাৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : এই ক্ষেত্ৰত বেলেগ প্ৰশ্ন কৰিলে তাৰ লিষ্ট সদনৰ টেবুলত ৰাখিব পৰা যাব।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : চৰকাৰ এতিয়ালৈকে অনুসন্ধান কৰাতেই ব্যস্ত, আঁচনি কৰি তাক কাৰ্য্যকৰী কৰা নাই ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : আমাৰ সৰু সৰু স্কীম বহুত আছে। প্ৰশ্ন হ'লে সেই বিলাকৰ বিষয়ে সবিশেষ জানিব পাৰিম।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে এটা বিভাগো আছো অথচ বিভাগৰ পৰা প্লেন এণ্ড এষ্টিমেটো চাবমিট কৰিছে কিন্তু সেই বিলাক কিয় কাযাকৰী হোৱা নাই। এই প্লেন এণ্ড এষ্টিমেট বোৰ লব নে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : প্লেন এণ্ড এষ্টিমেট আছে, এতিয়া টকা যি পৰিমানে দিব সেই অনুপাততেহে আমি প্লেন এণ্ড এষ্টিমেট লব পাৰিম।

শ্ৰীচন্দ্ৰ বাহাদুৰ চেত্ৰী : এতিয়া কথা হ'ল ৰাইজে বিচাৰিলে দিব নে, য'ত দিলে ৰাইজৰ সুবিধা হয় তাত দিব ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন আহম্মদ (মন্ত্ৰী) : ৰাইজে বিচাৰিলে আমি অনুসন্ধান কৰি চাও আৰু সেই ঠাইত দিলে সুবিধা হব নে নহয় তাকো চোৱা হয় তাৰ পাছতহে টকা-পইচা থাকিলে সেই প্লেনবোৰ বিবেচনা কৰা হয়।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : এতিয়া দেখা গৈছে ইৰিগেশ্যনত চৰকাৰে খুব উঠিপৰি লাগিছে। এটা কথা মই জনাব বিচাৰিছো, সেইটো হল যি বিলাক আঁচনিৰ অনুসন্ধান কাৰ্য্য শেষ হৈ গৈছে সেইবিলাক কেতিয়া মানে সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা হব তাৰ এটা হিচাব দিব পৰা হব নে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : এই বিষয়ে স্পষ্টকৈ কোৱা টান।

Shri Gunendra Nath Pandit :—For utilising river water whether any integrated river valley scheme has been taken up ? If not, whether any examination is going on in this regard ? Whether the Government is aware of the fact that the Government of west Bengal is undertaking such a river valley project in collaboration with the World Bank, and a delegation from West Bengal has been sent to the World Bank to finalise the project ? In view of this whether our Government is contemplating to undertake a river valley project for utilising the waste water in our State ?

Shri Md. Umaruddin :—Sir, river valley project implies power generation and irrigation. facilites. For irrigation alone no river valley project is undertaken, For the present we have no such integrated river valley scheme so far as irrigation is concerned.

Shri Gunendra Nath Pandit :—Whether the Government is contemplating to take up any integrated river valley scheme ?

Shri Md. Umaruddin :—Sir, this question is not relevant to the question under reply.

শ্ৰীকন্দৰ্প দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় কৃষি মন্ত্ৰীক জনাও যে এনেবিলাক অঞ্চল আছে য'ত পানী যোগানৰ সু-ব্যৱস্থা আছে সেই বিলাক অঞ্চলত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা নকৰি য'ত পানী যোগান কৰাৰ কোনো সুবিধা নাই তাত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিছে এই বিষয়ে জানেনে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : স্পেচিফিক তেনে ধৰণৰ উদাহৰণ দিলে চোৱা হ'ব।

: **Re- organisation of Police Department.**

Shri Renuka Devi Barkataki asked :

*329. Will the Minister, Home be pleased to state—

(a) Wheather it is a fact that the Police Department has been reorganised recently ?

(b) If so, what is the new pattern of this Department ?

(c) Whether this process of reorganisation has touched the lower level of the police Department ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) **replied :**

329. (a) The Police Department is in the process of reorganisation in a phased manner in accordance with the recommendations made by the Assam Police Commission.

(b) Though the pattern of the Department as such has not under gone any substantial change, there has been some improvement in different fields of activities to meet the need of the people and make the police machinery more efficient. Some of the salient features of the recognisation process are indicated below :

(i) Establishment of new Police Stations. Out-Post and investigating Centres.

(ii) Provision of Investigating Staff on the basis of incidents of Crime.

(iii) Establishment of additional Traffic Points and expansion of Traffic Staff.

(iv) Reorganisation of the River Police.

(v) Addition of women Police wing to the force to deal with women criminals / Juveniles.

(vi) Establishment of special Investigating Squads at district level to Investigate complicated / heinous cases requiring sustained investigation.

(vii) Establishment of District crime record office, photography units at District Headquarters and provision of cameras at Thana level to harness scientific aids to investigation.

(viii) Equipping the State Forensic Science Laboratory with sophisticated equipment to ensure more reliable expert opinion.

(ix) Improvement of communication net-work aiming at connecting the Police Station by wireless system.

(x) Provision of Dog Squads upto District level.

(xi) Establishment of Recruit Training School and Armed Training Centre for imparting proper training to Police personel, particularly in the lower level.

(xii) Improvement of the Fire Service Organisation to cover more areas against fire hazards.

(c) Yes

Shrimati Renuka Devi Barkataki :—Sir, one of the objects of reorganisation of the Police Department is to facilitate investigation into the crimes. May I know whether the State Forensic Science Laboratory is upto the standard to help in the detection of crimes ?

Shri Hiteswar Saikia Minister, Home :— To some extent they can make detections.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :—Without going to Calcutta or any other place outside the State whether this Laboratory is in a position to help in detection of crimes ?

Shri Hiteswar Saikia :—Sir, this is under construction and we are bringing some equipments. Some equipments will have to be imported from foreign countries for which we require foreign exchange. Of course, we have brought most of the equipments and within a very short time we will be able to function effectively.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :—How many Forensic experts we have in the Police Department ?

Shri Hiteswar Saikia :—We have seven sections in the Laboratory and these are Physics, Chemistry, Biology Serology, Ballistics, Texicology and Questioned documents and Photography. These are the Departments under this Laboratory and we have staff in all these Departments. Some of them are also sent to Delhi for training.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :– Sir, an expert in Photograph cannot be an expert in ballistic and an expert in biology cannot be an expert in chemistry. Whether we have any expert who can take charge of the Forensic Laboratory ?

Shri Hiteswar Saikia :– We have recruited some Post-Graduate students for this Laboratory and they are sent to Delhi for training.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :—Who is the Director of the Laboratory ?

Shri Hiteswar Saikia :—One Mr. Barua.

Shrimati Renuka Devi Barkataki :—For the informtion of the Minister, Mr. Barua has retired long ago and the Minister does not know that at present there is none in this Laboratory ; only a few U. D. and L. D. Assistants are there and a few B. Scs are working there.

Shri Hiteswar Saikia : There are some M. Scs also. about this I will require to collect the details from a big book and if the hon. Member wants the details I can supply the information lateron.

Mr. Speaker : She want to know whether it is functioning.

Shri Hiteswar Saikia : Yes, it is functioning.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : Sir, about reorganisation of the Police Department the Minister has said that the process will touch the lowest level of the Police Department. May I Know whether the constables who are the lowest paid employees of the Department, for them Government has made any provision for their accommodation ?

Shri Hiteswar Saikia ; we are constructing some houses for them as per recommendations of the Police Commission. We are also providing facilities to them so that they might go higher up according to their capacity.

Shri Dulal Chandra Khound : The Police Department has a certain old tradition and that tradition iscontinuing. It is very of ten seen that because of much old tradition this Department works against the adopted principles and the Policies of the Government. May I know, Sir whether any measure has been taken in the reorganisation programme to reorient the entire police Department to achive the main object for which it is setup ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister Home) . we have the Police Mannual and we follow it.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir I want to know from the Minister whether Government has worked out as if all the recommendations of the Police Commission are to be given effect to so, what will be the financial involvement ? As per recommendation of the Police Commission whether the made of recruitment has also been changed, if so, in what way ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister Home) . The Police Commission's report is a big volume. Anyway I will try to satisfy the Hon'ble Member. As per recommendation, we need 4.17 crores annually. For seven years, So we need about 30 crores to implement all the recommendations of the Police Commission. Even then as you know the Ex-Chief Minister Shri Choudhury assured the House that the Police Commission's recommendations would be implemented gradually. Sir we are trying to implement it sincerely, In 1970-72 Government sanctioned only 15 lakhs. in 1972-73 50 lakhs, during last year Government sanctioned 1. 97 crores. In this way it will take decades to implement all the recommendations. As regards the second

question of Shri Dulal Chandra Barua we have accepted the recommendation and now the minimum qualification required for recruitment of constable is matriculation. Of course 20% are recruited from non-matriculate also. As regards appointment of S. Is and A. S. Is we are following the recommendations of the Police Commission.

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া : মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে যে অসমত মহিলা পুলিচ কিমান আছে?

অধ্যক্ষ : এইটো বেলেগ প্ৰশ্ন

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া : (মন্ত্ৰী) এনে এটা প্ৰশ্ন আহিব।

বিঃ কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আঁচনি

শ্ৰীগোলাপ চন্দ্ৰ বৰুৱাই সুধিছে :

*৩৩০। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে— কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আঁচনি কিমান চনত আৰম্ভ কৰা হৈছে, আৰু এই আঁচনি কেই বছৰত সম্পূৰ্ণ কৰাৰ নিৰ্দ্ধাৰিত সময় আছিল জনাবনে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

৩৩০। কলিয়াবৰ উত্তোলন জলসিঞ্চন আঁচনিৰ কাম ১৯৭১ চনত আৰম্ভ কৰা হৈছে আৰু ১৯৭৭ চনত সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ প্ৰচেষ্টা কৰা হৈছে।

শ্ৰীগোলাপ বৰুৱা : মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে ১৯৭৭ চনত কামটো সম্পূৰ্ণ হব। মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে যে ইয়াৰ কাৰণে প্ৰয়োজন হোৱা মাটি কিমান খিনি অধিগ্ৰহন কৰা হৈছে আৰু এতিয়ালৈকে কিমান কিলোমিটাৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন : মাটি অধিগ্ৰহনৰ বাবে ২২ লাখ টকা দিয়া হৈছে এই টকা দিচিয়ে দিব। ৬১ কিলোমিটাৰ মাটিৰ আধা টকা ক্ষতিপূৰণ বাইজে মানি লোৱা নাই। এই বিষয়ত যোৱা ৮-২-৭৫ তাৰিখে শ্ৰীবৰুৱাৰ লগত যোগাযোগ কৰি দিচিৰ সৈতে মিটিং কৰিছে। তেতিয়া কোৱা হৈছিল যে ২৫ কিলোমিটাৰ মাটি লাগিব। ১৫ কিলোমিটাৰ

ফেব্ৰুৱাৰী মাহত দিব আৰু ১০ কিলোমিটাৰ ৩১ মাৰ্চৰ ভিতৰত পোৱা হব। বাকী খবৰ পোৱা নাই। চেষ্টা চলি আছে।

শ্ৰীগোলাপ বৰুৱা : মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে ১৫ কিলোমিটাৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহত দিয়া কথা আছে। এই ১৫ কিলোমিটাৰ মাটিৰ ক্ষতিপূৰণ ৰাইজে পাইছে নে নাই? যদি ৰাইজে ক্ষতিপূৰণ লোৱা নাই তেনেহলে আমি আশা কৰিব পাৰো নেকি যে এই ২৫ কিলোমিটাৰৰ কাম ৩১ মাৰ্চৰ ভিতৰত আৰম্ভ কৰিব পৰা হব?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন : এই কথাটো নিৰ্ভৰ কৰে ৰাইজৰ ওপৰত। পিচিয়ে যদি টকা দি মাটি লব পাৰে তেন্তে কাম আৰম্ভ কৰিব পৰাটো সম্ভৱপৰ হব।

শ্ৰীগোলাপ বৰুৱা : আজি তিনি বছৰ ধৰি মাটি অধিগ্ৰহনৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজহ বিভাগে যি ধৰণে কাম কৰিব লাগিছিল সেই ধৰণে কাম কৰা নাই। এই ক্ষেত্ৰত কি ব্যৱস্থা লৈছে?

শ্ৰীমহম্মন ওমৰুদ্দিন : কাম বিলাক কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আচনিত এই কাৰণে ৰাইজে মাটি দিয়া নাই বা ক্ষতিপূৰণ গ্ৰহন কৰা নাই। তেওলোকৰ যি কেইডৰা মাটি আছে এই কেইডৰা গুচি যাব। গতিকে চৰকাৰে টকাৰ বিনিময়ত মাটি অন্য ঠাইত দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন : এইটো নতুন প্ৰশ্ন। এই পলিচি ৰাজহ বিভাগে গ্ৰহন কৰিব পাৰে

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : মাটিৰ গৰাকীক টকাৰ বিনিময়ত অন্য ঠাইত মাটি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন : চৰকাৰে আইনমতে টকা দিব লাগে।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্মা : ১৯৭২ চনৰ আচনি খন ১৯৭৭ চনত সম্পূৰ্ণ হব। গতিকে সেই সময়লৈ বস্তু বাহানিৰ দাম বাঢ়ি যাব। গতিকে এতিয়া কৰা প্লেন এষ্টিমেট ৰিভাইজড্ মতে কৰা হৈছে নে আগৰ ভাগেই আছে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন : ৰিভাইজড্ স্কিম কৰা হৈছে।

Starred Question No 331 was not put, the member being absent.

Re : **Man-eater at Singri**

Shri Biren Ram Phookan asked :

*332. Will the Minister, Forest be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a Man eater has appeared in Singri in Darrang ?

(b) How many men has so far been killed by the said Man eater ?

(c) What arrangements have so far been made to do away with the animal ?

(d) Will Government requisition the services of the man who has captured the tigress in Chandrapur declaring for sufficient rewards ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister, Forest) replied :

332. (a) Yes.

(b) 2 (two).

(c) The animal has already been captured on 13th February 1975.

(d) Does not arise.

শ্ৰীবিৰেণ ৰাম ফুকন : মহোদয়, যি জন মানুহে বাঘ মাৰিলে তেওঁক কিমান টকা পুৰস্কাৰ দিয়া হল ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান : মন্ত্ৰী, তেওঁক ৫০০ টকা দিয়া হল ।

শ্ৰীবিৰেণ ফুকন : মহোদয়, এই পুৰস্কাৰ অতি কম হৈছে, এইটো বেছি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান : মন্ত্ৰী, আৰু বেছি দিয়া সম্ভৱ নহয় ।

শ্ৰীবিৰেণ ফুকন : মহোদয়, সেই অঞ্চলত আৰু এটা বাঘ ওলাই যে মানুহৰ ওপৰত অত্যাচাৰ কৰিছে গৰুমহ মাৰিছে, তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কিবা কৰিবনে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান : মন্ত্ৰী, লগৰ বাঘ এটা আছে বুলি চৰকাৰে ভাবে সেই বাঘটোৱে কাৰোবাক অনিষ্ট কৰিলে তাৰ ব্যৱস্থা কৰা হব।

শ্ৰীবিৰেণ ৰাম ফুকন : মহোদয়, মই শুনিবলৈ পাইছো যে বাগানৰ মানুহ বিলাকে বাঘ ধৰিবলৈ ওলাইছে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান : বাঘ ওলালেই যে মাৰিব লাগে তাৰ কোনো কাৰণ নাই।

Shri Jalalddin Ahmed : What is the length and diametre of the tigress ? (No reply was given).

Shri Atul Saikia : I have been told that the person had invested more money than what he got as reward and in view of this whether the Govt. intends to consider for increasing the reward ?

Lutfur Rahman (Minister) : I have already said that.

Shri Chandra Bahadur Chetri): Whether it is a fact that there are innumerable man eaters in our society ?

(No reply was given).

Shri Gunendralal Pandit : What is the name of that Shikari ?

Shri Lutfur Rahman (Minister) : Shri Z. Ahmed.

Shri Gunendralal Pandit : From where he hails ?

Shri Lutfur Rahman (Minister) : May to from Nowgong.

মন্ত্ৰী, এড্ৰেচটো মোৰ লগত নাই, চিকাৰীজন মোৰ লগত নাই।

খাদ্য ধান সংগ্ৰহ

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকীয়ে সুধিছে :

*৩৩৩। মাননীয় যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) যোৱা খাৰিফ বতৰত সংগ্ৰহ কৰিব লগীয়া ধানৰ লক্ষ্য কিমান আছিল ?

(খ) এই সংগ্ৰহ কিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি স্থিৰ কৰা হৈছিল ?

(গ) এই সংগ্ৰহ কিমান দূৰ সফল হ'ল ?

শ্ৰীগজেন তাঁতী (যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

৩৩ (ক) যোৱা ১৯৭৩-৭৪ চনৰ খাৰিফ বছৰৰ বাবে ২৪,০০০০ (চৌবিশ লাখ) কুইনটল ধান সংগ্ৰহৰ লক্ষ্য ধাৰ্য্য কৰা হৈছিল।

(খ) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা লক্ষ্য আৰু ৰাজ্যত হব পৰা সংগ্ৰহৰ পৰিমান বিবেচনা কৰি সেই লক্ষ্য স্থিৰ কৰা হৈছিল।

(গ) শতকৰা ৭০ ভাগ।

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেৱী বৰকটকী: মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, ১৯৭৩-৭৪ চনত ধানৰ লক্ষ্য আছিল ২৪ লাখ কুইন্টল। এই পৰিপেক্ষিতত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নৰমচ মতে কিমান ধান ১৯৭৪-৭৫ চনত সংগ্ৰহ কৰিব।

শ্ৰীগজেন তাতী: মন্ত্ৰী, ১৯৭৫ চনৰ লক্ষ্য আছিল ১৭ লাখ কুইন্টল।

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেৱী বৰকটকী: কিমান ধান সংগ্ৰহ কৰাৰ আশা কৰে?

শ্ৰীগজেন তাতী : মন্ত্ৰী, আমি ১৭ লাখ কুইন্টল সংগ্ৰহ কৰিব পাৰো বুলি আশা কৰো।

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেৱী বৰকটকী: খাৰিফ চিজন শেষ হবলৈ কিমান সময় আছে।

শ্ৰীগজেন তাতী: অক্টোবৰৰ পৰা আমাৰ ধান সংগ্ৰহ আৰম্ভ কৰিম।

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেৱী বৰকটকী: ১৯৭৪-৫ চনত খাৰিফ চিজন নহয়নেকি?

শ্ৰীগজেন তাতী: গোটেই বছৰটোৱেই ধৰা হয়।

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেৱী বৰকটকী: ১৯৭৩-৭৪ চনত ২৪ লাখ কুইন্টল ধান সংগ্ৰহ কৰোতে অসম চৰকাৰৰ কিমান সময় লাগিছে?

শ্ৰীগজেন তাতী: মন্ত্ৰী, গোটেই বছৰেই লাগিছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা: কোন কোন মাহক খাৰিফ বুলি কোৱা হয়?

শ্ৰীগজেন তাতী মন্ত্ৰী: খেতিৰ কাৰণে বেলেগ সময় আছে প্ৰকিউৰমেণ্ট কাৰণেও বেলেগ সময় আছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: মহোদয়, ২৪ লাখ কুইন্টলৰ ১৭ লাখ কুইন্টল সংগ্ৰহ কৰা হল এই কথা চৰকাৰে জানেনেকি যে, ১৭ লাখ কুইন্টল ধান মাৰ্চ মাহৰ শেষত সংগ্ৰহ কৰা হল?

শ্ৰীগজেন তাতী : মন্ত্ৰী, কম কম পৰিমানে গোটেই বছৰটো ধান সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল বৰুৱা : মহোদয়, সংগ্ৰহৰ যিটো টাৰগেট কৰা হৈছে সেইটো লৈ আমাৰ এই সংকটৰ অৱস্থাত খাদ্য সমস্যা কেনেকৈ সমাধান হব? গতিকে ৰাজ্যৰ এইসংকট আঁতৰাবৰ কাৰণে চৰকাৰে চেষ্টা কৰিবনে?

শ্ৰীগজেন তাতী : মন্ত্ৰী, এই ব্যৱস্থা বিলাকৰ কথা আগতেই কোৱা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল খাউন্দ : মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, যোৱা বছৰ শতকৰা ৭০ ভাগ খাদ্য সংগ্ৰহ কৰিও যে খাদ্য সৰবৰাহ কৰিব পৰা নগল সেই কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰি চাইছেনে?

শ্ৰীগজেন তাতী : মন্ত্ৰী, এইটো বিশ্লেষণ কৰি চাবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু প্ৰয়োজন হলে কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : মহোদয়, এই বছৰো যদি এই টাৰগেট পূৰ কৰা হয় তেতিয়া হলে খাদ্য সমস্যা আমাৰ ৰাজ্যত নাথাকিব।

শ্ৰীগজেন তাতী : মন্ত্ৰী, সম্পূৰ্ণ নাথাকিব যে, সেইটো নহয়। অৱশ্যে কিছু কম হব।

শ্ৰীগিয়াছ উদ্দিন আহমেদ : মহোদয়, লেভি প্ৰথা ব্যৱস্থা হবনেকি?

শ্ৰীগজেন তাতী : মন্ত্ৰী, হয়,

শ্ৰীবদন তালুকদাৰ : মহোদয়, এতিয়ালৈকে যিমান ধান সংগ্ৰহ কৰা হল, তাৰ ভিতৰতে খেতিয়কৰ পৰা কিনা আৰু জব্দ কৰা বিলাকো ধৰিছেনেকি?

শ্ৰীগজেন তাতী : মন্ত্ৰী, গোটেইখিনি সংগ্ৰহৰ ধান।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : মহোদয়, ধান সংগ্ৰহৰ নামত চৰকাৰী গাড়ী, ঘোৰা, আদি নিয়োগ কৰা হৈছে, গতিকে এই সকলোবিলাক হিচাব কৰি সংগ্ৰহত কিমান খৰচ পৰিছে?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) : চৰকাৰৰ সংগ্ৰহৰ কোনো একাউন্ট নাই।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা : মহোদয়, যোৱা বছৰ খেতিৰ বাবে সুবিধা দিও কিয় কম ধান সংগ্ৰহৰ লক্ষ্য কৰা হ'ল?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) : কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নিৰ্দ্ধাৰণৰ লক্ষ্য আৰু আমাৰ সংগ্ৰহৰ পৰিমাণৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিয়েই এই লক্ষ্য স্থিৰ কৰা হয়।

শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰ : মহোদয়, এইবাৰ যি কঠোৰ ব্যৱস্থা লৈছে সেই কেইটা কি কি ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) : এইবিলাক এই সদনত আগতে কোৱা হৈছে।

শ্ৰীদুলাল খাউন্দ : মহোদয়, এই কঠোৰ ব্যৱস্থা বিলাক লৈ চৰকাৰী নেতা সবলে চৰকাৰৰ সিদ্ধান্তৰ বাহিৰে গৈ সাধাৰণ খেতিয়ক সকলক যি সকলে ৫ কিলো বা ১০ কিলো চাউল আনে সেই সকলকো অত্যাচাৰ কৰা কথা সঁচানে ? আৰু এই ব্যৱস্থাই চৰকাৰক ব্যাহত কৰা নাইনে ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) : দুই এজনৰ পৰা অভিযোগ পালে নিশ্চয় তদন্ত কৰিম।

Re : Women Police

Shrimati Tarulata Bora asked :

*334. Will the Minister, Home be pleased to state—

(a) The present strength of Women Police in the State ?

(b) The duties assigned to the Women Police Force ?

(c) The number of Women Police likely to be enlisted as per reorganisation scheme ?

(d) What is the approved uniform of Women Police and whether this uniform has been issued to them and if not the reasons thereof ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) replied :

334. (a)—Assistant Sub-Inspector—1
Constable — 12.

(b)—To deal with the problems relating to the task of frisking/searching of the Air-travellers, VIP's duties mainly Prime Minister's duties on her visit to the State, dealing with children, juvenile delinquents and women indulging in anti-social and criminal activities etc.

(c) – Sub-Inspector — 4
Asst. Sub-Inspector — 2
and Head Constable — 7

(d)—The following are the approved uniform which have been issued to Women Police :—

Ceremonial Dress :

1. Khaki Bush Shirt 1 No.
2. Khaki Drill Slack 1 No.
3. Black Shoes. 1 pair.
4. Navy Blue Cotton socks. 2 pairs.
5. Navy Blue Woolen socks. 1 pair.
6. Khaki Woolen Baret Cap. 1 No.
7. Lanyard with Whistle. 1 No.
8. A P. shoulders Badges for Constables and rank. Badge] for Asstt. Sub-Inspector. 1 pair
9. Number plate for Constable. 1 No.

Working. Dress:

1. Plain Muga Mekhela and white chadar. 1 No.
2. White cotton Blouse. 1 No.
3. White cotton Petticoat 3 Nos.
4. Sendle shoes. 2 pairs.
5. Blue woolen Cardign. 1 No.
6. Woolen Great Coat. 1 No.
7. Plastic Rain Coat. 1 No.

8.	Mosquito Net.	1 No.
9.	Kit Box	1 No.
10.	Haversacks.	1 No.
11.	Batton.	1 No.
12.	Hair Net.	2 No.

Shrimati Tarulata Bora : Sir, may I know from the Minister whether Govt, considers women Police to be sufficient and is it a fact that the women police is more dutiful and sincere ?

Shri Hiteswar Saikia (Minister, Home) : They are supposed to be sincere.

শ্ৰীজালালউদ্দিন আহমেদ : মহোদয়, অসমৰ ভিতৰত 'অমেন' এ, এচ, আই এজন আছে আৰু কনিষ্টবল ১২ জন আছে। কোন কোন জিলাত কিমান আছে জনাব নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : বৰ্ত্তমান গুৱাহাটীতহে আছে।

শ্ৰীমতী তৰুলতা বৰা : মহোদয়, এতিয়া যিমান মহিলা পুলিচ আছে তাৰ সংখ্যা বঢ়োৱাৰ চিন্তা কৰিব নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : সেইটো চিন্তা কৰা হৈছে।

Shrimati Renuka Devi Barkataki · Sir, the Minister has said that the women police are assgned duties of the Prime Minister and such other dignitaries. May I know form the Minister whether the Govt. has taken the Prime Minister as a woman Prime Minister.

Shri Hiteswar Saikia, Minister ; If the Prime Minister happens to be woman, we will have to treat her as such.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : My question is not about sex it is above sex, whether Assam Govt. has taken as woman Prime Minister ?

Shri Hiteswar Saikia Minister : We cannot enter in to private affairs.

Shrimati Renuka Devi Barkataki : I am not asking about her private affairs. Prime Minister and such dignitaries are above sex Considerations So, I am asking whether the Govt. has taken the Prime Minister as woman Prime Minister ?

Shri Hiteswar Saikia, Minister ; We cannot deny that she is a woman.

শ্ৰীআনন্দী বালা ৰাভা : মহোদয়, এই মহিলা পুলিচ বিলাক একেবাৰে লৰাৰ দৰে কত আছে তেওঁলোকক হায়াৰ বেংক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : পুলিচ কমিচনাৰৰ ৰিকমেন্দ মতে এইটো কৰা হব।

শ্ৰীতৰুলতা বৰা : মহোদয়; মহিলা পুলিচ অফিচাৰ এতিয়ালৈকে নাই নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : এতিয়ালৈকে অফিচাৰ নাই এ, এচ, আই আছে। এতিয়া এচ, আই লম।

Shri Prabin Kumar Choudhury : Sir, may I know from the Chief Minister, whether he will appoint woman as Home Minister ?

(Laughter from all sides)

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, the Minister has given a list of approved uniform of women Police, may I know artifical fund of hair is also supplied ?

Shri Hiteswar Saikia Minister : I do not know whether the Supply was artificial.

শ্ৰীবদন তালুকদাৰ : মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যৰ মহিলা অপৰাধী বিলাকক থানা তালাচ কৰিবৰ কাৰণে মহিলা পুলিচ ব্যৱহাৰ কৰে নে নাই পুৰুষ পুলিচ ব্যৱহাৰ কৰে ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : এইবিলাক কাম মহিলা পুলিচৰ জৰিয়তে কৰা হয়।

শ্ৰীৰাম শৰ্ম্মা : মহোদয়, মহিলা সমিতিৰ দৰে এই মহিলা পুলিচ সকলেও দিউতি মহিলা অপৰাধীৰ মাজতে হব নেকি ?

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্ত্ৰী) : হয়।

Shri Abdul Muqtadir Choudhury . Sir may I know how many Police cases have been detected by the women Police.

Shri Hiteswar Saikia Minister : Sir, it is a new question.

Re : Saintali G.S.S.

Shri Prabin Kumar Choudhury asked :

* 335. Will the Minister, Co-operation be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Secretary of the Saintali G.S.S. has mis-appropriated a substantial amount of share money subscribed by the people ?

(b) If so, whether it is also a fact that the said G.S.S. could not lift the quota of Food Stuff allotted by Supply Department for want of fund ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Co-operation) replied :

335 (a)—Yes.

(b)—Yes. 40 bags of atta and 100 quintals of Rice could not be lifted during the month of June, 1974.

Shri Prabin Kumar Choudhury : Sir, the Secretary is a Govt. servant and he has misappropriated Govt. money, then what action Govt. has taken to replenish the money.

Shri Gajen Tanti Minister, Co-operation : Yes, Sir he is a Govt. Servant and we are taking action against him and also we are taking steps to recover the amount.

Shri Prabin Kumar Choudhury : Sir, I want to know whether Govt. Proposes to replenish the amount already misappropriated ?

Shri Gajen Tanti, Minister : From Govt. side we cannot repleush the amount. We are trying to recover the amount from the Secretary and the President of the Society.

Shri Prabin Kumar Choudhury : Sir, whether it is a fact that the Chairman of the Society also involved in that misappropriation ?

Shri Gajen Tanti , Minister : Yes, Sir.

Shri Prabin Kumar Choudhury : What steps have been taken. ?

Gajen Tanti Minister : Sir we have already suspended the Society and steps will be taken against them on the charge of both criminal and civil suit.

Re : Residential Quarters for Judicial officers

Shri Jalauddin Ahmed asked :

* 336. Will the Minister, Law be pleased to state—

(a) Whether any scheme for construction of residential Quarters for the accommodation of the Judicial Officers in the State has been taken up ?

(b) If so, the amount of money sanctioned for the said purpose ?

(c) When the construction of the said quarters will be started and when it will be completed ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, Law) replied :

336. (a)—The matter is under active consideration of the Government.

(b) No.

(c) Does not arise.

Re : Seized Rice

Shri Kshirode Chandra Saikia asked ;

*337. Will the Minister, Supply be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the Supply Officer posted at Naharkatia had detected about 150 quintals of rice smuggled to Tirap (Arunachal Pradesh) on 4th February, 1975 ?

(b) Whether it is also a fact that the additional Deputy Commissioner (ii) of Dibrugarh had personally released the smuggled quantity of rice and allowed to move the same to Arunachal ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Supply) replied :

337. (a) & (b) The Supply Inspector Naharkatia seized 149.59 qtls. of rice ; but later on being satisfied that the rice was allotted

(b)—The Members are :—

Chairman :

1. Prof. M. C. Goswami, Head of the Department of Anthropology, Gauhati University.

Member :—

2. Chairman, Assam State Social Welfare Advisory Board, Gauhati.
3. Prof. J. N. Das, Principal, B. N. College, Dhubri.
4. Prof. B. C. Lahkar, Principal, Commerce College, Gauhati. but since resigned on grunds of health.

Member Secretary :—

5. Director, Social Welfare. Assam.

(c) & d)—Golokganj area of Goalpara District has been selected due to the prevalence of high degree of poverty among the women section of the population and due to the presence of a very large number of un-employed or under-employed and unattached widows in that area.

The terms of reference of the Study Team are :—

To Study the : (a). Growth of population in the last two decades in the area under Golokganj Police Station;

(b) Social behaviour in matrimonial matters;

(c) Remarriage of widows;

(d) Activities of married and unmarried women and of widows in the economic life of community;

(e) Prevalence of crime in the area involving women;

(f) Social status of widows;

(g) Dependency of widows;

(h) Identification and availability of work most suited to the widows.

বি : কাচুমাৰা ডাক্তৰ খানা

শ্ৰীআব্দুল হান্নান চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

*৩৪১ । মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) বৰপেটা মহকুমাৰ কাচুমাৰা ডাক্তৰ খানাৰ নতুন ঘৰ-দুৱাৰ কেতিয়া মানে বান্ধাৰ কথা চৰকাৰে ভাবিছে ?

(খ) বৰ্ত্তমান কাচুমাৰা ডাক্তৰ খানাৰ ঘৰ দুৱাৰ আছেনে ?

(গ) বৰ্ত্তমান তাত কোন ডাক্তৰক দিয়া হৈছে আৰু তেখেতে কামত যোগদান কৰিছেনে ?

শ্ৰীগিৰীন্দ্ৰ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক)—চৰকাৰে চিকিৎসালয়ৰ ঘৰ-দুৱাৰ পুনৰ নিৰ্ম্মাণৰ বাবে এডোখৰ উপযুক্ত মাটি বিছাৰিছে । তাৰ পাছতহে প্ৰাককলন তৈয়াৰী কৰা হব, আৰু নিৰ্ম্মাণ কাৰ্য্য আৰম্ভ হব ।

(খ)—হয় । এটা অস্থায়ী ঘৰ আছে ।

(গ)—৩০ । ১২ । ৭৪ তাৰিখে ডা : ডিম্বেশ্বৰ ডেকাক তাত নিযুক্তি দিয়া হৈছে, তেওঁক চাকৰীত যোগ কৰাৰ বাবে বৰ্দ্ধিত সময় (Extension of joining time) দিয়া হৈছে । তেওঁ অলপতে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিব ।

Shri Dulal Ch. Barua : Sir, generally with your permission we may ask any question. But I am not going to ask any question. I only want to draw your attention to one point, and that is I think, you have gone through to-days newspaper I mean "Assam Tribune" where in it appeared in the 1st page "Arrest of Biswa Goswami creates in Lok Sava." Another thing Sir, it appeared in the Assam Tribune dated 2nd March, 1975, the news item in the front page "Gajen Tanti resigned." We have seen in the newspaper that Mr. Gajen Tanti, Minister incharge of Supply resigned. A clarification in this regard would also help removing the misunderstanding of the people to a great extent. A statement from the Minister will be helpful.

Mr. Speaker : These things may come up later. Now item No. 2

———

VOTING ON DEMANDS FOR GRANTS

Shri Sarat Ch. Sinha, Chief Minister : Sir, I beg to move grant No. 15, 16 and 24.

Mr. Speaker : Any cut motion ?

Shri Dulal Ch, Barua : Sir, let the Chief Minister move for all the grants and then all the cut motion will be taken at a time.

Mr. Speaker : Alright.

Shri Sarat Chandra Sinha, Chief Minister : Sir, I beg to move grant No. 15, 16, 24, 28, 33, 34, 64, 65, 70, 95, 1 and 2.

Mr. Speaker : All the cut motions are moved ?

শ্ৰীনগেন বৰুৱা : অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেটৰ দাবীৰ ১১২-১২১ পৃষ্ঠাত '২৫২ সচিবালয় সাধাৰণ সেৱাসমূহ' শিতানৰ ১৫ নম্বৰ মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা দাবীৰ ১,৪৩,৪০,০০০ টকা এটকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক অৰ্থাৎ সমুদায় মঞ্জুৰীৰ ১,৪৩,৪০,০০০ টকা এটকাৰে হ্ৰাস কৰা হওক। এই বাজেট কেইটা কাটি মোচন মোভ কৰিছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বাজেটত বহুত টকা সাধাৰণ প্ৰশাসন আৰু সচিবালয় প্ৰশাসনৰ কাৰণে লগতে অন্যান্য শিতানৰ কাৰণে যিমান খিনি টকা ধৰা হৈছে সিমানখিনি টকা জনসেৱা আৰু জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে আৰু কল্যাণমূলক কামৰ কাৰণে, তেনেকুৱা আঁচনিসমূহৰ কাৰণে, অথবা উন্নয়নমূলক আঁচনি সমূহৰ কাৰণে ধৰা হোৱা নাই। কিন্তু সাধাৰণ প্ৰশাসন আদিৰ ইমান টকা ধৰা স্বত্বেও আচলতে আমাৰ দেশত যি ভাৱে সাধাৰণ প্ৰশাসন চলিছে যেই জনসাধাৰণৰ কল্যাণ-মূলক অথবা জন-স্বাৰ্থৰ পৰিপন্থী হোৱা নাই। জনসাধাৰণৰ কল্যাণ মূলক কাম অথবা জন-কল্যাণ, জনসাধাৰণৰ অৰ্থ নৈতিক সামাজিক আৰু শিক্ষাৰ ফালৰ পৰা জনসাধাৰণক আগবঢ়াই দিবলৈ যি বিলাক আঁচনি সেই বিলাকত সিমান ধৰা হোৱা নাই। দুখৰ কথা যে সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ কাৰণে ইমানখিনি টকা ধৰা স্বত্বেও আমাৰ দেশত সাধাৰণ প্ৰশাসন এনে ভাৱে চলিছে যে কেৱল ডাঙৰ ডাঙৰ অফিচাৰ সকলৰ দৰমহা আদিৰ কাম-কাজতে ব্যস্ত আছে, বাইজৰ কাম কাজত কোনো জোৰ দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা ইয়াত আমি দেখিবলৈ পোৱা নাই। আই-এ-এচ বা কমিচনাৰ ৰেংকৰ পোষ্ট বিলাক অতি সোনকালেই তৈয়াৰ হৈ যায় কিন্তু তলৰ ফালৰ উন্নয়নমূলক কামৰ কাৰণে পদ সৃষ্টি কৰাৰ কাৰণে অথবা তেনে কোনো আঁচনি লবলৈ হলে সিমান তৎপৰতা দেখা পোৱা নাযায়। আমাৰ প্ৰশাসন কি কাৰণে ইমান দুৰ্ব্বল হৈছে সেইটো কথা ৰাইজ তথা অসমৰ জনসাধাৰণে আজি হৃদয়ঙ্গম কৰিছে। জিলা পৰ্য্যায়ত যি ধৰণৰ প্ৰশাসন চলি আছে সেই কাললৈ চাই জন-সাধাৰণৰ মাজত আশ্চৰ্য্য প্ৰকাশেই নহয় বিদ্ৰোহ কৰিবলগীয়া অৱস্থা। কিবা এটা ও এণ্ড এম ডিভিজন আছে এই বিভাগৰ কাৰণে আই-এ-এচ সচিবৰ ৰেংকৰ কমিচনাৰ ৰেংকৰ অফিচাৰ আৰু অন্যান্য বহুটো কৰ্ম্ম-চাৰী আছে অথচ কি কাম কৰিছে প্ৰশাসন কেনেকৈ পৰিস্কাৰ কৰিব সেই বিষয়ে বোধকৰো প্ৰশাসনৰ এই ও এণ্ড এম বিভাগে আজি পোন্ধৰ বছৰ ধৰি গৱেষণা কৰি আছে কিন্তু ইমানবছৰৰ ভিতৰত জনসাধাৰণৰ কল্যাণৰ কাৰণে কি কি আঁচনি লৈছে সেইটোহে পৰীক্ষনীয় বিষয়

হৈ আছে। কিন্তু এই কামৰ কাৰণে বাজেটত টকা ধৰিছে। কিন্তু ইয়াৰ দ্বাৰা জন-স্বাৰ্থৰ কামত কি ভাৱে ইন্ধন যোগালে সেইটো আমি কব নোৱাৰো। এই ক্ষেত্ৰত ৰাতিপুৱাৰ সমাজৰ নিচিনা হৈ আছে। কিয়নো সমাজত ৰাতিপুৱা কি ঘটে সেইটো কোনেও কব নোৱাৰে। ঠিক এনেকৈয়ে বহুতো বিভাগ আছে যি বিলাক আমাৰ চেক্ৰেটাৰী ৰেংকৰ অথবা কমিচনাৰ ৰেংকৰ অফিচাৰ বহি আছে। মাহেকৰ মূৰত দৰমহা লৈ আছে কিন্তু কাম কি কৰি আছে সেইটো জনসাধাৰণে নাজানে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা কেই বছৰ মানৰ ভিতৰত অসমৰ বহুবাৰ অঙ্গচ্ছেদ হল অৰ্থাৎ মেঘালয়, মিজোৰাম আদি পৃথক হৈ গ'ল কিন্তু ইয়াৰ আগতে কমিচনাৰ অব প্লেইনচ ডিভিজন, কমিচনাৰ অব হিলচ ডিভিজন আদি আছিল কিন্তু জনসংখ্যা অনুপাতে কাম কমি গৈছে যদিও বিভাগ বিলাক হলে ঠিক আগৰ দৰেই আছে। ইমান বিলাক ডাঙৰ ডাঙৰ পোষ্ট সৃষ্টি কৰাৰ কাৰণ কি থাকিব পাৰে আমি বুজি-বলৈ টান পাইছো। অসমৰ জনসংখ্যাৰ অনুপাতে যিমান বিলাক আই-এ-এচ বা কমিচনাৰ অফিচাৰ ৰেংকৰ গোট তৈয়াৰ কৰিছে। সেই ঠাইত যদি সেই টকাখিনি জনসাধাৰণৰ কল্যাণমূলক আঁচনি লোৱাৰ কাৰণে খৰচ কৰা হলহেতেন তেনেহলে জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে বহুত-খিনি আগবাঢ়িব পৰা হলহেতেন। তলৰ চাম কৰ্ম্মচাৰীয়ে যিবিলাক দৰমহা, মৰগীয়া বানচ আদিৰ কথা কৈ আহিছে সেই বিলাকক দিব পৰা হলহেতেন। প্ৰশাসন পৰিস্কাৰ কৰিবলৈ কি কি কৰিব লাগিব সেই অনুপাতে ৰিপোৰ্ট আদি কৰিলে, সাধাৰণ প্ৰশাসন পৰিস্কাৰ কৰি-বলৈ মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে ইয়াতে বহুবাৰ ঘোষণা কৰিছিল কিন্তু এতিয়ালৈকে একো কাম হোৱা দেখা পোৱা নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে এটা কথা এই বিধান সভাতে মাননীয় সদস্যসকলে কৈছে। কটন কলেজৰ অধ্যক্ষ আজি ছমাহৰ আগতে বেলেগ পোষ্টত গ'ল কিন্তু পুৰণি অধ্যক্ষ যোৱাৰ পৰা আজি ছমাহ হোৱা স্বত্বেও আজিলৈকে কোনো এজন নতুন অধ্যক্ষ তাত দিয়া হোৱা নাই। কোনোবা এজন চিনিয়ৰ প্ৰফেচাৰকে সেই

চাৰ্জত দিলে হয়তো কাম এপইণ্টমেণ্ট বিভাগ আছে কৰ্ম্মচাৰী আছে অফিচাৰ আছে অথচ আজিলৈকে সেই কাম হৈ উঠা নাই। অলপতে শিক্ষা বিভাগৰ কথা এটা কওঁ যে একে সময়তে দুজন ডি-পি-আইয়ে ২০ তাৰিখৰ পৰা ২৮ তাৰিখলৈ কাম কৰিছে। দুইজনেই বহিছে। এই বিলাক কথা আচলতে অশোভনীয়। জন-সাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ বিৰুদ্ধে। এইটো সম্পূৰ্ণ অবিচাৰ হৈছে। একেলগে দুজন ডি-পি-আইয়ে দহ দিন কাম কাম কৰাটো জন-সাধাৰণৰ কোনো স্বাৰ্থৰ পৰিপন্থী নহয়। সেই কাৰণেই কৈছো যে সচিবালয় আৰু সাধাৰণ প্ৰশাসনৰ কাৰণে যিমান টকা ধৰা হৈছে সেইখিনি টকা নধৰিলেও আমাৰ প্ৰশাসন চলিলহেঁতেন। যিবোৰ পদৰ সৃষ্টি কৰিলে, উপসচিব, অৱৰ সচিব, এই বিলাক কম হলেও প্ৰশাসনৰ কোনো ব্যাঘ্যাট নহলহেঁতেন। বৰঞ্চ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত অসুবিধাৰহে সৃষ্টি হৈছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তলৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ ঘৰ-দুৱাৰ আদি যিমান খিনি লাগে সেইটো হোৱা নাই। দিশপুৰলৈ ৰাজধানী আহিল আৰু ইয়াত সচিৱালয়ৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলক সুবিধা দিয়া হৈছে কিন্তু বিভাগীয় আন আন অফিচ বিলাক যেনে স্বাস্থ্য অধিকৰ্ত্তাৰ অফিচৰ, শিক্ষাধিকৰ্ত্তাৰ অফিচৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে কোনোবাই কিবা এটা খাবলৈও একো নোপোৱা অৱস্থাত আছে। কিন্তু বাজেটত সিবিলাক অফিচৰ কাৰণেও টকা ধৰা হৈছিল। চুবুৰীয়া ৰাজ্যত যিবিলাক অফিচাৰ আছে সেই সকলক অন্য ৰাজ্যই গ্ৰহণ নকৰা কাৰণে অথবা বিশেষ তেনে কোনো কাম নথকাকৈয়ে কমিচনাৰ সচিব পৰ্য্যায়ৰ এই অফিচাৰ সকলক আমাৰ ইয়াত ৰখা হৈছে। জিলা প্ৰশাসন সাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰ পৰা আঁতৰি গৈছে। জনপ্ৰিয় চৰকাৰ বুলি কোৱা হৈছে যদিও কাম কাজ যিবিলাক জিলা পৰ্য্যায়ত চলি আছে সেই বিলাকৰ দ্বাৰা জন-সাধাৰণৰ কোনো কামত অহা নাই। আনকি বছৰৰ পিচত বছৰ ধৰি মাহৰ পিচত মাহ ধৰি বহুত দা-দৰ্খাস্ত পৰি আছে। এই বিলাক কাম কৰিবলৈ অলপ সুবুদ্ধিৰ প্ৰয়োজন। এইটো আমাৰ নাই, নিষ্ঠাৰ অভাৱ হৈছে। প্ৰশাসনীয় বিষয়া সকলেও বা তলৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলেও ওপৰৰ ফাললৈ

চায়, এম-এই-এ বা মন্ত্ৰী সকলে কি কৰিছে সেইটোলৈ লক্ষ্য কৰে। আৰু ফলত তেওঁলোকৰ মাজতেই বিশৃংখলাৰ সৃষ্টি হৈছে। এই প্ৰশাসন সবল হবলৈ, নিকা হবলৈ আমাৰ যিবিলাক ৰাজনৈতিক গোট সেই বিলাকৰ গাত যি দায়িত্ব আছে সেইটো নীতি নিদ্ধাৰণ কৰি অৰ্থাৎ যি আইন ৰচনা কৰে সেই সকলে আইন ৰচনা কৰা প্ৰতিনিধি সকলে যদি সেইখিনি সুস্থ নেতৃত্ব দিব নোৱাৰে তেনেহলে প্ৰশাসনীয় দক্ষতা আশা কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু আমাৰ ৰাজধানী ইয়ালৈ অহাৰ পিচত মুখ্যমন্ত্ৰী অথবা বিভিন্ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী সকলে নিজ নিজ বিভাগৰ বিষয় ভূলবলৈকো সুবিধা নাপায়। সময় নাপায় মন্ত্ৰী হিচাবে যিখিনি কতৃত্ব আছে সেইখিনিও যদি ভালকৈ চালনা কৰিবলৈ সক্ষম হয় তথাপিও বহুত কাম হব। প্ৰশাসন নিকা হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত ই সহায় কৰিব। একমাত্ৰ অনুশাসনহীনতাৰ কাৰণে বৰ্ত্তমানৰ প্ৰশাসন জনস্বাৰ্থৰ বিপৰীতে হৈছে। গতিকে প্ৰশাসনৰ লগত জড়িত হোৱা, জড়িত থকা সকলো বিলাক কৰ্ম্মচাৰীকে কিছুমান নিয়ম কানুনৰ মাজেদি অনুশাসনৰ মাজেদি চলাব লাগিব। সেই ক্ষমতা আৰু শক্তি থাকিলেহে প্ৰশাসন ভালদৰে চলিব। কিন্তু আজি দূৰ্নীতিক প্ৰশ্ৰয় দিয়াহে হৈছে। এই বিলাক কথালৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে যিবিলাকে আইন ৰচনা কৰিছে সেই সকলৰ ওপৰতেই অধিক দায়িত্ব আছে। উপযুক্ত দায়িত্ব ললেহে প্ৰশাসনৰ ওপৰত কতৃত্ব বা প্ৰভূত্ব খটুৱাব পাৰিব। আৰু তেতিয়াহে প্ৰশাসন জন-স্বাৰ্থৰ পৰীপন্থী হব। যদি এই কথা উপলব্ধি কৰা নহয় তেনেহলে প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত হবলগীয়া পাৰস্কাৰ হোৱা আশা কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু আমি আশা কৰিছো জন-স্বাৰ্থৰ হকে যি বিলাক কল্যাণমূলক আচনি আছে সেইবিলাকত জোৰ দিব লাগে আৰু সেই বিলাক কাৰ্য্যত পৰিণত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। কেৱল সাধাৰণ প্ৰশাসন শিতান অথবা সচিবালয় পৰ্য্যায়তে সীমাবদ্ধ নাথাকি জন-সাধাৰণৰ কথালৈ লক্ষ্য কৰিব লাগিব। যদি জন-সাধাৰণৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰা কামত অগ্ৰসৰ হব নোৱাৰি তেতিয়াহলে সেই আচনিৰ দ্বাৰা আমাৰ কোনো কামত আহিব নোৱাৰিব। এই কাৰণেই বাজেটত ধৰা টকাৰ প্ৰতি অনাস্থা আহিছে আৰু সেই কাৰণেই বাজেটৰ এই টকাৰ বিৰুদ্ধে কৈছো আৰু কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছো।

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, sir, while supporting the cut-motion moved by this side of the House under the v. rious heads of the General Administration, I want to make certain observations. Sir, we have been telling in the House about the increasing efficiency of the administration of the state and also we urge upon the Govt. specially to the Chief Minister to carry the administration with the masses for their welfare and economic upliftment. But, Sir, as a matter of fact, that has not taken place for last two decades and the bureaucracy is still continuing everywhere and the people are not at all benefitted by this administrration and this administation has become a complicated day by day and have failed to solve the socio-economic problem of the State. Sir, from time to time we have appealed to the Govt that they should make an effort to see that old type of bureaucracy does not exist in the administration and they should always make it a point to co-operate with the masses for their welfare because our people consider themselves as part and parcel of the administration. But nothing has so far been done in this direction. Now, sir, at the present stage what find is that our Chief Minister, who is in-charge of the General Administration and who is the pioneer of all socio-economic changes here in the State of Assam, is in the grip of political biasness and political corruption. Therefore, sir, to have a clean administration, the leadership must be clean. The leader who is heading the Govt. and the masses must be always above all these things. But here we find it otherwise. Sir, on the other day, when our Hon'ble Chief Minister and the Home Minister were proceeding to Barpeta during the election time, they did not hesitate to use a vehicle given by a person about whom I do not like to say anything now here in the House as he has no scope to depend himself. Sir, in this connection I would like to remind the

Hon'ble Chief Minister that he should bear in mind that we must know in what way we should deal within the people. Therefore, sir, if somebody gives a vehicle or anything to the Chief Minister, then he should see whether it is given by the blackmarketer or from an anti-social-element and without considering that aspect or the thing he should not have jumped into the vehicle immediately. Sir, without knowing the background of the particular person who made the vehicle available to the Chief Minister he should not have jumped into the vehicle. So, sir, many points he ought to have considered and verified before he used the vehicle. Sir, I do not like to say anything about the person who has accompanied him in the vahicle, as he is not here to defend himself. Sir, he is the leader of our people and it is his duty to see that he is not influenced by any undesirable element. He should be always cautious while moving from one place to another place and consider various aspects. Otherwise these undesirable elements may take advantage of his position and power. They may extract many things from him. Sir, these things are going on in our State under the leadership of our present Chief Minister. Now, I would like to refer to certain matters and I seek clarification from the Hon'ble Chief Minister. Sir, I have also raised this matter earlier. Govt. of India have sent certain quantities of wheat to this State Govt. for distribution amongst the flood affected people. Sir, instead of distributing the same to the flood affected people, Govt. have kept it in a godown. Now, what happened, sir, at the time of election one businessman was entrusted to sell it in the market and in a big amount has been extracted from that businessman for spending in the election. Sir, I want a catogorical reply on this score whether it is a fact that this has been given to the businessman without distributing it to the flood affected people for which it was given by the Govt. of India ? Sir, we also want to know

whether any amount has been collected from that businessmen for their election expenson ? Sir, these businessmen are sucking the bloods of the common masses here in Assam.

(At this stage Hon'ble Mr. Speaker vacated the Chair and Hon'ble Mr. Ataur Rahman, Chairman, occupied the Chair-II-27 a.m.)

Sir, another thing also I want to know from the Hon'ble Chief Minister. As regerds election funds, we are all-both opposition and the congress-collecting it. But, Sir, for this we cannot and we should not allow some group of people to suck our people's blood and to take advantage of it. Sir, most probably on 7th or 8th of February last our Chief Minister went to Dibrugarh in the name of procurement and certain other business and invited almost all the big businessmen and it is alleged that he had collected a big fund for election expenses. Sir, it is not really unbecoming on the part of the Chief Minister Sir, my whole contention is that a men of his stature who is the loador of our masses is not supposed to go in for collection of funds in this way without considering the background of those people. Sir, if he collects money for election expenses in this way, then how we can expect that he will be able to give us a clean adminestration ? Sir, he cannot give a clean administration here in the State of Assam. Sir, we have been observing his activities for the last few years. If the Chief Minister and his colleagues in the cabinet cannot set an example of clean performance, then how we can expect that the administration will behave according to the desire of the masses. Sir, when we ask about the clean administration then we get the reply that our administration is a clean one. But if is so, then why there is hue and cry everywhere ? Today everywhere there is a chaos. Now, Sir, I wonld like to mention about the newsitem published in the Nilachal

dated 13th falgoon "মাননীয় তালুকদাৰ ডাঙৰীয়া" written by one Shri Nirmal Goswami of Bhagawatipara it was an open letter to one of his ministers. Now, another representation has been submitted by one public of Polasbari addressing Shri G. R. Ghokle, the Law Minister, Govt. of India and members of the Disciplinary Committee of A. I. C. C. dt. 5th of February, 1975, levelling charges of corruption against an one time M. L. A. and the present education minister.

Sir, It has been reprsented in the representation that an enquiry be conducted against the charges of corruption against an one time M.L.A. and the present education Minister Shri H.N. Talukdar. Sir I do not like to go in to details of it. If the Ministry of Sarat Sinha would have been clean they must have remained clean in the minds and in the eyes of the public. Therefore I urge that there should be probe, enquiry about the conduct of Ministers and also other officials. Specially there should be probe against which Minister corruption charges were published in the papers but the Chief Minister is completely unaware about the conduct and all these corruption charges. I do not like to say many things about this. I have placed all these things to the most Hon'ble Privilege Committee. There are many things which will come up in due course. My whole question is we are demanding clean administration without cleaning ourselves. We are indulging in corruption everywhere. We are indulging in political corruption, social corruption and moral corruption. There is corruption everywhere in the administration. Before criticising others we must clean ourselves. The Chief Minister and other ministers of his cabinet are indulging in corruption but the Chief Minister has got no moral courage to admit all these things. We must clean ourseleves from political, social and other corruptions Apart from this I submitted to you that Assam is facing economic, political and other crisis. Socio-economic sturcture of Assam is

very bad. Due to various reasons the political, social and economical condition of Assam is becoming worse. You know what is happening in the interior parts of the Stater ? Mr. Deputy Speaker Sir. you know what condition is prevailing in your own constituency. You are visiting your area. while you visit different parts of Assam you see in what precarious condition the people are living. While you have visited your area in the last election you were to face criticism from the people. The people are very dissatisfied with the representatives whom they have elcted a few years back. The present Government headed by Sarat Sinha is a blind Government. This Government does not see the sufferings of the mass people and does not see the corruption prevailing in the adminstration. Hundreds and thousands of people are dying of starvation and thousands are becoming homeless. The present government is not doing anything to solve these burning problems of the mass people.

This Government is a very week Government. This Government failed to convinee the central Government for granting assistance for development of this State. The Government of India is also not extending any help either financial or other because the Government India know that Sarat Sinha is a weak man. This Government has failled to convinee the Government India to sanction financial assistance in case of road communication. This Government could not improve the road communication, could not improve the matter relating to the railways. Why Assam Government cannot get financial assistance from the Government of Iidia ? What is the meaning of it ? The meaning is due to weak leadership. You have seen that the Chief Minister and other Ministers very often go to Delhi. They go for discussion on planning or for other discussions. But what is the result ? The result is nil. Due to weak leadership of Assam the question of Brahmaputra Flood Control could not be settled till now. I have told you personally that while in 1972 I was

visiting Washington I met there Mr. Mc Namara the President of World Bank. I discussed with him about our Brahmaputra Flood Control measures and requested him to offer aid from the World Bank.

There is no team spirit among the minister. If one Minister goes to the East the other Minister goes to the West. What is the reason of expanding the Ministry to such a big figure ? This ministry is not at all an efficient Ministry. The Government of Assam could not derive any benefit from the world Bank but the West Bengal Government is deriving benefits from the world Bank. Recently we came to know that one of the Ministers namely Shri Gajen Tanti has resigned from the Ministry. While he was criticised the Chief Minister did not give protection. Because there is cooperation among the minister. I know Shri Gajen Tanti is a good man. I can say I know Shri Gajen Tanti better then Shri Sarat Sinha knows him. He is like my brother. I hope he will come out of the Ministery. If he is a man of principle I think he would not continue in this Ministry. Come out of the Ministry you will get emple scope to work in this State. Sarat Sinha has politicalised everything. There is politics in promotion, there is politics in appointment. This political attitude is a bad sign for democracy.

It may so happen that due to politicalsation, due to the political attitude, all the problems including the problems of the House are tainted with political business and Sir, you will not be surprised if this humble self quits this place for ever. Sir, I would have been a better Chief Minister than Mr. Sarat Chandra Sinha, if I was there I would have been a better administrator than Mr. Sarat chandra Sinha; I have all the guts to do the work but I am here to maintain the democratic form of the State and our Chief Minister and his senior

colleagues have got no respect for the democracy. They should remember that it is not for any particular man, it is for the entire people of the State and the people are looking at them. When somebody is in power and they say that they want to do something the people surely will say yes, they will never say, no but this 'yes' comes only from their lips not from their heart. Therefore, Sir, everywhere everything has been politicalised. As for instance, one of my colleagues yesterday suddenly came to me and said that why don't you furnish a list of schools to the Education Minister for grants ? I asked, what for ? He said, the Govt. is going to give certain financial assistance to the School buildings etc. Then I went to the Education Minister and he told me. Is it the practics to be followed by the Education Minister ? Should we go from door to door with bundles of paper like peons ask the Ministers for money ? Is it not the duty of the Chief Minister or is it not the duty of the Education Minister to inform all the Hon'ble Members with a circular that Government is going to entertain such number of schools for such and such grants ! But it is not being done. Sir, even in small matters there is political bungling. In Chinamara there is a very good high school. There the Assistant Head master is a quite senior man he was a teacher not only of this humble self but of this Minister also. He is also related to me but even then I said that justice should be done but the Govt. order was that the seniority of Mr. Chaliha should be refixed and that man is to be given the charge of the Assistant Head master and from here order has been issued that if the Managing Committee did not listen to that order the grant would be suspended. On political ground that man has been made to suffer. That is why I say, Sir, that politics has entered into Primary School, politics has entered into high school, it has entered into Coll-

ege and it has entered in this House itself., it has entered also in the administration. Sir, this is a very big problem and it has assumed the nature of a cronic problem. It cannot be removed in a day or two. So, how can we accept that Shri Sarat Chandra Sinha will bring some change in the administration ? That the administration will be a clean administration ? Therefore, sir, I am very disappointed to see that Mr. Sinha is busy in doing politics only. I will give one instance, Sir, government frequently say that they want our co-operation, Sir, we are ready to co-operate with the Govt, and all my colleagues will co-operate with the government and in doing so there will not be any question of opposition or congress if it is meant for the economic upliftment of the people. But what happens Sir, I will give an example. I do not remember the exact date, it will be either 30th or 31st of January 1975 the Chief Minister went to North Lakhimpur. From there he came to Jorhat, we came to know later on. to discuss about the procurement policy. He invited everybody excluding my humble self because I am a man from the Opposition. I asked the Deputy commissioner saying that he might have mistaken. The Deputy Commissioner said that only the congress people are invited. This shows that as if the Congress people are the only one to be involved in these business and we have got nothing to do. Therefore, if the Chief Minister himself indulges in politics like this what good administration can we expect under his leadership ? Again, Sir, big amounts are being passed by this House for different works but are they being properly executed ? Here, I would like to draw the pointed attention of the Chief Minister to the fact that crores of rupees have already been surrendered by various departments. Why ? Because there is weakness in the execution. Even that amount which has been given for F,D.R. or for giving relief to the

Flood affected areas in Majuli the entire amount has been surrendered by the Public Works Department. And for this we will make the Chief Minister responsible. He is indulging in tall talks but doing nothing excepting indulging in politics. So, when he says that he will make the administration clean we cannot belive him Sir, there have been so many reform s committees including one Administrative Reforms set up by the Government of India under the Chairmanship of Mr. Hanumanthia. They have made certain recomendations. But our Chief Minister does not believe in those recomendations. By efficiency, our Chief Minister means expansion of the Ministry aimed at keeping himself in the gaddy and for that I have nothing to say because it is a political matter of his own but has he derived any efficiency out of this big expanded ministry? Sir, without casting any aspersion I want to say that if expansion of the ministry was necessary for better administration, the best of men should have been taken who would be able to deliver the goods as he desired. But he has forgotten efficiency and he has done it for what only he himself krows. Apart from this Sir, I have marked that the Government is bent upon crushing the entire opposition either this way or that way.

I know it, Sir. that at the instance of Delhi a specially trained organisation has been set up in our State and the main object of that organisation, which has been trained with foreign assistance, is to crush the opposition and to have one party rule in this country. I do not know how far it will be possible to crush the opposition. If they want to crush the opposition, it will be for the people to decide and it is not for me and my colleagues to say anything about it. Sir, Shri Sarat Singha Ministry has committed an undemocratic act by arresting Shri Biswa Goswami, and when we asked for a statement, they simply refused to make any statement but they were compelled to furnish the information to the Indian Perlia-

ment. I want to reaffirm how and under what circumstances the Chief Minister could suppress the facts from the House and who authorised him to give the detailcd information to the Government of India when he suppressed the facts here ? He has thereby committed a breach of privilege of the House and I will come to that afterwards. We want to know how the Union Home Minister, Mr. Reddy. could give the facts in the Parliament when we were donied here ? Sir, it is surprising that something has been taken away from the Government custody and the Government could not detect it and they were very happy because their candidate was declared elected. Some of us, in order to prove that there was rigging in the election, showed the papers here and taking advantage of that the Government arrested some persons. Sir, the law will take its own course and the destiny of the Sinha Government and the Congress Party in the state will be known. You may put us into jail or hang us but we have enough experience of that which Mr· Sinha does not have. Sir, when all the political leaders were rotting inside Jail Mr. Sinha was breathing fresh air in the British Kingdom.

Now, the whole question is whether this Government under the leadership of Shri Sarat Ch· Sinha has got any right to give false hope to the people about clean administration. Sir, here is a D. O. note No. V. C. 101/72 dated 22.5.72 written by the Vigliance Commissioner to the Chief Minister, when the Chief Minister was very keen to remove corruption. The note said "the remark of the Central Vigilance Commission, made some time back, that 'corruption was fairly widespread' has a good deal of basis in veriety. Commenting on it the Statesman, in its issue of 1.7.71., remarked editorially that Vigilance Commissions in the States are practically moribund now and at the entre is hamstrung by restrictions on the jurisdiction. The remark about restrictions on jurisdiction is equally applicable to a State Vigilance Commission ; because the status of all these Commissions is merely advisory and they have no jurisdiction to

implement their recommendations to take disciplinary action, etc. Action is to be taken by the executive branch of the Government and if there is delay, either deliberate or on account of red-tapism and general sloth in the movement of administrative machinery, in taking action on the recommendations to the Commission, the vigilance efforts cannot have any impact on the problem of corruption."

Again he has remarked why there was so much delay. "Generally speaking, A.C.B. takes more than one year to complete a preliminary enquiry and send its report to the Vigilance Commission, though in some cases there has been much greater delay. For instance, 471 complaints are pending with A.C.B for over two years of which 195 are for more than three years. The reasons for delay, as given by the A.C.B. are shortage of staff, absence of transport in zonal offices etc." He has mentioned a serious case where he completely failed due to interference of the Government machinery, and that is the case about E. & D. Department. Then about the Industries Department case, it has already been mentioned by my colleague Mrs. Barkataki. Sir, the Vigilance Commission is only a recommending authority. In this note it has been mentioned that sometimes it so happens that some Ministers send for the Vigilance Commission and ask him to report in favour of some persons. Even a report already prepared by the Vigilance Commission had to be destroyed and a fresh report written at the instance of some Minister. Therefore, if the Government was really sincere to remove corruption, why no action was taken in that direction ? Sir, the Chief Minister has set up a Vigilance Cell and the people in charge of that Cell is jumping from one place to the other without doing anything. The Chief Minister yesterday, in reply to a......question put by my collegue Smti. Barkataki stated that valuation and assessment of the properties of some officers are being made. I say, Sir, that the Chief Minister need not go far.

If he takes a look at the buildings at Zoo road near his house he would realise what is actually going on. Sir, of all the amounts sanctioned for E & D and P.W.D., even 40% is not spent though in records it will be seen that the entire amount has been spent. Sir, I have got documentary evidence to show prove by charge. So Chief Minister's utterances about removal of corruption is nothing but drum beating to mislead the people at large and the House. Sir, detection and disposal of cases should go side by side. Sir, we have been paying annually subsistance allowance to the tune of rupees fifty lakhs in officers who are under suspension for long periods. Some cases have been submitted to Government but no orders are passed. As regards the officers of the Transport Depart—Shri Hazarika and others—I have heard that the C.B.I. has already submitted their report but no decision has been taken by the Government. Next I am coming to the head 'construction of capital'. I would not like to go into details as a special motion is coming up. Simply I want to draw the attention of the Chief Minister to the report of the House Committee. If he goes through it he will find what amount of corruption, nepotism and favouritism is being indulged by some top officials. I have got all the evidence. to show how the financial norms, the financial procedures have been flouted by the Chief Minister himself in the matter of construction of capital. At the time of sanctions the Finance Department was not taken into confidence, they were not consulted as a result there has been so much of irregularities. Regarding earth filling, this area was one devloped by the Gauhati Development Authority. The level that had to be filled up would not be more than three ft. but it had been shown as 10. ft. and thereby about 20 lakhs of rupees were mis-appropriated. The Officer in charge of earth filling was Shri Satyendra Choudhury. He is now at Dabaka. Same is the case with boulders that had been used in construction. As regards cement, it has been

shown that 10,000 bags of cement were brought from Cherrapunji, and out of that only 5000 bags were received at Dispur and the rest found its place to the Zoo Road for construction of big buildings of big officers. This is called the Zoo Road Division because cement and other materials meant for capital construction found its way to the Zoo road. In the name of temporary capital construction all the circulars and financial norms were flouted. The then Minister-in-charge Shri Rahman after discussing the matter ordered a probe, and the Chief Engineer, P.W.D., the Superintending Engineer (Design) and the then Additional Chief Engineer Shri Choudhury submitted a long report about the irregularities, but a junior officer who was in charge had been promoted against whom there had been a C.B.I. enquiry in connection with the Jowai-Badarpur Road. I want to suggest that there should be high power committee to enquire into the affairs of capital construction— the Committee may be constituted from amongst the Members of this House. I also suggest that there should an Administrative Reforms Committee at the State level. The terms of reference should be fixed, and also a time limit may be fixed for submission of the report. This Committee should go into the failing efficiency of the Departments.

Sir, the Chief Minister has visited Baghbar and other areas and he received complaints from the people how they were being exploited. The Chief Minister in turn assured them that he will look into the matter and appropriate action will be taken but till today no action was taken, Sir, we are yet maintaning the dignity of the House and dignity of the people· Sir, we should all in the name of God, lead a clean life and we should all keep the prestige of the House as peoples' representatives. We should not involve ourselves in corrupt practices and we should not be allowed to be humiliated by the people. I hope and believe that the Chief Minister will kindly look into this aspect. I am not criticising the Govt. as

an indivisual, I am doing it as a member of the House and as a peoples' representative. Corruption, nepotism, favouritism all should be avoided so that we may do work for the benefit of the people. With these observations Sir, I support the cut motion moved by this side of the House.

Shri Giasuddin Ahmed : Mr. Speaker, Sir, before I speak in support of the Cut Motion I beg to submit humbly that there should be a time limit for all of us so that everybody can take part in it.

Shri Dulal Ch. Barua I am sorry, I have taken a lot of time.

Shri Giasuddin Ahmed : I am not telling about Mr. Baruah Sir.

Mr. Speaker : I think, the Hon. members should ration their own time.

Shri Giasuddin Ahmed : As regards the demand under the head "252-Secretariat-General-Services", a huge amount has been allocated for various departments, like Secretariat Departments. C'M's Secretariat, General Administration, Secretariat Administration, Home, Political, Finance, law, revenue and deportation of foreigners, P. W. D. Under these heads more than Rs. 1.50 crores will be spent. Sir, I don't mind spending this huge amount for the purpose of administration, if that is actually required. I feel Sir, this amount is being spent out of the public exchequer for little benefit of the general masses. What this Departments are doing ? There are defects, there are loopholes and there are inefficiencies prevailing if not corruption. The files move very slowly and for that people from different parts of the State are compelled to come to capital for having their works done and for that they are subjected to untold harassments. That is our day to day experience Sir. I would like to put forward certain suggestions in this connection, Our administration is a top heavy one-at the head there

is the Secretary, then Addl. Secy, Joint. Secretary, Deputy Secretary, under Secretary. And under them again there are a number of Superintendents, Assistant Superintendent. Upper Division Assistants, Lower Division Assistants and at the lowest level the Grade IV employees. From my experience, I can say that the works have not been properly divided amongst these employees. There are a few employees who are working hard and there are others who are sitting idle from morning 10 A.M. to 4 P.M. and loitering hither and thither. This was more so in Shillong because of the comfortable climatic condition. Even in this hot atmosphere at Dispur the same old tradition is going on. Even if the Ministers pass orders, these orders are kept in the Ministers' Office and nobody takes any care for that. Some times some important orders of the Ministers are kept into the waste paper basket as it is not possible for the Ministers to remember what orders he had passed. We have heard even the lower division assistants passing insulting remarks. The lower division assistants are the monarchs and practically they are running the administration. There is no control over them. As regards the Secretaries, I would speak a few words. By Secretaries, I don't mean all of them there are some who are having the same outlook of the Ruler and the ruled which was in force during the British regime and this is still persisting. The Officers consider themselves as ruler–that was the outlook of the foreign administrators who came to this country during the imperialistic regime. They came to rule over a subject nation. That was their attitude and that was their mentality. But unfortunately after 27 years of independence that attitude is still persisting and that is why, I would like to suggest that the whole system should be reoriented. They should now change their outlook that they are not the rulers of the people, they are the servants of the people

The whole power lies with the people. Sir, we have seen while on discussion with various Officers, that the Officers used to blame the people for not doing works properly and they are all illeterates. The other day the hon. Agriculture Minister, has said that the people are not motivated, they are not coming forward, they are not adopting the new methods and so on. That our people have no motivation, that outlook must go. That the people are always on the wrong side and the Officers are always on the right that opinion must go. That is a wrong approach towards the problem. Sir, the main point is that there should be proper training and proper reorientation and in order to fit in the new situation of the country today, the recruitment policy of the Govt. should also be changed. The recruitment should be made not only on the basis of the academic merit, i. e. not on the basis of marks secured by the candidates on different subjects but also on the basis of the outlook of the candidate towards the new policy, new programmes that we are out to implement in our country, that is, the policy or democracy, socialism, secularism. What is the attitude of the candidate who has come forward to take the responsibility in the Government Offices, what is the attitude towards the Govt. itself and what is the attitude towards socialism, towards, secularism, towards foreign policy of the Govt. these are the most vital matters which must be considered before recruitment of a particular Officer. But unfortunately this has not been done. As a result all sorts of heterogenus are recruited in Offices. The Govt. is professing the policy of secularism ; but we are getting the most reactionery communal treatment from some Govt. Officers, During the last food crisis, where thousands of people were dying some Officers saids let them die, what is of that ? After all they are Muslims. That is actually said by some Officers. Sir, it is a shame for a democratic

country like ours. We profess secularism to be our moto. Therefore in order to implement our national policy our recruitment policy should be changed. The Officers should be socialist by heart and soul, the Officers should be secular by heart and soul, the Officers should be devoted to the country by heart and soul or at the time of recruitment his mentality, his outlook should be checked properly. Now, I come to the next suggestion, i. e. the administration should be streamlined and different sections of population should be represented in the administration also. What we find in the Secretariat, there are many sections of people who are not at all represented in its various departments. Just I cannot give the figures, it will take time. So I refrain from giving the figures.

Sir, certain communities are not represented in the Secreteriat. Even a peon is not appointed. That is true in the case of the Muslims. Sir, one fourth of the total population of Assam are being deprived of their legitimate dues. I would like to diclare in this House that Assam's language and culture, in fact, the very existence of Assam largely depends on those suffering people, that is the down trodden people. Sir, if they are suppressed for decades together for an indefinite period, it is a misfortune for the State as a whole. My suggestion is that at least in the Secretariat administration all sections of population should be properly represented, tribal, schedule caste, backward communities, Muslims—no section of people should be left out. Then I come to another suggestion. That is, there should be proper division of work. How many files are to be disposed by a particular Officer in a day, that should be ascertained. The working division should be done very properly so that no delay takes place in disposal of files. We have seen that files are kept pending for months together, for years together and for decades together. This is very unfortunate.

Once a file is kept pending, nobody bothers to see what has happened to that file and as a result the concerned person suffers. He has to rush towards the M.L.S. and the M.L.As have to approach the Ministers and thus the life of the members of the House become a veritable hall. Works are not done properly. Why this is so ? The files should move so smoothly that it cannot miss or it cannot be kept pending for years together. Every Officer, whoever passes orders, should fix up a date, say one month, two months or at his convenient time in consideration of the complicacy of the matter, it may be 3 months or six months like that. The Dealing Assistant should note that date, when he will put up the file. Sir, in the case of judicial courts or High Court, they dispose of hundreds of cases in a day because they fix dates on the files. If they pass certain orders it must be finally disposed on that particular date as fixed in the orders, In this way, the files remain under constant vigilence of the Officer concerned.

Then, I come to the amenities of the workers. We have seen in the Secretariat, the employees are sitting by the side of heaps of industy files. A man cannot work in such a situation. They must be given certain amenities, certain comfort of work so that the atmosphere becomes congenial, pleasant. Sir, I have heard, sombody went to a foreign country and once he happend to visit an Office, he heard there was music. That fellow was surprised in hearing music in Govt. Office. 'How is this ; he asked. The reply was, "this is to keep the mind of the workers fresh, and active". I don't suggest music in our Offices ; but I suggest that their sitting and working accommodation should be made comfortable so that they can work comfortably, Then I come to the Board of Revenue. The Office is situated at Gauhati and the people from different parts of the State find it difficult to come here to Gauhati

Office, This Office should sit for some days at Dibrugarh, some days at Gauhati and some days in Dhubri and so on for the convenience of the people. With these words, Sir, I support the Cut-Motion.

Hon'ble Speaker : The House stands adjourned till 2-30 P. M. today.

The House reassembled at 2-30 P. M. after lunch with Hon'ble Speaker in Chair.

Shri Dulal Ch. Khound : Mr. Speaker, Sir, I support the cut motion and while supporting the cut motion, I want to make a few observations here. Much have been said about our administration and much criticisms have also been made. But, Sir onething is striking me very much that inspite of all these criticisms for all these years, inspite of all these discussions for all these years, we have not been able to change the thing anythings this administration and this administration now run under the aegis of this Government is continuing in the same old model. We have not been able to change it inspite of the criticism, inspite of the discussions, inside the House, outside the House and in the public forum also, Sir, our Government has taken the rhino as the symbol and there is a saying in Assam that if you strike a rhino, it will feel after 12 years but our rhinos, the symbol, it did not feel anything even after 27 years. It is more immune than the rhino itself. What is the reason ? The reason, I find that administration has got its own philosophy and outlook. It is inherited from foreign rule and thus our administration is still living inside the steel frame work of British Bureaucracy and it is immune to any public criticism or any critisims inside the Legislature and it has got its own philosophy and outlook. It is suffering from an inertia, age long inertia that created during the 100 years of foreign rule and what is the outlook of our administration. I am not going to discuss individual behaviour of offi-

cers. There may be good or bad Officers but what is the total characterestic of the administration. This administration is out and out for statusquo. If any policy is accepted by the Govt. or if any change in the society in its economy, then this administration is not going to work for it because this is wedded to statusquo. Moreover this administration is wedded to the privileged class, its outlook is for vested intrest. Sir, I, do not say that there is no good officer. There are good as well as bad officers. But the frame work is such, and in this frame work even a young officer just after recruitment he has got the zeal and initiative but gradually it is seen that initiative is killed, his zeal is killed and even if he wants to do anything, he is not allowed. That is the very characterestic of the administration. They say it is the strength and from our point it is the weakness. So it kills the initiative or zeal. Sir, it is said that our administration is corrupt. It is in the lip of everybody. I do not say that cent percent of our officers are corrupt nor. I say that cent percent of our officers are honest. There are good officers, corrupt officers, there are non-corrupt honest officers also. But the defect is that the system itself is rotten. What is our experience is that even a very good social worker, an young man when he is in the College or University he thinks about the society, about the people and in course of time, Sir he gets assimilated inside the system and the system destroys him. Since last 27 years our Govt. has failed to do any thing to break up that inherited system and to build up a new system, a new machinery which is akin to the people, favourable and sympathetic to the people to the cause of advancement of the society, advancement of our social life and status, such a machinery has not been built up in all these long years. That is one of the worst failures of our Government. Another thing, Sir, this administration, at least one part of it, is in the habit of looking down upon the people-they always look down upon the common people and work with an attitude of bossing, not with an attitude of serving the

people. Our Government officers live in a world of their own; they have got their own society and that society is above the world and the society of the common people. Therefore, the difficulties and hardship, the sorrows and miseries of the common people cannot touch them· Because they live in the etherial height of their own creation. Therefore We find they do not respond to the wishes and aspiration of the common people or sometime it is found they not only not respond to the people's wishes, they even look down upon their representatives also. There are innumerable instances of officers discussing amongst themselves, " What is a Minister ? He comes and goes. but we, the Government servants, go on for ever. We are permanent Government servants : Chief Minister is nothing; who knows whether he will [be able to come back in 1977 or not ? Therefore this attitude of looking down at the people comes to the representative Government also. There are innumerable instances where Minister's orders are not carried out by officers, particularly, at the higher level. This administration is so bureaucratic, that nothing seems to move in the administration. It moves only with the files. Some body is to sign it in the left, another has to s gn it in the right. The entire Mahabhart will be wrong if a person supposed to have signed on the left, accidently signs on the right side. It is therefore that no wonder there is always a gap between the peole at the lower level of the administration and those at the higher level. Naturally, there fore, there is no mutual understanding and cohesion in the administration. Higher Officers treat those at the lower level of the administration with contemp ; they regard them as servants and no co-workers. So in many cases they fail to get the job done from their subordinates as willing people they would have done. Because of this sort [of attitude, the Officers at the higher level do not get the co-operation of their colleagues and co-workers at the subordinate level.

Then, this administration is responsible to none. You cannot fix up the responsibility on anybody. If a work is done well, the credit goes to the boss and if it is not so well, then also nobody is responsible for the lapse. If, however, at any time the responsibility is fixed also, at best he will invariably be a person at the lower level, a 4th Grade Peon or 3rd Grade Office Assistant, a Peon or a Chowkidar. Sir, I do not want to take much time; I would also not go into individual cases, not because I do not have any, I have plenty of such cases. But at the moment I do not want to dwell on them. I would rather conclude my speech with one humble suggestion to the Chief Minister, and that is that you cannot bring about any improvement in the country however good your decisions may be unless you are successful in bringing about an overhaul of this bureaucratic administrative machinery. So, I put the question; whether you are going to break this discridited administrative machinery and remodel it? This is the question that I want to put before the Chief Minister. The Fundamental Rules do not permit this, the Police Manual would not allow this. However good a certain thing can be to serve the interest of the people. nothing can be done unless the rules permit. May I put one question to the Chief Minister? The rules are for whom. Are the rules for the people or the people are for the rules? Are you going to change them? Without changing the tyranny of rules under the existing procedure of administration, it is not possible to change this bureaucratic machinery, and unless change this machinery, it is not possible to do any good to the people. Ultimately the people will also be led to the inevitable conclusion that you are actually not going to do any good to them, and nothing good can be done without first changing this system.

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কাত মোচনটো সমৰ্থন কৰি তুষাৰ কৰলৈ বিচাৰিছো কৰলৈ দুখ লাগে যে, ইমানখিনি কোৱাৰ পিচত অলপ পৰিৱৰ্ত্তন দেখিবলৈ পালে ভাল লাগিলহেঁতেন। ইমান দিনে বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলে কৈয়ে আছে কিন্তু চৰকাৰে যদি তাত অলপো গুৰুত্ব দিলেহেঁতেন তেন্তে বহুতো কামেই হলহেতেন। বোধকৰো চৰকাৰে আৰু সেই দলৰ সদস্য সকলে ভাবে যে, বিৰোধী দলৰ সদস্যসকলে অকল বিৰোধিতা কৰিবলৈকে কয়। কিন্তু প্ৰকৃততে সেইটো নহয়। এতিয়াও যদি বিৰোধী সদস্যৰ উক্তি বিলাকত কোনো গুৰুত্ব নিদিয়ে তেন্তে এই বিৰোধী দলে নিৰ্ব্বচান বিলাকৰ পৰা বিৰত থকাটোৱেই ভাল হব। এই বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলৰ ফালৰ পৰা এইটোকে কব লাগিব যে, প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো ইমানেই ব্যস্ত হৈ থকা হৈছে যে, তাৰ কাৰণে অত্যাৱশ্যকীয় বিষয় যেনে, ৰাজ্যৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা যিটো টনকিয়াল কৰিবলৈ বিশেষ তত্পৰতাৰ প্ৰয়োজন আছিল, সেই সকলোবিলাক অৱহেলা কৰা হৈছে। মহোদয়, আজি কোনো মাননীয় সদস্যই কব নোৱাৰে যে, তেওঁৰ সমষ্টিতে ওপৰৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ দ্বাৰা তলৰ কৰ্মচাৰী সকল অত্যাচাৰিত হৈ থকা নাই। কম পক্ষে শতকৰা ৯৯ ভাগৰেই তেনেকোৱা বিপৰ্য্যয় ঘটিছে।

এতিয়া যি যন্ত্ৰৰ দ্বাৰা কাম চলাইছে তাত ওপৰৰ বিলাকে যদি তলৰ বিলাকক অত্যাচাৰ কৰে তেনেহলে কামত উত্সাহ কেনেকৈ পাব? গণতন্ত্ৰৰ নীতিমতে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিয়ে বিধান সভাত বহি সেইবিলাক আলোচনা কৰি স্বীকাৰ কৰি লয়, কিন্তু যি মন্ত্ৰী সভাৰ ওপৰত দায়িত্ব আছে তেওঁলোকে যদি সেইবোৰ গ্ৰহন নকৰে তেনেহলে এইটো বৰ দুখৰ কথা। আলোচনা প্ৰসংগত আমি বিবিলাক কথা কও আৰু পৰামৰ্শ আগবঢ়াও সেইবিলাক মন্ত্ৰীসকলে নজনা নহয়। তেওঁলোকে জনা কথাই। কিন্তু আমি বিৰোধী পক্ষৰ বাবেই কান নিদিয়ে। আচলতে কাম বিলাক কৰে অফিচাৰ সকলে। কাৰণ অফিচাৰ সকল মন্ত্ৰীতকৈ অভিজ্ঞ আৰু চালাক চতুৰ। কিন্তু তেওঁলোকেও নিজৰ স্বাৰ্থ বজাই ৰাখিহে কাম কৰে। চৰকাৰৰ কামবোৰৰ অৱস্থা অভয়াৰণ্যৰ দৰেই। দেখাত

চাৰিওফালৰ পৰা কাম ঠিকেই চলি আছে। কিন্তু তাৰ ভিতৰতে শক্তিশালী বিলাকে হৰিণ মাৰি খাই আছে। কিন্তু বাহিৰৰ পৰা একো নেদেখে। চৰকাৰৰ কামো দেখাত ঠিকেই চলি আছে কিন্তু শক্তিশালী বিলাকে দুৰ্ব্বল শ্ৰেণীৰ ওপৰত অত্যাচাৰ কৰি আছে। পে-কমিচনৰ কথাকে ধৰক। তল খাপৰ উপকাৰ হব বুলি পে-কমিচন পাতিলে কিন্তু ৰিপোৰ্ট ওলালত দেখা গল তুলনামূলক ভাবে ওপৰৰ বিলাকৰে লাভ হল। সিদিনা গৃহ মন্ত্ৰী শইকীয়া ডাঙৰীয়াই কৈছিল যে, আমি তল খাপৰ পৰা সুবিধা কৰি দিছো আমাৰ সকলো ঠিক আছে। কিন্তু ফিল্ডত গলে দেখিব চিপাহী বিলাকৰ থাকিবলৈ ঠাই নাই ৰাইজে সাজি দিছে। আৰু অফিচাৰক সুধিলে কব সকলো ঠিক আছে। আজি যদি মন্ত্ৰী ক্ষমতা সেইটো ঠিক মতে প্ৰয়োগ কৰিব নোৱাৰে তেনে-হলে এই মন্ত্ৰী সভা থাকিব নোৱাৰে। ইটো ভদ্ৰ ভাবে কোৱা কথা। মন্ত্ৰীৰ গাৰী বাৰী সকলো সুবিধা পায়। তেওঁলোকে দিচপুৰত বহি সকলো কাম ঠিকমতে কৰিব পাৰিব লাগে। আগতে হাতী ঘোৰাৰে চলাচল কৰিও প্ৰশাসন ঠিকমতে কৰিছিল, এতিয়া সকলো যোগাৰ দিয়া স্বত্বেও কৰিব নোৱাৰাতো ইচ্ছাকৃত নহয়নে ? এই চৰকাৰৰ ওপৰত এতিয়াই ৰাইজৰ আস্থা নোহোৱা হৈছে। আৰু পিচলৈ কি হব তাকো সহজে অনুমান কৰিব পাৰি।

মহোদয়, ভালকৈ লক্ষ কৰিলে ধৰিব পাৰি যে মন্ত্ৰী সভাৰ ভিতৰতে 'চেবতেজ' চলি আছে। এজন মন্ত্ৰীয়ে যদি ফাইলত এটা অৰ্দাৰ দিয়ে, সেইটো যাতে কাৰ্যকৰী নহয় তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰে। গতিকে এই প্ৰশাসনে কেনেকৈ ৰাইজৰ ভাল কাম কৰিব পাৰিব আৰু এই চৰকাৰ গাদীচ্যুত হোৱা আমিও বিচাৰো ৰাইজেও বিচাৰে। আমি প্ৰকাশ্যে কৈছো কিন্তু দলৰ বিলাকে দলৰ ভিতৰতে থাকি বিশ্বাস-ঘাটকতা কৰিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এই তত্ত্বহাত দেখা গৈছে যে ৰাইজৰ ধৈৰ্য্যচ্যুতি ঘটিছে. ইয়াৰ ৰূপ বেলেগ হৈ যোৱাত অস্বাভাৱিকতা একো নাই। ভাগ্য ভাল যে আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ মানুহ ট্ৰেডিচনেলি বাউণ্ড

হৈ আছে। আন আন দেশৰ দৰে মানুহখিনি যদি বৈপ্লৱিক হল হেতেন তেনেহলে বৰ ডাঙৰ কথা হৈ পৰিলহেতেন। আমাৰ ইয়াৰ মানুহ শিক্ষাৰ ফালৰ পৰা, সংস্কৃতিৰ ফালৰ পৰা আগবঢ়া নাই কাৰণেই এনে ধৰণে ভূৱা দি শাসন চলাই থাকিব পাৰিছে নহলে যিটো দিচপেৰিটি দেখা গৈছে সেই ফালৰ পৰা কবলৈ হলে মানৱতাৰ নামত চৰম অৱস্থা পাইছেহি। যিখন দেশত মানৱতাৰ নামত সকলো কৰা হয় যিখন দেশত ইমান বিলাক মহাপুৰুষ জন্মিছে, মই ভাবো ভাৰতবৰ্ষৰ সমান মহাপুৰুষ কোনো দেশতেই জন্মা নাই আৰু অসমতো কম নহয়। সেই মানৱতাৰ নামত চলি থকা দেশ ভাৰতবৰ্ষতেই আমাৰ ইয়াতে অসমতেই চলি আছে মানৱতাৰ চৰম দুৰ্দ্দশা। আচলতে ইয়াতকৈ দুখৰ কথা আন একো হব নোৱাৰে। মানৱতাৰ ওপৰতেই চৰম আঘাট হানি ইয়াক আঁতৰাই দিবলৈ বিচৰা হৈছে। পৃথিবীৰ ইতিহাসত মানৱতাৰ অৱমাননা কোনো দেশতেই ইমান হোৱা নাই এই কথা সকলোৱে উপলব্ধি কৰিব পাৰিব। সেই খন দেশ ভাৰতবৰ্ষত আৰু কি আশা কৰিব পাৰি? এই শাসনৰ পৰা আৰু কি আশা কৰিব পাৰি?

অধ্যক্ষ মহোদয়, বিতং কৈ কবলৈ হলে চাব লাগিব যে আজি বিধান সভাত আমি ইমান বিলাক সদস্য আছো। আমাৰ বিলাকৰ কথা বাদেই ইয়াত ৰাজধানীত থকা চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ কাৰণে তিনি টকা আশী পইচা দৰত চাউল কিনি খোৱা নিশ্চয় সম্ভৱ নহয়। কেনেকৈ গুৱাহাটী চহৰত চলিব পাৰে সেইটো কথা সহজে অনুমেয়। আমাৰ এটা ব্ৰেকফাষ্টতেই আঢ়ৈ টকা লাগে কাৰোবাৰ পাচ টকাও লাগে। কিন্তু তেওঁলোকৰ গোটেই দিনটোৰ কাৰণেও আঢ়ৈ টকা নহয়। কাপোৰ কানি ইত্যাদি আছেই। কিন্তু পৃথিবীৰ আন কোনো দেশত ইমান সংখ্যক চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্ম্মচাৰী নাই। আমাৰ ইয়াতে হৰ্ণ টিপিলেই চাৰি পাচটা চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ লোক আহি চালাম হুজুৰ কি লাগে চাৰ বুলি কয়। আজি ৰেলওৱেৰ তৃতীয় শ্ৰেণীৰ উঠাই দি দ্বিতীয় শ্ৰেণী কৰা হল আৰু তাৰ দ্বাৰা মানুহৰ কিবা ষ্টেণ্ডাৰ্ড বাঢ়ি

গল নেকি ? ফোর্ড গ্রেডৰ মানুহক্কো চেকেণ্ড গ্ৰেড কৰিলো বুলি কলে আৰু দৰমহা বঢ়াই নিদিলে একো কৰা নহব। কেৱল গ্ৰেড বঢ়াই দিয়াৰ পৰা কি কামত আহিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোৱে কৰিব নোৱাৰা একো নাই। ইয়াৰ দ্বাৰাই বহুখিনি চেঞ্জ কৰিব পাৰি। মই সেই বুলি কোৱা নাই যে মিলিটাৰী শাসন হব লাগে কিন্তু গণতন্ত্ৰই যে মানুহৰ ভিতৰত থকা কু-প্ৰকৃতি বিলাকহে কাম ক্ৰোধ লোভ মোহ আদিহে জগাই তুলিছে ভাল কাম একো হোৱা নাই। এনে অৱস্থা হব লাগে যাতে মানুহে বদকাম কৰিলে পুলিচ আছে মিলিটাৰী আছে হেণ্ডকাপ লাগিব বুলি ভয় কৰিব পাৰে। এইটো পেপাৰ শাসনৰ দ্বাৰা নহব। দুষ্টক দমন আৰু শান্তক পালন নীতি হব লাগিব কিন্তু মানুহক মানুহ হিচাবে জীয়াই থাকিবলৈ সুবিধা দিব লাগে। মানুহক মানুহ হিচাবে জীয়াই থাকিবলৈ দিয়াটোৱেই গণতান্ত্ৰিক শাসন হব।

শ্ৰীমতী ৰেণুকা দেৱী বৰকটকী:—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা বৰ ডাঙৰ কথালৈ আপোনাৰ জৰিয়তে সন্মানিত সদনৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খোজো যে আজি গুৱাহাটী চহৰৰ শিলপুখুৰী এৰিয়াৰ পৰা চাণ্ডমাৰী এৰিয়ালৈ এক বিৰাট অগ্নিকাণ্ড হৈ আছে। তাৰ যি ভয়াবহতা আপুনি নিজে নগলে বুজিব নোৱাৰিব। মই এতিয়াই আহিছো তাৰ পৰা কথাটো সদনত উত্থাপন কৰি ইয়াৰ কিবা এটা বিহিত ব্যৱস্থা অতি শীঘ্ৰে কৰাৰ কাৰণে লৰি আহিছোঁ। প্ৰায় তিনিশ ঘৰ মানুহৰ সম্পূৰ্ণ ঘৰ জুইয়ে নিঃশেষ কৰি নিছে। ফায়াৰ ব্ৰিগেড গৈছে কিন্তু চৰকাৰী ফায়াৰ ব্ৰিগেডৰ কোনোকাম হোৱা নাই। কাম কৰা নাই। ৰিফাইনাৰীৰ পৰা তেওঁলোকৰ মাচ কেজুৱেল থকা স্বত্বেও আহি জুই নুমুৱাত লাগিছে। ৰেলওৱেৰ ফায়াৰ ব্ৰিগেড আহিছে ঠিক পঞ্চলিশ মিনিটৰ পিচতেই। কিন্তু এতিয়াও জুই কৰায়ত্ব কৰিব পৰা হোৱা নাই। ডি-চি আহিছে তেওঁক সোধাত তেওঁ কৈছে হেনো ফায়াৰ ব্ৰিগেড চাৰ্ভিচ তেওঁৰ তলত নহয়। অসম চৰকাৰৰ ফায়াৰ ব্ৰিগেডৰ দ্বাৰা কোনো কাম হোৱা নাই। গতিকে এই ফায়াৰ ব্ৰিগেডৰ পৰা আমি

কি আশা কৰিব পাৰো ? গুৱাহাটীতে থাকি যদি গুৱাহাটীৰ জুই নুমুৱাৰ সময়ত পোৱা নহয়। এখনে অলপ অলপ কাম কৰি আছে আৰু আনখন পুলিচে ঠেলি আছে। মই মূখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিব খোজো যেন এই ভয়াবহতাৰ কথা হৃদয়ঙ্গম কৰি ইয়াৰ কিবা এটা ব্যৱস্থা লয়। মানুহ বিলাকৰ থকা মেলাৰ আৰু এতিয়াও জুই নুমুৱাবই পৰা নাই। অধ্যক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো আমাক অনুমতি দিলে আমি সদনৰ পৰা এটা দল গৈ সেই ঠাই চাই আহিবগৈ পাৰো আৰু বিপদৰ সন্মূখীন হোৱা সকলক সান্ত্বনা আৰু মনত বল যোগাই আহিব পাৰো পৰিয়াল বিলাকৰ কাৰো কাৰো গোটেই কেইটা ঘৰ ভস্মীভূত হৈছে লৰা-ছোৱালীয়ে ভগ্নস্তুপৰ ওচৰত বহি কান্দি আছে। দুখ লগা সেই দৃশ্য। তেওঁবিলাকৰ ৰাতি থকাৰ আৰু খোৱা-লোৱাৰ কাৰণে কিবা এটা ব্যৱস্থা অতি খৰতকীয়া গতিত এতিয়াই কৰিব লাগে।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ : এইটো ষ্টেপ লোৱা হব।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেৱী বৰকটকী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা অতি দুখৰ বিষয় বিধান সভাৰ মজিয়ালৈ আনিব খুজিছোঁ। এই দুখৰ সংবাদটো হৈছে যে, গুৱাহাটীৰ শিলপুখুৰীৰ চান্দমাৰিৰ ফালে এটা ভয়ানক অগ্নি-কাণ্ড হৈছে। দুপৰীয়া ১২-৩০ বজা মানৰ পৰাই এই অগ্নিকাণ্ডটো আৰম্ভ হৈছে। নিজ চকুৰে নেদেখিলে ইয়াৰ বিভীষিকাৰ কথা কল্পনাও কৰিব নোৱাৰি। এতিয়ালৈকেই চলি থকা এই ভয়ানক অগ্নিকাণ্ডত তিনিটাতকৈও বেছি ঘৰ আৰু সা-সম্পত্তি সেইদৰে হেৰুৱাইছে। শিলপুখুৰী চান্দমাৰীৰ পৰা আৰম্ভ হৈ এই জুইয়ে এতিয়া অনুৰাধা চিনেমা হলৰ ফালে গতি কৰিছে। এইবিষয়ে মই বিধান সভাৰ মজিয়াত সকলোৰে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিবৰ কাৰণেই উত্থাপিত কৰিছো। অসম চৰকাৰৰ 'ফায়াৰ চাৰ্ভিচ' সম্পূৰ্ণৰূপেই ব্যৰ্থ হৈছে। ৰিফাইনেৰীৰ ফায়াৰ ব্ৰিগেডে তেওঁবিলাকৰ ষ্টাইক চলি থকা স্বত্বেও আহি ইয়াত কাম কৰিছেহি। সেইদৰে, ৰেলৱেৰ পৰাও ফায়াৰ ব্ৰিগেড আহি তাত কাম কৰিছেহি। জুই আৰম্ভ হোৱাৰ পিছত প্ৰায় ৪৫ মিনিট মান যোৱাৰ পিছতহে এই ফায়াৰ ব্ৰিগ্ৰেড আহি পায়হি। ইতিমধ্যে ২০০ তকৈও অধিক

মানুহৰ ঘৰ বাৰী, আৰু তেওঁলোকৰ সকলো সা-সম্পত্তি জুইত জাহ গ'ল। এইমাত্ৰ ডি, চি আহিছে। তেখেতে কৈছে যে, 'ফায়াৰ-ব্ৰিগেড' তেখেতৰ ওলত নহয়। অসম চৰকাৰৰ দুখন 'ফায়াৰ ব্ৰিগেড' আহিছে যদিও কোনো কামত অহা নাই। ইতিমধ্যেই সা-সম্পত্তি যিমান গৈছে, গৈছে কিন্তু জুই যাতে আৰু লাগিব নোৱাৰে আৰু অতি সোনকালেই এই অগ্নিকাণ্ড নিৰ্ব্বাপনৰ কাৰণে চৰকাৰে প্ৰয়োজনীয় যি ব্যৱস্থা লব লাগে তাকে কৰিব লাগে। যি সকল আজি এই অগ্নিকাণ্ডত সৰ্ব্বহাৰা হল সেই সকললোকে আৰু তেওঁলোকৰ পৰিয়াল বৰ্গই তাত কান্দি থকা দেখি আহিছো। সেই অৱস্থা দেখিলে আমাৰ মূখ্যমন্ত্ৰীয়েও তাজ্জ্যুপ মানিব। এই অৱস্থা চলি থকা অৱস্থাতে মূখ্যমন্ত্ৰীক তালৈ যাবলৈ অনুৰোধ কৰিছো আৰু এই লোক সকলৰ খোৱা-বোৱা আৰু ৰাতি থকাৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় সকলোবিলাক ব্যৱস্থা কৰি দিব।

Shri Sarat Chandra Sinha . (Chief Minister) Sir., we are taking steps.

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্মা ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কাট-মোচনটো সমৰ্থন কৰি কেইআষাৰমান কওঁ। দেশৰ সামাজিক, অৰ্থ-নৈতিক ইত্যাদি সকলো-বিলাক অৱস্থা নিৰ্ভৰ কৰে প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোৰ ওপৰত। আমি বাজেটত যিমানেই টকা পইচা নধৰো, যিমানেই মেল মিটিং আদি পাতি আঁচনি গ্ৰহণ নকৰো কিয়, প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো নিকা নহলে কোনো কামেই হব নোৱাৰে। দেশৰ শতকৰা ৭২ জন নিৰক্ষৰ মানুহৰ ওচৰলৈ প্ৰশাসনৰ কোনো ৰৰঙণী যাব নোৱাৰে। ৰাইজে তাৰ কোনো ফল ভোগ কৰিবলৈ নেপায়। অধ্যক্ষ মহোদয়, 'ডেমক্ৰেচি বাই দি পিপল, অৱ দি পিপল এণ্ড ফৰ দি পিপল'ৰ ওলোটাটোহে আজি আমি দেখিবলৈ পাইছো। আজি আমাৰ দেশত এনেকুৱা এটা প্ৰশাসন যন্ত্ৰ চলিছে যিটো প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ ওচৰলৈ আমাৰ জনসাধাৰণ কাষ চাপিব নোৱাৰে। নেতা সকলৰ ওচৰলৈ যদি নাহে তেতিয়াহলে, জনসাধাৰণে সাধাৰণ কাম এটাও কৰিব নোৱাৰে। সকলো ফালেই কেৱল অসুবিধাহে হৈছে। আনকি থকা-খোৱাৰ কথা বেলেগেই, বহুতো সময়ত এম. এল, এ সকলৰ মুখ খোৱাৰ সময়ও নেথাকে। নিজা নিজা সমষ্টিৰ পৰা লোক সকলক লৈ এম, এল, এ

সকল অফিচে অফিচে ঘূৰি ফুৰিব লাগে। মন্ত্ৰীৰ অফিচৰ পৰা চেক্ৰেটৰীৰ ৰোমলৈ, এটা অফিচৰ পৰা আন এটা অফিচলৈ। অন্য কোনো কামৰ কথা এম, এল, এ সকলে আৰু চিন্তা কৰিবলৈ নেপায়। বহুতো থিক জেগাত কাকো নেপালে কিমান বিপদ বা অসুবিধা হয় সেইটো ভুক্তভোগীয়েহে জানে। কিবা এটা কামলৈ গলে তাত হয়তো মন্ত্ৰীয়েই হওক বা সচিব সকলেই হওক 'প্লিজ এনকুৱাৰি এণ্ড ৰিপ'ৰ্ট' বুলি লিখি দিব কাৰণ লগে লগেই কিবা এটা স্থিৰ সিদ্ধান্ত কৰি দিব পৰাকৈ কাগজ-পত্ৰ থিক নেথাকে। সকলো বিলাক জিলা পৰ্য্যায়তহে থাকে। ফলত জিলা পৰ্য্যায়ৰ পৰা সচিবালয় পৰ্য্যায় আৰু সেইদৰে ইলুটি সিলুটিকৈ কাগজ-পত্ৰ বিলাক আদান প্ৰদান কৰি থাকোতেই যায়, কাম একেবাৰেই নহয়গৈ। মিছা মিছায়ে মাত্ৰ মানুহৰ টকা পইচা খৰছ হৈ থাকে। পৰম্পৰাগত ভাৱে যিটো প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা আমাৰ চলি আছে সেই ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা আমাৰ দেশলৈ কোনো ধৰণৰ পৰিবৰ্ত্তন আনিব নোৱাৰি, টকা পইচা যিমানেই খৰছ নকৰক লাগিলে তাৰ দ্বাৰা আচনি বিলাকৰ বাস্তৱ ৰূপ দিয়াটো সম্ভৱপৰ নহব। অধ্যক্ষ মহোদয়, অফিচত দেখিলো তাত বিষয়া সকল আছে, ফাইল বিলাকো পৰি আছে। তথাপি ছয় সাত মাহৰ আগতে মন্ত্ৰীক দিয়া দৰ্খাস্ত আৰু তাত মন্ত্ৰীয়ে লিখি দিয়া নিৰ্দ্দেশৰ কি হৈছে তাক জানিবৰ কাৰণে ক'ৰ দৰ্খাস্ত ক'ত পৰি আছে তাৰে কোনো সূংসূত্ৰই নাই। এনেবিলাক কাৰণেই ডাঙৰ ডাঙৰ আচনি 'লেপচ্' হোৱাৰ কথাও আমি নতুনা নহয়। সিদিনা যদি চিডিউল কাষ্টৰ টকাখিনিৰ কাৰণে অসম চিডিউল কাষ্ট এছোচিয়েচনৰ কৰ্ম্মকৰ্ত্তা সকল দিল্লীলৈ গৈ জোৰ দি নধৰিলেহেঁতেনগৈ, তেতিয়াহলে, সেই টকাখিনি অসমৰ চিডিউল কাষ্টৰ মানুহখিনিৰ উন্নয়ণৰ কাৰণে পোৱা নগলহেতেন। এইদৰে গড়কাপ্তানী আদিকে ধৰি কেইবাটাও বিভাগৰ টকা ফিৰি গৈছে। প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো মামৰে ধৰাৰ কাৰণেই এইবোৰ ঘটিবলৈ পাইছে। ৰাজধানী শ্বিলঙৰ পৰা আহিল যদিও কিছুমান অফিচ এতিয়াও শ্বিলঙতে থাকিবলগীয়া হোৱাৰ কাৰণে অনাহকতে সাধাৰণ খবৰ এটা অনাবৰ কাৰণে বা এখন কাগজ অনানিয়া কৰিবৰ কাৰণেই মানুহ

অহাযোৱা কৰি টকা-পইচা খৰছ কৰি থাকিব লগীয়া হোৱাৰ কোনো অৰ্থ নাই। ইয়াৰ ফলত অকল চৰকাৰৰ টকা খৰছেই নহয় সময়ৰো অপব্যৱহাৰ হৈছে। এনেকুৱা বহুতো বিলাক কেছ আছে। সেই বিলাকৰ ৰেকৰ্ড-পাতিবোৰ অৱশ্যে ইয়ালৈ অনা নাই। আজ গুৱা-হাটীতে পূৱ-পশ্চিম, উত্তৰ-দক্ষিণ সকলো ফালেই অফিচ। সকলোবিলাক গুৱাহাটীৰ বিভিন্ন জেগাত সিচৰিত হৈ আছে। কোনো এটা চিষ্টেম নোহোৱাকৈ এই অফিচ বিলাক এনেকৈ সিঁচৰিত হৈ থকাৰ কাৰণে মানুহৰ দুৰ্দ্দশাৰ অন্ত নাইকীয়া হৈছে। অকল সৰ্ব্বসাধাৰণ ৰাইজেই নহয়, নিম্ন বেতনভোগী চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰী বিলাকেও তেওঁলোকৰ 'চিনিয়-ৰিটি, প্ৰমোচন' আদি সাধাৰণ কেছ এটাৰ কাৰণেই আহি নানান জীয়াতু ভুগিব লাগে। বহুতো চৰকাৰী কৰ্ম্মচাৰী অৱসৰ হৈ গ'ল কিন্তু তথাপিও তেওঁলোকৰ পে-ফিক্সেশ্বন নোহোৱাকৈয়ে গল। পেন্সনৰ কথা বেলেগেই। আমাৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো এইদৰেই চলাৰ কাৰণে মই এই কাট মোচনটো সমৰ্থন কৰিছো আৰু মোৰ বক্তব্যও সামৰণী মাৰিলো।

ডঃ শ্ৰীৰবীন গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰিছোঁ আৰু প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা ব্যয়ৰ সম্পৰ্কে কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছোঁ।

আমাৰ অসমত প্ৰশাসনীয় ব্যয় ৰাজ্যখনৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ তুলনাত বেছি হোৱাৰ উপৰিও তুলনা মূলক ভাৱে ভাৰতৰ আন ৰাজ্য বিলাকতকৈ বহুতো বেছি। নগালেণ্ড আৰু জাম্মুকাশ্মীৰৰ বাহিৰে অসমতে জনমূৰি প্ৰশাসনীয় ব্যয় আইন সকলো ৰাজ্যতকৈ বেছি। সচিবালয়ৰ ব্যয়ৰ শিতানত ধৰা হৈছে ১৯৭১-৭২চনত ৮৮।৯০,০০০ টকা—

১৯৭২-৭৩ চনত ১, ০২, ১০, ৬০০০"

১৯৭৫-৭৬ চনত ১,৩৯, ৪৩, ০০০ "

সচিবালয়ত থকা সচিব সকল বৰ'কৰেণীৰ বাহিৰে এজো নহয়। তথাপি তেওঁলোকৰৰ ভ্ৰমণ বানচৰ নামত ধৰা হৈছে ৪ লাখ ৮৮ হাজাৰ টকা। ১০৭০-৭১ চনত ধৰা হৈছিল ৩ লাখ ১১ হেজাৰ টকা আৰু এটা কথা সংখ্যাত সৰহ হলেও নিম্নবেতন ভোগী চাকৰিয়াল সকলতকৈ

অলপ সংখ্যক উচ্চ বেতনভোগী চাকৰিয়ালহে দৰমহাৰ বাবত হোৱা খৰছৰ এটা বুজন অংশ ভোগ কৰি আহিছে। শাসন যন্ত্ৰটোৰ ওপৰ ভাগ গধুৰ হোৱা বাবেই এনে হবলৈ পাইছে। মন্ত্ৰী সকলে ভ্ৰমণ বানচত খৰছ কৰিছে, ১৯৬৮-৬৯ চনত ৪লাখ ৬৮ হেজাৰ টকা ৬৯-৭০ চনত ৪লাখ ৮৭ হেজাৰ আৰু ১৯৭৪-৭৫ চনত ৬ লাখ ৮৫ হেজাৰ টকা। মন্ত্ৰী সকলকে ধৰি বিষয়া সকলে সামান্য অজুহাততে ভ্ৰমণ কৰি ভ্ৰমণ বানছ হিচাবে লাখ লাখ টকা খৰছ কৰা বন্ধ নকৰিলে প্ৰশাসনীয় ব্যয় হ্ৰাস পাব নোৱাৰে। ১৯৭৫-৭৬ চনত মন্ত্ৰী আৰু সচিবালয়ৰ বাবদ খৰছ হব ১ কোটি ৫৬ লাখ ৪ হেজাৰ কিন্তু আয়ুক্ত আৰু জিলা প্ৰশাসনত ব্যয় হব ১ কোটি ২৮ লাখ ৮৫ হেজাৰ টকা।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্ত্তমানে বিষয়া সকলৰ ব্যক্তিগত পিয়ন যাক এসময়ত পাৰ্চনেল অৰদাৰলি বুলি কোৱা হৈছিল তাৰ সংখ্যা ৮০০০ জনতকৈ অধিক, ৪ৰ্থ শ্ৰেণীৰ এই সকল কৰ্ম্মচাৰীৰ বাবদ অসম চৰকাৰৰ বছৰি ১ কোটি ২০ লাখ টকা খৰচ হয়। অফিচাৰ সকলৰ এনে পিয়ন দিয়াৰ যুক্তি নাই কাৰণ বেচিভাগ বিষয়াই অৰদাৰলি বিলাকক নিজৰ কামতেই খটুৱাই।

অতি কঠোৰ হাতৰে প্ৰশাসনীয় ব্যয় হ্ৰাস কৰা, সকলো অপব্যয় ৰোধ কৰা আৰু ওপৰ মহলাৰ সকলো বিলাসী ব্যয় বন্ধ কৰিব পাৰিলেহে বিত্তীয় সঙ্কট দূৰ হব।

গণতন্ত্ৰ মানেই ৰাইজৰ শাসন, বিধান সভাই এই আইন প্ৰনয়ণ কৰে। চৰকাৰী নীতি আৰু আইন সমূহ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ বিশেষ দায়িত্ব হ'ল বিষয়া সকলৰ" এনে ক্ষেত্ৰত কাৰ্য্য-পালিকাৰ অৰ্কমন্যতাৰ ফলত সেই কামটোৰ যদি শুদ্ধভাৱে আৰু আন্তৰিকতাৰে পালন কৰা নহয় তেনেহলে তাতকৈ দুখৰ কথা একো হব নোৱাৰে।

বৰ্ত্তমান অসমৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰই বহুক্ষেত্ৰত বাস্তৱতাৰ লগত সম্পৰ্ক হেৰুৱাই পেলাইছে, প্ৰশাসনীয় শিথিলতা, হেমাহি পাকচক্ৰ দিনক দিনে বৃদ্ধি পাইছে। প্ৰশাসনৰ ওপৰ মহলাত গ্ৰোপ আৰু কঠোৰতাৰ

সৃষ্টি হৈছে। যাৰ ফলত উপদলীয় কন্দল, টনা আজোঁৰাত প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো নিস্তেজ হৈ পৰিছে।

প্ৰত্যেকটো আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ উপযুক্ত মানুহ লাগিব। ইয়াৰ কাৰণে দক্ষতা বা যোগ্যতা সৃষ্টি কৰাটো হ'ল প্ৰধান সমস্যা। এই সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত এটা প্ৰধান বাধা হ'ল যে বহুতো নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত যোগ্যতাতকৈ অন্য বিবেচনাই বেছি প্ৰাধান্য লাভ কৰে। যোগ্যতা বা প্ৰশাসনীয় অভিজ্ঞতাৰ ওপৰত প্ৰাধান্য দিয়া নহয়। প্ৰাধান্য দিয়া হয় ওপৰওলা বিষয়াৰ পচন্দ অপচন্দ আৰু স্বাৰ্থবুদ্ধিৰ ওপৰত। যি কাম চলাবলৈ যেনেকুৱা দক্ষতা সম্পন্ন মানুহৰ প্ৰয়োজন তাৰ প্ৰতি প্ৰায়ে লক্ষ্য ৰখা নহয়।

কিছুমান বিষয়াক তিনি চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিভাগৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছে আকৌ কিছুমান বিষয়াৰ ভাগত কামেই নাই। যি সকল একাধিক বিভাগৰ দায়িত্বত আছে তেওঁলোকে কোনো এটা বিভাগৰ প্ৰতি সুবিচাৰ কৰিব নোৱাৰে।

প্ৰতিশ্ৰুতি অনুসাৰে কাম নোহোৱাৰ প্ৰধান কাৰণ হ'ল অনাৱশ্যক ভাৱে বাহুল্য ধৰণৰ প্ৰশাসনীয় গাঠনি আৰু বহু চাকৰিয়ালৰ আমোলাতান্ত্ৰিক মনোবৃত্তি। লোৱাৰ ডিভিজন এচিষ্টেণ্টৰ পৰা চেক্ৰেটাৰীলৈকে থকা নটা স্তৰত ঘূৰিব লগীয়া হোৱা বাবেই বহু আচনি সময়ত কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাযায় আৰু বিফল হয়। উন্নয়ণ মুলক আৰু অৰ্থ নৈতিক পৰিবৰ্ত্তনৰ কাৰণে যুগুত কৰা আচনি সমুহ কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ হলে আমোলাতান্ত্ৰিৰ এই স্তৰবোৰ কমাব লাগিব।

চৰকাৰে লোৱা আচনি সমুহ সফলতাৰে কাৰ্যাকৰী কৰাৰ দায়িত্ব মুখ্যত অসম লোকসেৱা বিভাগৰ ওপৰত। বহুদিনীয়া পোনপটিয়া সংযোগৰ বাবে ৰাজ্যিক পৰ্য্যায়ৰ এই সকল বিষয়াই থলুৱা লোকৰ আবেগ, অনুভূতি, অভাব অভিযোগ আদি বিশেষ ভাৱে উপলব্ধি কৰিব পাৰে। এই সেৱাৰ বহু বিষয়াই দক্ষতা, নিষ্ঠা, জন-সংযোগ আদিৰে ভাৰতীয় লোকসেৱা বিভাগৰ বিষয়াৰ লগত যোৰ মাৰিব পাৰে। সেই কাৰণে এ, চি, এচ ৰ পৰা আই, এ, এচ লৈ উন্নতি

কৰাৰ পদৰ সংখ্যা বৰ্ত্তমান শতকৰা ২৫ ভাগৰ পৰা শতকৰা ৫০ ভাগলৈ বৃদ্ধি কৰিব লাগে। নিজৰ দক্ষতাৰে আই, এ, এচ লৈ উন্নিত হোৱাৰ অধিক সুবিধা থাকিলে চাকৰিয়াল সকলেও দক্ষতা প্ৰদৰ্শনৰ বাবে বেছি মনপুতি কামত লাগিব। প্ৰশাসনীয় সংস্কাৰ আয়োগেও পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল যে অতি মূল্যবান অভিজ্ঞতা থকাৰ বাবেই ৰাজ্যিক 'চিভিল চাৰ্ভিচ'ৰ বিষয়া সকলক আই, এ, এচ বিষয়ালৈ অধিক হাৰত উন্নিত কৰিব লাগে। পৰিবৰ্ত্তিত অৰ্থ-নৈতিক আৰু সামাজিক ব্যৱস্থাৰ লগত খাপ খুৱাই এই সকল বিষয়াই যাতে ৰাইজৰ সেৱক, এই মনোভাৱেৰে চৰকাৰী নীতি কাৰ্য্যকৰী কৰাত তৎপৰতা আৰু নিষ্ঠা দেখুৱাব পাৰে। তাৰ কাৰণে বিষয়াসকলক বিশেষ প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

আমাৰ প্ৰশাসন অৱস্থাৰ সকলো দুৰ্নীতিৰ আৰু অকৰ্মণ্যতাৰ এটা মূল কাৰণ হৈছে স্পীড মণিৰ ব্যৱসায়। জনসাধাৰণক এই দুৰ্নীতিৰ কৰাল গ্ৰাসৰ পৰা মুক্ত কৰিবলৈ চৰকাৰে প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ এনেভাৱে পূৰ্ণ বিন্যাস কৰিব লাগিব যাতে চৰকাৰী বিষয়াই নাগৰিকৰ প্ৰত্যেকটো কাম কৰি দিবৰ কাৰণে বা চৰকাৰী সিদ্ধান্তত যথা সময়ত আবেদনকাৰীক জনাবৰ কাৰণে স্পীডমনি লোৱাৰ অৱকাশ নাথাকে।

দেশৰ সামাজিক আৰু অৰ্থ নৈতিক অৱস্থাৰ আমুল পৰিবৰ্ত্তনৰ ব্যতিৰেকে দুনীতি ৰোধ কৰিব নোৱাৰি। কিন্তু আন্তৰিকতা আৰু দৃঢ়তা থাকিলে বৰ্ত্তমান পাঠনিৰ মাজতে যে দৃষ্টান্ত মূলক আৰু ফলদায়ক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে সন্দেহ নাই। উদাহৰণ স্বৰূপে অফিচ সমূহত প্ৰচলিত স্পিদ মণিৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰিব খুজিছো। ইয়াক ব্যৱহাৰ কৰা হয় এখন টেবুলৰ পৰা আন এখনলৈ ফাইলৰ গতি দ্ৰুত কৰিবলৈ। শান্তনাম কমিটিৰ প্ৰতিবেদনত ইয়াৰ বিষয়ে এইদৰে কোৱা হৈছে—

'The anxiety to avoid delay has encouraged the growth of dishonest practices like the system of speed money. This has become a fairly common type of corrupt practices. Generally the bribe giver does not wish to get anything done unlawfully but wants to speed

up the process of movement of files and communuications relating to decisions. Certain sections of staff concerned are reported to have got into the habit of not doing anything till they are suitably persuaded. Besides being a most objectionable corrupt practice this custom of speed money has become one of the most serious causes of delay and inefficiency'

আমাৰ প্ৰশাসন ব্যৱস্থাৰ সমষ্ট চুৰ্নীতিৰ আৰু অকৰ্ম্মণ্যতাৰ এটা মূল কাৰণ হৈছে এই স্পিদ মনিৰ ব্যৱসায় জনসাধাৰণক এই দুৰ্নীতিৰ কৰাল গ্ৰাসৰপৰা মুক্ত কৰিবলৈ চৰকাৰে প্ৰশাসন যন্ত্ৰৰ এনেভাবে পূৰ্ণ বিন্যাস কৰিব লাগিব যাতে চৰকাৰী বিষয়াই নাগৰিকৰ প্ৰত্যেকটো কাম কৰি দিবৰ কাৰণে বা চৰকাৰী সিদ্ধান্ত যথা সময়ত আবেদন কাৰীক জনাবৰ কাৰণে স্পিদ মনি লোৱাৰ অবকাশ নাথাকে। নিকা প্ৰশাসন ব্যৱস্থাৰ প্ৰথম চৰ্ত হল যিটো কাম যি সময়ত হব লাগে সেইটো কাম সেই সময়ত হবই লাগিব। তাৰ যদি কোনোবাই ব্যতিক্ৰম কৰে তেনেহলে অনিবাৰ্য্য শাস্তি পাবই লাগিব। প্ৰত্যেক বিভাগীয় বৰমূৰীয়া আৰু জিলাৰ উপায়ুক্ত সকল ইয়াৰ কাৰণে ব্যক্তিগত ভাবে দায়ী থাকিব লাগিব। এই সম্পৰ্কত যাতে অতি সোনকালে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰা হয়। এই খিনিতে কেইটামান দুৰ্নীতিৰ কথা উল্লেখ কৰিব খোজো।

১। দৰং জিলাৰ আগৰ জনা উপায়ুক্তই অভিযোগ পত্ৰত নাম থকা স্বত্বেও ভাৰত প্ৰতিৰক্ষা আইন অনুসৰি এজন ব্যৱসায়ী গ্ৰেপ্তাৰ নকৰিলে।

২। যোৱা ১৯৭৩ চনৰ জুলাই মাহত এজন ব্যৱসায়ীৰ এখন ট্ৰাকে চোৰাংভাবে নিয়া ১০ কুইণ্টল লাহি চাউল আৰু খলিহৈ ওৰাং চেক গেটত যোগান উপপৰিদৰ্শকে ধৰা পেলাই চালান দিয়ে আৰু এটা গোচৰ ৰজু কৰে। নথি-পত্ৰ উপায়ুক্তৰ ওচৰ পোৱাৰ পিচত খলিহৈ আৰু ট্ৰাক খন এৰি দিয়ে। আৰু চাউল খিনি নীলামত বিক্ৰি কৰে। কিন্তু যোৱাৰ সময়লৈকে গোচৰৰ হুকুম বা নথী একো দি নগল। পিচৰ জন উপায়ুক্তৰ হাতত আজিলৈকে সেই নথী কাগজ ঘূৰাই দিয়া নাই।

৩। এই জন উপায়ুক্তই জিলা পৰিবহন বিষয়াৰ আদেশ বাতিল কৰি ১৭ টাৰ ক্ষেত্ৰত অটৰ গাড়ীৰ পৰিবহন কৰ মুঠ ৮৩ হাজাৰ একশ সাত-সত্তৰ টকা মাক কৰি দিয়ে। গাড়ী নম্বৰ গৰাকীৰ নাম আৰু দি, টি, ওৰ আদেশ নং উপায়ুক্তৰ আদেশ নংৰ এখন কাগজত লিখি আনিছো আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীক দিলো বিহীত ব্যৱস্থাৰ কাৰণে।

৪। দুৰ্নীতিৰ বিৰোদ্ধে কৰা কেইবাটাও গোচৰৰ ক্ষেত্ৰত আজি পৰ্যান্ত অনু-সন্ধান হোৱা নাই। মূখ্যমন্ত্ৰীৰ বিশেষ তদ'ৰকী শাখাই (ভিজিলেন্স চেল) ইয়াৰ অনুসন্ধানৰ ভাৰ লব লাগে।

ACB enquiry No. 132(9)69
No. 8(1)70
No. 11(3)71
No. 91(6)72
No. 49(3)74
No. 69(6)74
No. 13(9)74.

প্ৰশাসনত কাৰ্য্যদক্ষতা বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবে সকলো ব্যৱস্থা লব লাগে। আমি আমাৰ ব্যৰ্থতাৰ কাৰণে নানা অজুহাত বিচাৰি ফুৰো কিন্তু কাৰ্য্যত ক্ষমতা অভাবো যে তাৰ এটা অন্যতম কাৰণে হব পাৰে সেই কথা ভুলতো স্বীকাৰ নকৰো। মই আশা কৰিছো যে প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোৰ গুনগত পৰিবৰ্ত্তণ আহ্বান কৰি প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত নতুন শৃঙ্খলা আৰু উদ্যম আনিবলৈ মুখ্যমন্ত্ৰী সমৰ্থ হব।

ইয়াকে কৈ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো। কৰ্তন প্ৰস্তাৱ থাকিলেও চৰকাৰ পক্ষৰ সবহীয়া শক্তিৰ বলত আজিৰ বাজেটৰ এই শিতান কেইটা থকা ভাগেই পাচ হৈ যাব সন্দেহ নাই। তদুপৰি বিধান সভাৰ বিধি অনুযায়ী এই বিষয় বিলাক আলোচনা কৰাৰ যি সুবিধা বা ব্যৱস্থা ৰখা হৈছে সেই ফালৰ পৰাও আমি আলোচনা কৰিব লগা হৈছো। অধ্যক্ষ মহোদয় মই এটা কথা সন্দেহ কৰিছো

আৰু এই সন্দেহ আমাৰ মনত আৰু বেছিকৈ ঘনিভূত হৈ পৰিছে যে আমাৰ দেশত আচলতে শাসন আছেনে নাই? শাসন যদি নাই প্ৰশাসন থাকিব ক'ত? আমি ঘূৰি ঘূৰি চাই দেখো যে আমাৰ দেশত আচলতে শাসন নাই। মই এটা কথা নকলেও অন্তুত সকলোৱে এই কথাষাৰ বুজি পাইছে। অসম বিধান সভাখন যদি আজি ভাঙি যায়, অসমৰ এই ২৫ জন মন্ত্ৰীয়ে যদি ইস্তফা দিয়ে আৰু অসমৰ চেক্ৰেটেৰী সকলোকে আদি কৰি মানুহখিনি নাথাকে আমাৰ দেশ চলি থাকিব। আজিতকৈ বেয়াকৈ নচলে, ভালকৈ চলিব। তেতিয়া ৰাইজৰ অন্ততঃ দায়িত্ব আহিব যে চলাওতা লোক নাই যেতিয়া কিবা উপায় কৰি নিজে চলিব, অন্তুত ভাবিব। কিন্তু চলাওঁতা থকাৰ ভাবলৈ চলাওঁতা সকলৰ বেমেজালি দেখি, দুবুৰ্দ্ধি দেখি, দুষ্কৃতি দেখি তেতিয়া স্বভাৱতে এই ভাৱ আৰু ঘণিভূত হব যে শাসন আমাৰ আচলতে নাই। যি হওক আজি শাসন আছে, এই শাসন প্ৰকৃত শাসন নহয়, ছায়াৰ শাসন মন্ত্ৰীসকল। ৰাজ্যপাল, এ, দি, চি, ও দি, চি, আদি কোনোবা আছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ কাৰ্য্যালয় বিলাকত কৰ্ম্মকৰ্তা সকলে কাম কৰিব নোৱাৰে। কাম নকৰে তাৰ কাৰণ বিলাক মই বিশ্লেষণ কৰিছো। মই কৈছো যে এই গণতান্ত্ৰিক দেশত গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাৰে ইয়াত শাসন চলিছে। গনতন্ত্ৰৰ মূল সূত্ৰ মই বুজি পাইছো। গনতন্ত্ৰৰ মূল সুত্ৰ হ'ল আলোচনাৰ মাজেৰে শাসন। আলোচনাৰ মাজেৰে শাসন, আমি এজনৰ হাতত এৰি দিয়া নাই কাৰণে বিধান সভা বা পাৰ্লিয়ামেণ্ট কৰিছো। এইটো কথা সচা কেতিয়াবা কেতিয়াবা মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া ইয়াত কৈছে কোনোবা চৰকাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে মন্ত্ৰী সকলক যেতিয়া কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ সন্মুখত বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলে খোলাখোলি ভাৱে সমালোচনা আলোচনা কৰে তেতিয়া কৰ্ম্মচাৰী সকলে কিয় মন্ত্ৰী সকলৰ হুকুমত কাম কৰিব? তেনেকৈ কৰ্ম্মচাৰী সকলে কব বিধান সভাৰ মজিয়াত যেতিয়া এম, এল, এ, সকলে কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দোষ ত্ৰুটি ধৰে, সমালোচনা আলোচনা কৰে তেতিয়াহলে সেই কৰ্ম্মচাৰীসকলে কি সততাৰে কাম কৰিব? এই ধৰণৰ আলোচনা এই বিধান সভাত হয়।

কিন্তু এইটো কথা সত্য যে দুর্নীতিয়েই হওক বা দুবুদ্ধিয়েই হওক ই জন্ম লভিছে শীর্ষস্থানত, মূৰত। দায়িত্ববান মানুহৰ অফিচত প্ৰথমতে জন্মলাভ কৰা হলে সেই জন্ম স্থিতি লাভ নহলেহেতেন। সেই কাৰণে মই বাৰে বাৰে কৈছো যেতিয়ালৈকে ওপৰ মহল চাফ নহব মন্ত্ৰীসকল চাফ নহব বিধায়কসকল চাফ নহব তেতিয়ালৈকে অন্যান্য প্ৰজা, সৰু-সুৰা কৰ্ম্মচাৰীক সংস্কাৰ, পৰিস্কাৰ কৰি শাসন অনাটো বাতুলতা মাত্ৰ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ঠিক একে ভাবেই মই কৈছো যে, আজি চাকৰি-য়াল সকলে, চেক্ৰেটৰি সকলে বেয়া কাম কিয় কৰিব পাৰিছে ? আজি এখন ৰাজ্যত নিৰ্ব্বাচনৰ সময়ত প্ৰতিনিধি সকলৰ কাৰণে যি সকল কৰ্ম্মচাৰী খটোৱা হয়; সেই কৰ্ম্মচাৰী সকল যেতিয়া শাসনৰ গাদীলৈ আহে তেতিয়া কেনে অবস্থা হব সেইটো সহজেই অনুমান কৰিব পৰি। আনহাতে মই সাহসেৰে কব পাৰো যে, অসমত এনে এটা অফিচ নাই, এনে এজন এচ, দি, অ, দি চি নাই বা এনে এজন মুৰবী নাই য'ত ৰাজনৈতিক কাৰণত এই মন্ত্ৰী সকলে ব্যৱহাৰ কৰা নাই। আজি যদি কৰবাত সভা পাতিছে, কংগ্ৰেছৰ সভাই পাতিছে বা সাহিত্য সভাই পাতিছে বা অবি, চি বা ট্ৰাইবেলৰ সভাই পাতিছে এই বিলা-কৰ কাৰণে মন্ত্ৰী সকলে যি পুজিঁ সংগ্ৰহ কৰে তাৰ অন্ততঃ কিছু ভাগ এচ দি, অ আৰু দি, চি বিলাকে সংগ্ৰহ কৰি দিব লগা হয়। গতিকে এনে ধৰণৰ অফিচাৰৰ পৰা চৰকাৰে কেনে ধৰণৰ সুবিচাৰ পাব পাৰে ? গতিকে আমাৰ এই প্ৰশাসন যন্ত্ৰটো আচলতে শাসক সকলৰ হাতত পৰি নষ্ট হৈ গৈছে। আজি দেখা গৈছে এজন ৰাজ-নৈতিক নেতা মন্ত্ৰী বা অফিচাৰৰ পাবলৈ চেষ্টা কৰিলে প্ৰমোচন হয়। আৰু বিষয় ববীয়া সকলো সেই নেতা বা বিষয়া জনৰ পাছে পাছে ঘুৰি ফুৰে। মাননীয় ৰবীন গোস্বামী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, 'সচিবা লয়ৰ বিষয়া সকলক প্ৰশিক্ষন দিব লাগে। কিন্তু কোনে কাক প্ৰশি-ক্ষণ দিয়ে ? যি খন দেশত বিষয়া সকলে এম, এল, এ আৰু মন্ত্ৰী সকলক বিধান সভা কেনেকৈ চলাব লাগে তাৰ প্ৰশিক্ষন দিয়াৰ পিচত এই মন্ত্ৰী আৰু এম, এল, এ সকলে কেনেকৈ সেই বিষয়া সকলক চলাব পাৰিব। মাননীয় সদস্য কবিৰ ৰায় প্ৰধানী ডাঙৰীয়াইও

কৈছে যে, 'বুটাম টিপিলে পিয়ন আহি থূপ খায়'। অৱশ্যে আমি এইটোত একমত নহয়। কাৰণ আমাৰ দেশত এতিয়া ৰজা নাই। অথচ আমাৰ ইয়াত ৰজাৰ ভাওনা কৰে। ৰজাৰ বচন গায় আৰু প্ৰহৰী বুলি মাত দিয়াৰ লগে লগেই এজন প্ৰহৰী আহি ঠিয় হয়। কিন্তু আজি কালি আমাৰ মন্ত্ৰীয়ে মাতিলে প্ৰহৰী নাহে। ইয়াৰো কাৰণ আছে। আমাৰ দেশৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ প্ৰমোচন বা নিয়োগৰ সময়ত নানা ৰকমৰ দূনীতি কৰিব লগা হয়। ইয়াৰ ফলতেই আমাৰ দেশত দূনীতি অত্যাচাৰ ভ্ৰষ্টচাৰ আদি হৈছে।

মহোদয়, আমি আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰ ভাল কৰিবৰ কাৰণে নানা পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে কিন্তু এই পৰামৰ্শ চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা নাই। এইখিনিতে মই এটা কথা কবলৈ মনত পৰিছে। "জ্ঞানীক পাছে ঠাৰে চিয়াৰে, অজ্ঞানীক পাছে মাথমাৰে"। গতিকে আমি আমাৰ শাসন যন্ত্ৰৰ পৰিবৰ্ত্তন সাধন কৰিব পাৰিব লাগিব। গতিকে আজি প্ৰশাসনত থকা সকলো কৰ্ম্মচাৰীয়ে গা-ধুই লোৱাৰ সময় হৈছে। এইদৰেই আমি ৰসাতলে গৈছো। আমাৰ ২।৪ জন মানুহ ভাল থাকিব পাৰে। কাৰণ পুলিচৰ চাকৰিত সোমোৱাৰ আগতে লবা জন ভালেই আছিল। চাকৰিত সোমোৱাৰ পিচত যি ব্যৱস্থা দিয়া হয় তাৰ দ্বাৰা বেয়া কামত লিপ্ত হবই লাগিব।

প্ৰায় ১০।১৫ বছৰৰ ভিতৰত প্ৰায় কৰ্ম্মচাৰীয়ে দুৰ্নীতিৰ আশ্ৰয় লৈ চাকৰিত সোমাইছে। অতি সামান্য কৰ্ম্মচাৰীয়েহে এই দুৰ্নীতিৰ আশ্ৰয় নোলোৱাকৈ কামত সোমাইছে। ঘোচ-ঘাচ দি নিয়োগ পত্ৰ পোৱাৰ কাৰণেই এই কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ পৰা ভাল কাম আদায় কৰিব নোৱাৰি। আজি এম, এল, এ হোৱা বা মন্ত্ৰী হোৱাৰ আশাত হাজাৰ হাজাৰ টকা খৰচ কৰিছে আৰু সেই পদ পোৱাৰ পিছত প্ৰথম ধান্দা হয় কেনেকৈ সেই টকা উঠাব পাৰে। এই দৰেই আমাৰ মাজত দুৰ্নীতি ভ্ৰষ্টাচাৰ, অত্যাচাৰ আদি চলি আছে। গতিকে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰ ভাল কৰিবলৈ হলে দুৰ্নীতি ৰোধ কৰিব পাৰিব লাগিব। দুৰ্নীতি ৰোধ নকৰিলে আমাৰ প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰ ভাল নহব। এই খিনিতে মই এটা

কথা কওঁ যে, আমাৰ মাজৰ পৰা দুৰ্নীতি দূৰ কৰিবলৈ হলে অতি সাৱধানেৰে কাম কৰিব লাগিব। মানুহৰ ভৰিত বা আঙুলীত কেন্সাৰ হলে কাতি পেলাব পাৰি, কিন্তু তেজত কেন্সাৰ হলে সেইটো ভাল কৰিব নোৱাৰি। আজি মন্ত্ৰীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি মেজিষ্টেটলৈকে সকলোৱে দুৰ্নীতি কৰিছে। আজি কাছাৰীত কিবা কাগজ এখন ৰেজিষ্ট্ৰাৰ কৰিবলৈ গলে টকা নহলে কাম নহয়। এইদৰে সকলো ক্ষেত্ৰতে দুৰ্নীতি চলি আছে। ধান সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত চাপ্লাই চেক গেটত কেনেকৈ বেপাৰীৰ কজাত পৰিবলগা হয় সেইটোও আমি জানো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি পূজা দিয়া আৰু পূজা খোৱা দুটা কথা আছে। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যদি ভাবিছে এই দৰে প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা ভালদৰে চলিব বুলি আচলতে সেইটো নহয় কিয়নো যিমানেই অকৰা মানুহ নহওক কিয় নিজৰ মাটি যদি কোনোবাই লয় তেনেহলে মাটিৰ চাৰিসীমাটো চাইহে তাৰ পিচত চমজি লব পাৰে। কিন্তু আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নিজৰ ৰাজ্যখনৰ চাৰিসীমাটোও চাই লোৱা নাই। ভোগ দখল কৰাৰ কাৰণে আটাইতকৈ অকৰা মানুহ জনেও আগতে চাৰীসীমাহে চাই লয় কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে নিজৰ ৰাজ্যখনৰ চাৰিসীমাটোকে চাই লোৱা নাই। অসম খনৰ চাৰিসীমাকে চাই লব নোৱাৰা মুখ্যমন্ত্ৰী এজনে চাৰিসীমাটো ঠিক আছে নে নাই কেনেকৈ কব পাৰিব। তেখেতে দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতিবোৰ সেই কাৰণেই ঠিক নহয়। তেখেতৰ কৰ্ম্মকৌশল বা অভিজ্ঞতা আমি দেখাত এজন মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাবে এখন ৰাজ্যৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাবে এই খিনিৰ অভাৱ আছে। তেখেতে সেই কাৰণে প্ৰতিশ্ৰুতি ভঙ্গ কৰিলে নে ৰক্ষা কৰিছে সেই কাৰণেই কব নোৱাৰে। তেখেতে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া মতে সভা-সমিতি, মেল-মিটিং আদি উদ্বোধন ভোজ-ভাত আদি খোৱা-নোখোৱাৰ কথা কৈছিল কিন্তু আজি সেই বিলাকহে কৰি আছে। যিবিলাকৰ পৰা যথেষ্ট পৰিমাণে টকা পইচা খৰচ হৈ আছে। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াই সোধাত যিটো হিচাব দিয়া হৈছে মন্ত্ৰী সকলৰ ভ্ৰমণ আদিৰ কাৰণে আচলতে সেইটোৱেই নহয় কিয়নো তাৰ বাহিৰেও আন আন বহুত খৰচ আছে।

আচলতে যিটো দেখ দেখ হিচাব সেই হিচাবটোহে ইয়াত দেখুৱা হৈছে। ইয়াৰ বাহিৰেও আন আন কিছুমান ভ্ৰমণ খৰচ আছে যিবিলাক গোপন কৰা হৈছে। কিতাপ কাগজ, প্ৰগ্ৰাম আদি নথকাকৈ ও বহুত ভ্ৰমণ মন্ত্ৰী সকলে কৰে। তাৰ উপৰিও আৰু বহুত নেদেখা হিচাব আছে যেনে মন্ত্ৰী সকল ভ্ৰমণলৈ গলে ডি-চি, এচ-ডি-অ' আদি অফিচাৰ সকলৰ গাড়ী আদি দৌৰা দৌৰি কৰা ভোজ-ভাত খোৱা আদি হিচাব ইয়াত দেখুৱা হোৱা নাই। কিন্তু সেই নেদেখা হিচাবৰ পৰা অসমৰ অৰ্থনীতিত এটা যে বিৰাট হেচা পৰিব সেইটোৰ অকণো সন্দেহ নাই। তেখেত সকলে কব যে ভ্ৰমণ নকৰিলে শাসন ব্যৱস্থা চলীব নোৱাৰে। এইটো যে গণতন্ত্ৰৰ বিৰোধী কথা, সেইটো যে ৰাইজৰ মতামতৰ বাহিৰৰ অৰ্থাৎ গণতন্ত্ৰৰ বিৰোধী কথা সেইটো শাসক সকলে নিজেই বুজিব লাগে যে তেখেতসকল জনসাধাৰণৰ পৰা আতৰি আহিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই শেষত এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থনত এই কেই-আষাৰ কথা কৈছো কেৱল কাললৈ সাক্ষী ৰাখিহে যে আজি এই চৰকাৰে কি কাম কৰিছে, ক্ষমতাত অধিষ্ঠিত দলে ক্ষমতাৰ কাৰণে কি কাম কৰিছে সেইটো জনসাধাৰণেও এবাৰ বুজি চাওক আৰু চৰকাৰেও চিন্তা কৰিবলৈ যত্ন কৰক আৰু জনসাধাৰণে চিন্তা কৰি চৰকাৰক নিৰ্দেশ দিয়ক।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া ঃ অধ্যক্ষ মহোদয়, সাধাৰণ সেৱাৰ শিতানত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো দাবী উত্থাপন কৰিছে আৰু তাৰ সমৰ্থন কৰি আৰু বিৰোধী পক্ষৰ পৰা উত্থাপন কৰা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰি কেইটামান কথা কবলৈ আগ বাঢ়িছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিতানত টকাৰ দাবী এই কাৰণেই সমৰ্থন কৰিছো যে এইটো আন কোনো কাৰণত টকা বিচৰা নাই। এইটো প্ৰশাসনৰ লগত জড়িত বিষয়া আৰু কৰ্ম্মচাৰী সকলৰ দৰমহাৰ কাৰণে বিচৰা টকা। এইটো প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়েই সমৰ্থন কৰিব বুলিয়েই ভাবো কিয়নো এইটো তেওঁলোকৰ প্ৰাপ্য টকা। সেই কাৰণেই মই সমৰ্থন কৰিছো। কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত ভাষণ দি বিৰোধী পক্ষৰ কেইৰা-

জনো মাননীয় সদস্যই কেইবাটাও কথা উল্লেখ কৰিছে তাৰ ভিতৰত দুটা মান কথাৰ আলোচনা মাত্ৰ মই কৰিব বিচাৰিছো। শ্ৰদ্ধেয় সোনেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছে যে যি খন ৰাজ্যৰ শাসক গোষ্ঠীক বিষয়া সকলে প্ৰশিক্ষণ দিব লাগে সেইখন দেশত কি কাম হব সেই ক্ষেত্ৰত মই বিনীত ভাৱে কব পাৰো যে আচলতে সেইটো হোৱা নাই। কিয়নো শাসক গোষ্ঠীয়ে কোন বিষয়াৰ ওচৰত প্ৰশিক্ষণ লোৱা নাই। বৰঞ্চ এইটো গৌৰৱৰ বিষয় যে দেশ স্বাধীন হোৱাৰে পৰা একমাত্ৰ কংগ্ৰেছ দলেই শাসন চলাই আছে আৰু এই দলৰ কোনো লোককে প্ৰশিক্ষণ দিব লগীয়া হোৱা নাই বৰঞ্চ এই দলেহে আনক প্ৰশিক্ষণ দি আছে। আন এটা কথা উত্থাপন কৰা হৈছে যে মন্ত্ৰীসকল আৰু বিধান সভাৰ সদস্য সকলক যদি দোষাৰোপ কৰা হয় আৰু বিধান সভাত তেওঁবিলাকৰ বিৰুদ্ধে কথা কোৱা হয় তেতিয়া প্ৰশাসনীয় বিষয়া সকলে বাৰু কি কাম কৰিব আৰু যদি বিষয়া সকলৰ বিৰুদ্ধে কথা কোৱা হয় তেতিয়াহলে বাৰু প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা কেনেকৈ চলিব। কিন্তু আচলতে সেইটো নহয়। গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাই হল সেইটো। গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থা মতে বিধান সভাত সকলো কথা চালিজাৰি আলোচনা কৰা হয় আৰু তেতিয়া প্ৰশাসনীয় খুঁত বিলাক ওলাই পৰে আৰু প্ৰশাসন নিকা হৈ পৰে। কিন্তু ইয়াত ব্যক্তিগত সমালোচনাই ঠাই পাব নালাগে। শাসনৰ দায়িত্বত থকা সকলৰ বিৰুদ্ধে চৰিত্ৰহীনৰ কাম আৰম্ভ কৰিলে বা চৰিত্ৰহননৰ দ্বাৰা প্ৰশাসন নিকা কৰিবলৈ হলে ভুল পন্থা লোৱা হব। কিয়নো তাৰ দ্বাৰা প্ৰশাসন পৰিস্কাৰ নহয়। গণতন্ত্ৰৰ উদ্দেশ্য হল আজিলৈকে যিবিলাক ব্যৱস্থা লোৱা হল সেই বিলাক কেনেকৈ আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে নিকা কৰিব পাৰি উন্নত কৰিব পাৰি, জনকল্যাণ মূলক কাম বিলাক কেনেকৈ আগবঢ়াই নিব পাৰি সেইটোহে গণতন্ত্ৰৰ আচল কথা। কিন্তু বৰা ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে বৰ্ত্তমান থকা বিষয়া সকলক বিদায় দিলেই প্ৰশাসন নিকা হৈ নাযায়। যাব নোৱাৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো কথা ঠিক যে আজি যিটো অৱস্থা চলিছে সেইটোৰ এটা আমুল পৰিবৰ্ত্তন নহলে বৰা ডাঙৰীয়াই মন্ত্ৰী হওক বা

আন কোনোবাই হওক ইয়াত একো লক্ষ্যনীয় উন্নতি পৰিলক্ষিত নহব। তেখেতে হৰ্ণ টিপিলেও কোনেও চেলাম দিবলৈ নাহে। শ্ৰদ্ধেয় খাউণ্ড ডাঙৰীয়াই ঠিক কথাকেই কৈছে। এই ন-খলপীয়া গাড়ীৰ গিয়েৰ সলনি কৰিব লাগিব। এইটো নকৰিলে কেৱল চৰিত্ৰ হননৰ দ্বাৰা একো কাম নহব। আমি পৰামৰ্শহে দিব লাগে। চৰিত্ৰহীন কৰি কোনো লাভ পোৱা নাযায়। একো গঠন মূলক কাম কৰিব পৰা নাযায়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এই অৱস্থাৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰিব পাৰিলেহে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটোৰ পৰিবৰ্ত্তন কৰাৰ ওপৰতে গণতান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থা প্ৰতিস্থাৰ কথা নিৰ্ভৰ কৰিছে। এইটো অতি দুৰূহ আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা। সেই কাৰণে যদি প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো ভাল নহয় আমোল পৰিবৰ্ত্তন নহয় তেতিয়া হলে এই ব্যৱস্থা কৰা সহজসাধ্য নহব। আজি সেই কাৰণেই এই কথা চিন্তা কৰিবলগীয়া হৈছে যে গণতন্ত্ৰ ৰক্ষা কৰিবলৈ গণতন্ত্ৰৰ ওপৰত সাধাৰণ মানুহৰ বিশ্বাস জন্মাবৰ কাৰণ আৰু এই মাধ্যমত সমাজবাদ চলাবৰ কাৰণে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো নিকা কৰিবৰ কাৰণে, পৰিষ্কাৰ কৰাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিবৰ সময় আহিছে। কিন্তু অসম খন এখন ৰাজ্য আৰু ভাৰতবৰ্ষ এখন দেশ। গতিকে অকল অসমৰ কথা চিন্তা কৰিলেই এইটো কথা নহব। ইয়াৰ কাৰণে দুটা কথা চাব লাগিব। প্ৰথম কথা প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো নিকা কৰিব লাগিব আৰু দ্বিতীয়তে এইটো দক্ষতাসম্পন্ন কৰিব লাগিব। তাৰ কাৰণে ই আজি আগভাগ লবলগীয়া হৈছে। এই সম্পৰ্কত দুটা কথাকয় বিচাৰিছোঁ। মূখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই শিতানত টকাৰ দাবী বিচাৰিছে। ইয়াত সাধাৰণ প্ৰশাসনকে ধৰি সচিবালয় প্ৰশাসন আৰু জিলা প্ৰশাসনৰ কথা আছে। মই অৱশ্যে এই দুটাতেই মোৰ বক্তৃতা ন্যস্ত ৰাখিব খুজিছোঁ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো কথা সঁচা যে সচিবালয় শিতানৰে আমাৰ উন্নয়নমূলক বিভাগ কৰি গোটেই বিলাক বিভাগ এই সচিবালয় শিতানত সামৰা হৈছে গতিকে আচলতে ইয়াতেই গোটেই বিলাক বিভাগৰ কথা আলোচনা কৰিব পাৰি।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ দেশৰ কাৰণে লোৱা পৰিকল্পনা এটা এটাকে চাৰিটা পৰিকল্পনা শেষ হৈ গল। আৰু ইতিমধ্যে পঞ্চম পৰিকল্পনাৰো এটা বছৰ শেষ হয় এথোন। আজি তেৰ তাৰিখ আৰু কেইটামান দিনৰ পিচতেই পঞ্চম পৰিকল্পনাৰ এটা বছৰ শেষ হৈ যাব। আমি আজি চাবলগীয়া হৈছো দেশখনৰ উন্নয়নমূলক কিমান আঁচনি লৈছিলো আৰু কিমান খিনি কাম হল। কিমান খিনিত আমি কৃতকাৰ্য্য হব পাৰিলোঁ সেইটো ভালদৰে চিন্তা কৰি চোৱাৰ সময় আহিছে। এই সেই ফালৰ পৰা চিন্তা কৰিলে বা চালে ব্যক্তিগত ভাবে মন্ত্ৰী বা কৰ্ম্মচাৰী বা বিষয়াৰ ওপৰত দোষাৰোপ কৰিলে নহব গোটেই ব্যৱস্থাটো যদি সামগ্ৰিক ভাৱে আলোচনা কৰা যায় আমি দেখিম যে ৰাইজৰ মঙ্গলৰ কাৰণে যে কাম কৰা নাই সেইটো নহয়। পৰিকল্পনাৰ কালত ৰাইজৰ মঙ্গলৰ কাৰণে বহুত কামৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু বহুতো কল্যাণমূলক আঁচনিও লোৱা হৈছে কিন্তু সেই বোৰ যি ধৰণে কাৰ্য্যকৰী হব লাগিছিল সেই ধৰণে এই আঁচনি বিলাক কাৰ্য্যকাৰী কৰা হৈছে নে? হোৱা নাই সেইটোহে চাব লাগিব। এতিয়া প্ৰশ্ন হল সেই আঁচনি বিলাক সময় মতে কিয় ঠিক মতে আৰু আশা কৰা মতে কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই? এইটোকেই আচলতে বিচাৰ্য্য বিষয়। আমি যদি চাওঁ আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে আজি যোৱা বছৰৰ যি আচনি প্ৰস্তুত কৰা হয় তাৰ কাৰণে আলোচনা আদি কৰি মাৰ্চ মাহৰ কাৰণে বৈ থকা হয়। যোৱা বছৰৰ টকাৰ দাবী আদি এই বছৰৰ মাৰ্চ মাহলৈ বৈ থকাৰ কাৰণে যিটো অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে সেইটোহে আচল কথা। সেইটো কেনেকৈ আঁতৰাব পাৰি সেইটোহে চাবলাগিব। যোৱা বছৰত মূখ্যমন্ত্ৰীয়ে এটা ব্যৱস্থা লৈছিল একচন কেলেণ্ডাৰৰ মাধ্যমত। তেখেতে চিন্তা কৰিছিল এইটো উত্কৃষ্ট ব্যৱস্থা বুলি। আমি আশা কৰিছো যে এই বাৰো তেখেতে এই ব্যৱস্থাৰ পৰা বিচলিত নহব। যদিও ঠিকমতে কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই তথাপি এইবাৰ বা অহাবাৰলৈ নিশ্চয় এই বিষয়ত আশা কৰিব পাৰি।

অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ ভিতৰত সচিবালয়ৰ এটা বিভাগৰ লগত সকলো বিভাগৰ সম্বন্ধ আছে। সেইটো হৈছে বিত্ত বিভাগ। এইটোৰ ওপৰত যথেষ্ট সমালোচনা হয়। বছৰৰ শেষত বাজেট তৈয়াৰ কৰিবৰ সময়ত এই বিভাগ বিলাকৰ মন্ত্ৰী অথবা সচিব সকলে যথেষ্ট কষ্ট কৰিবলগীয়া হয় অহা বছৰৰ কাৰণে টকা পাবৰ কাৰণে। আকৌ টকা পোৱাৰ পিচত কাম কৰিবৰ সময় নথকা কাৰণে বহুতো বিভাগে বছৰৰ শেষত টকা ঘূৰাই দিব লগীয়া হয়। গতিকে এই বিভাগটো ভালদৰে চাব লাগিব কিয়নো ইয়াৰ দ্বাৰা টকা আদি দিয়াৰ সময়ত হোৱা পলমৰ কাৰণে কিয়নো বিত্ত বিভাগে এনেই টকা নিদিয়ে বহুতো উন্নয়নমূলক কাম হৈ নুঠে আৰু সেই ৰকমে বিভাগ বিলাকৰ পৰা টকা বিচাৰি দিয়াতো মুৰামুৰি হোৱাৰ কাৰণে বহুতো অসুবিধা নহয় বুলি কব নোৱাৰি। বিত্ত বিভাগৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কথালৈ চাব লাগিব। কিয়নো এবাৰ যদি বিত্ত বিভাগে কোনো বিভাগক টকা দিয়ে তেনেহলে সেই বিভাগে পুণৰ বিত্ত বিভাগৰ পৰা পুনৰ দ্বিতীয় বছৰৰ কাৰণে মাৰ্চ মাহৰ শেষলৈকে দৌৰি থাকিবলগীয়া হয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো কথা মই আগতেই উল্লেখ কৰি আহিছো যে মূখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে একচন কেলেণ্ডাৰৰ প্ৰৱত্তন কৰিছিল। সেই ব্যৱস্থা মতে যদি টকা শেষ হৈ যায় তথাপিও মাৰ্চ মাহৰ শেষলৈকে ৰৈ থকাৰ কথা আহিব নোৱাৰে, অন্য বিভাগৰ পৰা লোৱাৰ কাৰণে সুবিধা আছে। গতিকে গোটেই কথাখিনি মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক পুনৰবাৰ ভাবি চাবৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো। ইয়াৰ উপৰিও কিছুমান বিভাগ আছে য'ত কৰ্ম্মচাৰী সংখ্যা বেছি অথচ কামৰ সংখ্যা কম আৰু এনে কিছুমান আছে য'ত কাম যথেষ্ট বেছি অথচ কৰ্ম্মচাৰী বা বিষয়াৰ সংখ্যা নিচেই কম। তেনে কিছুমান বিভাগত বাইজৰ কাৰণে টকা ধৰা হয় আৰু বিধান সভাত আলোচনা নহয়গৈ আৰু আলোচনা হলেও গিলটিনত পাচ হৈ যায়। ফলত বাইজৰ কাৰণে ধৰা টকা, বাইজৰ উদ্দেশ্য ধৰা টকাৰ কাম সফল নহয়। মই এইটো কথা জানো যে ১৯৬৩ চনতেই প্ৰশাসনীয় সংস্কাৰ কৰাৰ কাৰণে এখন আয়োগ গঠন

কৰি দিয়া হৈছিল আৰু সেই আয়োগে অসম চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছে কিন্তু সেই সক্ৰান্তত আজিলৈকে সদনত একো জনোৱা নাই। সেই বিষয়ত মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা সকলো কথা জানিব বিচাৰিলো । যদিও এইটো চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰা নাই বা সেই বিষয়ত চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আশ্বাস দি ছল যে এটা আয়োগ পুনৰ গঠন কৰিব আৰু বৰ্ত্তমান চলিত প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ সংস্কাৰ সাধন কৰিব আৰু কথাটো চিন্তা কৰি চাব। সেই আশ্বাসমতে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ব্যৱস্থা হাতত লৈছেনেকি আমি এতিয়াও কব নোৱাৰো। মই এইটো অনুৰোধ কৰিছো যাতে সেই কথাটো চিন্ত কৰি চায় আৰু সেই ব্যৱস্থা অনতিপলমে হাতত লয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰোপৰি জিলা আৰু মহকুমাৰ বিষয় লৈ কিছু কথা চাবলগীয়া আছে। আগৰ যিটো পুৰণা ব্যৱস্থা আছিল সেইমতে আমাৰ মহকুমাত যিবোৰ বিষয়া থাকে সেই বিষয়াই জিলাৰ বিষয়াৰ পৰা পোৱা নিৰ্দ্দেশমতে কাম কৰি থাকে। কিন্তু কিছুমান অসুবিধা পোৱাৰ কাৰণে মহকুমাৰ তলত থকা মানুহখিনিয়ে আজি কেৱল যে মঙ্গলদৈতেই জিলা বিচাৰিছে এনে নহয় আন বহুতো ঠাইতেই মহকুমাৰ তলত থকা মানুহখিনিয়ে অসুবিধা আদি পাই থকা কাৰণে জিলাৰ দাবী কৰিছে। মহকুমাত থকা মানুহখিনিয়ে কোনো এটা খবৰৰ কাৰণে মহকুমাধিপতিৰ ওচৰলৈ গৈ থাকে কোনো এটা চৰকাৰী সমিধান পাবলৈ বুলি কিন্তু মহকুমাধিপতিয়ে জিলাৰ কৰ্ত্তৃপক্ষৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ নহালৈকে সেই লোক সকলক কোনো সমিধান দিব নোৱাৰে। কিন্তু সেই সমিধান বিলাক জিলা শাসনৰ তলত থকা মানুহখিনিয়ে সোনকালে আৰু স্বাভাৱিক ভাৱেই পায় থাকে। কমিচনাৰ বা জিলাধিপতিৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ নোপোৱা পৰ্য্যন্ত মহকুমাধিপতিয়ে কোনো এটা চৰকাৰী সমিধান দিব নোৱাৰে। সেই কাৰণে মানুহৰ দুখ কুলাই পাচিৰে নধৰা হৈছে। এইটো বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয়। সংকটৰ সময়ত ৰাইজে যদি কিবা এটা সমিধান বিচাৰি আহে তেতিয়াহলে সেইটো সমিধান তৎপৰতাৰে পোৱাতো উচিত। অথচ গণতন্ত্ৰৰ এই ব্যৱস্থাত ৰাজ্যপাল ওপৰত আছে, মুখ্যমন্ত্ৰী আছে আৰু

মুখ্যমন্ত্ৰীকে আৰম্ভ কৰি চৰকাৰ গঠন কৰা পঞ্চায়তৰ চকীদাৰজনলৈকে সকলোৱেই চৰকাৰৰ এটা এটা অঙ্গ। গতিকে সংকটৰ সময়ত এই সকলৰ যিকোনো এজনৰ পৰাই ৰাইজে বিচৰা সমিধান পাব লাগে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ এইটো কথা নোহোৱাৰফলত ৰাইজে বৰ্ত্তমান গণ-তন্ত্ৰৰ প্ৰতি মনোভাব অন্য ধৰণেৰে লবলৈ লৈছে। আৰু প্ৰশাসনৰ লগত তেওঁলোকে বিৰূপ ভাব লৈছে। সেইকাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীক এইটো অনুৰোধ কৰিছো যাতে এই বিষয়ত চিন্তা কৰি চায়। অজস্ৰ টকা ৰাইজৰ মঙ্গলৰ কাৰণে ধৰা হৈছে আৰু কল্যাণকামী আঁচনিও লোৱা হৈছে কিন্তু ৰাইজৰ দুখ গুছোৱা ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। গতিকে প্ৰশাসনীয় ক্ষেত্ৰত জিলা পৰ্য্যায়ৰ ক্ষমতা মহকুমা পৰ্য্যায়ত থকা অফি-চাৰক মহকুমাৰ দায়িত্ব দিব লাগে। পোনপটীয়াভাৱে মহকুমাৰ বিষয়াই চৰকাৰৰ হৈ কাম কৰিব পাৰিলে ভাল হব বুলি মোৰ বিশ্বাস। এইটো কাৰণেই মহকুমাৰ পৰা জিলাৰ দাবী আহিছে। সঁচা কথা মঙ্গলদৈৰ পৰা বাসত্তৰ মাইল দূৰত তেজপুৰত থাকে জিলাধিপতি আৰু তাৰপৰা আহি বা যোগাযোগ কৰি মঙ্গলদৈৰ কথা চোৱাটো নিশ্চয় অসুবিধা হয়। কিন্তু সেই বুলি দাবী অহা মতে প্ৰত্যেক মহকুমাৰ কাৰণে জিলাৰ ব্যৱস্থা কৰা সম্ভৱপৰ নহয়। সেই দিশত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে যাতে চিন্তা কৰে তাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো।

অধ্যক্ষ : চমু কৰক।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া : হৈছে আৰু মাত্ৰ এটা কথা কম। আমাৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ অৰ্থাৎ এই যন্ত্ৰটোৰ সামগ্ৰিক দক্ষতা বঢ়াবলৈ হলে কৰ্ম্মচাৰী সকলক অনুপ্ৰেৰণা যোগোৱা নিতান্ত দৰকাৰ। তাৰ কাৰণে উপযুক্ত বানচ পদোন্নতিৰ কথা আছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় আৰু মই লগতে উল্লেখ কৰিছো যে পঞ্চায়তৰ চকিদাৰজনলৈকে সকলোৱেই চৰকাৰৰ একোটাহঁত অঙ্গ। সেই ক্ষেত্ৰত এটা কথা উল্লেখ কৰিব খাজো যে বানচ আৰু পদোন্নতি দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এইটো কথা চাব লাগিব যাতে দক্ষতাতকৈ তোষামোদক বেছি গুৰুত্ব দিয়া নহয়। প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰ নিকা হবলৈ আৰু পৰিষ্কাৰ হবলৈ আৰু ইয়াৰ দক্ষতা বঢ়াবলৈ দক্ষতাৰ ওপৰতহে

পদোন্নতি হোৱা নিতান্ত বাঞ্চনীয়। তেতিয়াহলে আমাৰ বৰ্ত্তমান চলি থকা প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থা ভাল কৰিব পাৰি বুলি মোৰ বিশ্বাস ইয়াকে কৈ বিৰোধী দলক অনুৰোধ কৰিছো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো যাতে উঠাই লয়। ধন্যবাদ।

ডাঃ কোমেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি বহুত ঠাইত দেখিছো বিশেষকৈ অসমৰ বাহিৰত প্ৰদেশবিলাকত দৈনিক কাম দৈনিক হৈ থাকে কিন্তু অসমত এবছৰ ধৰি একো একোটা কাম হৈ নুঠে, দিনৌ কাম দিনৌ নকৰাৰ কাৰণে বহুত কাম পেণ্ডিং হৈ পৰি থাকে, গতিকে প্ৰশাসনীক যন্ত্ৰটো এনেয়ে দুৰ্ব্বল হৈ পৰিছে, প্ৰতিজন কৰ্ম্মচাৰী বা অফিচাৰৰ এনে মনোভাৱ হৈছে যে তেওঁলোকে অফিচলৈ আহি মাত্ৰ ১ ঘন্টা ২ ঘন্টা বহি অবাবতে সময় নষ্ট কৰে ফলত ৰাইজৰ কামেই নহয় চৰকাৰৰ প্ৰতিটো কাম কাজত নানা ভাবে ক্ষতিগ্ৰস্থ হৈছে। তাৰোপৰি আমাৰ প্ৰদেশৰ বাহিৰৰ যিবিলাক প্ৰদেশ আছে তাত থকা কোম্পানী ইত্যাদি বিলাকত আমাৰ লৰাই চাকৰী কৰিবলৈ নাযায়, আমাৰ লৰাই সেই কোম্পানী বিলাকত কাম কৰিবলৈ যোৱাতো উচিত, কোম্পানী বিলা-কত সাধাৰণতে কাম-কাজ বিলাক নিয়াৰিকৈ চলি থাকে, গতিকে সেই নমুনাৰে আমাৰ চৰকাৰী কাম-কাজ বিলাক কৰিলে নিশ্চয় আমাৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোৰ উন্নতি হব বুলি মই ভাবো।

ইয়াৰ উপৰিও আজি এটা কথাৰ কাৰণে বেচিকৈ বেমেজালি আহি পৰিছে, সেইটো হল আমাৰ ধান সংগ্ৰহ আৰু আন আন কামত আমাৰ এচ, দি, অ' বা আন আন অফিচাৰ সকল বৰ বেচিকৈ ব্যস্ত থাকিব লগীয়া হোৱাত আমাৰ কাচাৰী কোৰ্টৰ কাম ৪ মাহ ধৰি বন্ধ ৰাখিব লগীয়া হৈছে, কিয়নো বেচিভাগ অফিচাৰ আৰু ষ্টাফে ধান সংগ্ৰহৰ নামত বেলেগ জোনত ব্যস্ত হৈ থাকিব লগীয়া হৈছে। গতিকে এনেবিলাক অৱস্থাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ প্ৰশাসন যন্ত্ৰটোত নানা ধৰণে বিশৃঙ্খলাৰ সৃষ্টি হৈছে। গাৱ অঞ্চলত যিবিলাক সুলভ মুল্যৰ দোকান আছে সেই দোকানৰ জৰীয়তে ১ মাহৰ ভিতৰতে ২০ কুইণ্টল ধান বিতৰণ কৰি দিব লাগিব বুলি জনাইছে। প্ৰশাসনৰ নামত এই নিৰীহ মানুহবিলাকৰ ওপৰত নানা ভাবে উত্পীড়ন হৈছে।

মই ইয়াৰ এটা উদাহৰণ দাঙি ধৰিব বিচাৰিছোঁ। বিশ্বনাথ গাওঁ পঞ্চায়ত কাৰ্য্যালয়ৰ পৰা এখনি চিঠিৰ প্ৰতিলিপি মই পঢ়ি দিব বিচাৰিছোঁ। সেইটো হ'ল

ইয়াৰ দ্বাৰাই বিশ্বনাথ আকোমাও আৰু পশ্চিম বাঘমৰা গাওঁ পঞ্চায়তৰ অন্তৰ্গত সকলো সুলভ মূল্যৰ দোকানী সকলক জনোৱা যায় যে দৰং জিলাৰ উপায়ুক্তৰ নিৰ্দ্দেশ ক্ৰমে গাওঁ অঞ্চলত সকলো সুলভ মূল্যৰ দোকানীয়ে আগত ৭—৩—৭৫ তাৰিখৰ ভিতৰত ২০ কুইণ্টল ধান চৰকাৰৰ নিৰ্দ্ধাৰিত দৰত বিক্ৰী কৰিব লাগিব, অন্যথাই খাদ্য দ্ৰব্যৰ আবণ্টন বন্ধ কৰা হব।

চৰকাৰক বিক্ৰী কৰিব লগীয়া ধান ২০ (বিশ) কুঃ সুলভ মূল্যৰ দোকানীয়ে ওচৰৰ সমবায় সমিতিক বিক্ৰী কৰি তাৰ ৰছিদ নিম্ন স্বাক্ষ্যৰ কাৰিক দেখুৱাব।

স্বাক্ষ্যৰ : শ্ৰীঅকন শৰ্ম্মা

যোগান পৰিদৰ্শক, চাৰিআলি ২৩—২—৭৫।

গতিকে বিধান সংগ্ৰহৰ নামত যে এনেকুৱা ব্যৱহাৰ কৰিছে সেই বিষয়ে মই যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। এই ব্যৱস্থা অতি সোনকালে ৰহিত নকৰিলে আৰু আমাৰ জনসাধাৰণ ওপৰত এই উত্‌পীড়ন অতি সোনকালে বন্ধ নকৰিলে ৰাইজ অস্থিৰ হৈ পৰিব।

তাৰ পিচত এই যে গেষ্ট হাউচ, সেই লৈয়ো নানা ধৰণৰ খেলিমেলি লাগি আছে আৰু তাৰ বাহিৰেও যি বিলাক আলহী ঘৰ গেষ্ট হাউচৰ বাহিৰে আছে সেই বিলাকৰ অৱস্থা অতি দুখলগা। বিশেষকৈ আমাৰ কলিকতাত অৱস্থিত আৰু দিল্লীত অৱস্থিত যি কেইটা অসম হাউচ আছে তাত থকা মেলাৰ কাৰণে অসমৰ মানুহে সুবিধা নোপোৱাতো দুখ লগা কথা। সেই কাৰণে যাতে এই বিষয়ত এটা ভাল ব্যৱস্থা লয় তাৰ বাবে অনুৰোধ জনালো। তাৰ পিচত চাৰকুইট হাউচত হোৱা পইচা-পাতি ইত্যাদি লৈ হোৱা খেলিমেলি আৰু চকি-

দাবে পইচা-পাতি খোৱা ইত্যাদি নানা ধৰণৰ খেলি মেলি লাগি আছে, সেই কাৰণে এই পইচা-পাতি বিলাকৰ এটা হিচাব ৰাখিব লাগে।

তাৰ পিচত ধান সংগ্ৰহৰ নামত আজি যি বিলাক এজেণ্টক প্ৰয়োগ কৰা হৈছে যেনে পুলিচ বিভাগ আৰু আন বহুতো বিভাগ আৰু এই বিষয়ত হাজাৰ হাজাৰ টকা অবাবতে খৰচ কৰা হৈছে, চৰকাৰে ভাবিছিল ইয়াৰ জৰিয়তে কিছু লাভ হব, কিন্তু প্ৰকৃততে কি দেখা গল মহতকৈ শিং চৰা অৱস্থা পাইছেহি, ইমান বিলাক ব্যৱস্থা নকৰা হলে ধান বেচি দাম দি কিনাহলেও লাভ হলহেঁতেন। তাৰ পিচত অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত ধান-চাউলৰ দাম একটা নোহোৱাৰ কাৰণে নানা ধৰণৰ খেলি মেলি হৈছে, এই বিষয়ত যথেষ্ট বৈষম্য দেখা গৈছে, আজি একেটা দৰ্মহা পোৱা এজন কৰ্ম্মচাৰীয়ে যদি লক্ষীমপুৰত বাস কৰিব লগীয়া হয় তেওঁ কম দৰতে চাউল খাব পাৰিব কিন্তু গুৱাহাটীত কাম কৰা জনে বেচি দৰত কিনিব লাগিব। এনে বিলাক বৈষম্য থাকিব নাপায় আৰু সেই কাৰণেই নানা ধৰণৰ দুৰ্নীতিয় দেখা দিছে।

তাৰ পিচত আজি আমাৰ ৰাজ্যত বিভিন্ন বিভাগত যি বিলাক আই, এ, এচ অফিচাৰ আছে সেই সকলে অসমৰ বাহিৰৰ মানুহ গতিকে সেই সকলে অসমৰ উন্নতিৰ কাৰণে অসমৰ জনসাধাৰণৰ মঙ্গলৰ কাৰণে চিন্তা নকৰে। অৱশ্যে ইয়াৰ মানুহেও বহু সময়ত ৰাইজৰ উন্নতিৰ কাৰণে চিন্তা নকৰে কিয়নো বহু সময়ত আমি দেখিছো আমাৰ চেংশ্যন বহুতো টকা ঘূৰাই পঠিয়াব লগীয়া হৈছে আৰু বহুতো টকা কাম নকৰাকৈ ফৰফিট কৰিব লগীয়া হৈছে।

দেখা যায় যে কেতিয়াবা বহু টকা ঘূৰাই পঠিয়াব লগা হয়। মানুহৰ কাম নকৰে বাবে সেই টকা ফৰফিট হব লগা হয় বুলি ৰাইজে ভুল ধাৰণা লয়। তেনেকুৱা যাতে ভাব নহয় আৰু দেশৰ সকলো প্ৰকাৰৰ মঙ্গলৰ চিন্তা কৰি প্ৰশাসন যন্ত্ৰত যি সকলে কাম কৰে তেখেত সকলক অনুৰোধ জনালো। আমাৰ যি বিলাক সমালোচনা হয় সেইবিলাক নাইকীয়া কৰি দেশৰ উন্নতিৰ বাবে যাতে কাম কৰে তাৰ আশা ৰাখি সামৰণি মাৰিলো।

Shri S.C, Sinha (Chief Minister):- Mr. Speaker, sir, the Hon'ble members have raised various points in connection with this Cut Motion. The Hon'ble Member Shri Nagen Barua has criticised the functioning of the various deptts and he is not very happy with the performane of an I,A.S. Officer holding the rank of the commissioner. Sir, some of the Hon'ble Members have pointed out that whether it is possible to improve the efficiency of the functioning of the Govt. Sir, with the existing system, as I have stated earlier also, it will be very difficult to completely change the system and to bring efficiency in all spheres. Therefore, We should try to improve the existing mechinery. Sir, I agree with the Hon'ble Member that from this point of view, this deptt. is very important. Therefore, an officer-a senior one has been placed to find out whether it is possible to increase the effici n:y of the department. He has also criticised that a Commissioner has been placed. in-charge of a deptt. of organisation and Method. Sir, probably he wanted to say that the work load of the department cannot justify the placing of a Commissioner in the deptt. Sir, The development of two hills district is the serious concern of the department and to the Govt. Therefore, Sir, unless a senior officer perticularly of the rank of Commissioner is placed for the dovelopment of the Hill Districts. I do'nt think will be able to do justice to the cause of the Hill Tibres. Therefore, Sir, I donot find any justification for this criticism as this concerns the dovelopment of these two Hill Districts. Sir, I fully agree with the Hon'ble Member Shri Dulal Chandra Barua as he has stated that the efficiency of the administration should be increased. Sir, I admit there is enoguh room for increasing the efficiency of the department particularly when the socio-economic problems have increased. along with responsibility. Sir, with these the responsibility of the Govt. has also increased. Therefore, I fully agree with the Hon'ble

Member that as the responsibility has also increased, the administrative deptt. must function efficiently. But at the same time we must also remember that with the existing system it is difficult to increase the efficiency. Unless the existing system is attuned of the new ideas and thought, it will be difficult to raise the efficiency. Therefore, Sir, with existing system sometimes it becomes difficult to discharge the greater responsibility and to give proper response to the call given in different spheres. Sir, I admit it and fully appreciate the sentiments expressed by the Hon'ble Members in this respect. Sir, quite a number of Hon'ble Members have suggested that the officers should be committed to the cause. Sir, there is a debate on the subject whether the officer should be committed to the particular political ideology. Sir, I do not like to enter into the dispute here. But, then, Sir, there is no dispute if we ask the officer to be committed to the welfare of the people or the entire administrative machinery should be only devoted to the cause of the people. Sir, the Govt. has accepted the principle of removal of poverty and this is the foremost programme of the Govt. Now, the deptt. should function in such a way so that whatever decision is taken that decision goes to implementation. Sir, if we cannot implement it certainly there will be delay in removing the poverty, Now, these are all psychological and unless our officers develop such an attitude and behaviour it will be difficult to implement our programmes. So. sir, they should develop such an attitude towards the people. But, sir, I donot agree when he criticises the individual officers and the individual members and leaders of this House.

Shri Dulal Ch. Barua : Sir, may I intervene ? I also went to the spot where fire broke out. Sir, the problem is that near about (2) two to (3) three thousand of people are badly affected. Therefore, Sir, I would like to request the Chief Minister to go to the spot immediately and see that these affected people are

given proper rehabilitation. We are also ready to go with him. I think under these circumstances it is not proper to sit here any more. It is a human problem and I have never seen such kind of calamities earlier.

Shri Sarat Ch. Sinha (Chief Minister) : Sir, if it is desired that I conclude my speech here, I have no objection. But I am replying to those important points and charges brought against the administration. Then, Sir, we are trying to give a clean Govt. and the clean administration. As regards, the efficiency of the administration, many Hon'ble Members have raised many points in course of discussion on the Cut Motion. All these criticisms are justified and efficiency of the administration should increase. Sir, the Hon'ble Member Shri Saikia has raised one very important point regarding the introduction of the 'Action Calender' in each deptt. Sir, we tried to introduce the same in the last year but as it was a new scheme it could not be introduced then. But this year we shall try to introduce it and implement it as far as possible.

Sir, Hon'ble member Shri Barua has raised certain points regarding collection of fund for political parties and also he has stated we have indulged in corruption in collecting funds. We do not indulge in any such corruption either politically or otherwise. Sir, there is a proverb in Assam বৃক্ষ তোমাৰ নাম কি ফলেন পৰিচয়তে We have already, taken measures to strengthen this administration. No corrupt practices have been resorted to either by the members of the Cabinet or by members of this party. Sir, he raised certain points regarding corrupt practice of a certain Minister. We are not getting any allegation against the minister. If we would have received any complaint or allegation against any member of the Cabinet we could have taken the matter with proper authority and the matter could have been dealt with, It is just to damage the

image of the Government and also the image of a particular Minister there allegations have been brought. Sir, Hon'ble member Shri Saikia has reaised a point that there has been an attempt to win but whenever they failed to achieve the objective there is an attempt to damage the image of the Government and also of the individual members through propaganda. A member has got certain advantage and he can bring any matter or any charge on the floor of the House.

Shri Dulal Chandra Barua :—We have already raised this matter on the floor of this august House. This is not only our view. This has been published in the news paper like Dainik Asom. Assam Tribune and Nilachal etc. This has been publicly criticised. We want to know from the Government whether yes or no. If the charges are not true let Government or Chief Minister say no or if the charges are true he should say yes. We are not enjoying privilege only as stated by the Chief Minister. We are here to point out certain facts which come to our notice. We brought some facts to the notice of the House. Now the Chief Minister is replying to our points. Let the Chief Minister say yes or no. If the Chief Minister says no we have got nothing to say.

Shri Sarat Chandra Sinha :—Shri Barua said that he would have been better Chief Minister than me. I surely congratulate him. I believe that he would have been better Chief Minister and he would have been better administrator. Unfortunately I have no power to make him Chief Minister on my own accord. It is the people who make the Chief Minister. If Shri Barua would have become the Chief Minister certainly I would have congratulated him and welcome him.

Shri Dulal Chandra Barua :—Sir, I do not want to take time. I want to know from the Hon'ble Chief Minister about reported

news of resignation of the Minister, Labour and Supply Shri Gajen Tanti.

Shri Sarat Chandra Sinha :—At this stage I am not in a position to say anything about this.

Shri Dulal Chandra Barua :—This is an important news published in the dailies. The House is in session. The House has got every right to know about this.

Shri Sarat Chandra Sinha :—Sir I am not in a position to say anything about it.

Honble Speaker :—Now I put all the cut motions together.

(after a pouse)

Cut motions are lost.

CALLING ATTENTION

Hon'ble Speaker :—Item No. 3.

Shrimati Pronita Talukdar :—Sir, Under rule 54 of the Rules of procedure and conduct of business in the Assam Legislative Assembly I beg to call the attention of the Chief Minister to a news item appearing in the Dainik Asom, dated the 16th January, 1975 under the caption "যোগাতাতকৈ জাত পাতৰ বিচাৰ"

Shri Sarat Chandra Sinha, C. M. :- Mr. Speaker. Sir, the news item referred to by the Hon'ble Member has come to the notice of the State Government. In the first paragraph of the news item a reference has been made to the appointments in the public Service Commission. I have made several statements on this subject before this August House in reply to questions and otherwise. Althouth qualified persons and persons held high in public esti-

mation are there in every community it is not possible to represent every community in this important constitutional Commission of a small size. Whenever appointments to the Commision are made, highest consideration is given to the qualities of the person and his public stat ure.

In the subsequent paragraphs of the news item, reference has been to a proposed recruitment to the Assam Civil Service Class II. I am explaining the actual positon with regard to this proposed recruitment which is still in the processing stage.

On 15th May, 1973, all Secretaries, Heads of Departments and all Deputy Comissioners were requested to recommend names of suitable officers under their control for consideration for selection to A. C. S. Class II as per Rule 6 (1) of the A.C.S. Calss II Service Rules. Under this provision, a maximum of only 5 persons could be appointed to A. C. S. II by selection from amon gst persons who are serving in the affairs of the State in the various other departments and who fulfil certain conditions.

The last regular recruitment to the A.C.S. Class II from the open market was ma de in 1970. Since then there has been no direct recruitment and the latest open competiton for recruitment to this service co uld be held only in last January. The delay had been primarily due to the fact that the question of holding a combined competitive examination by the A.P.S.C, for all analogous services in the various departments of Govt. was under consideation and it was in 1972 that the matter was finalised and the Assam public Service Commission was requested to hold a combined competitive examination. The response to the examination had been very big and as the Assam Pubiic Service Commission was not atuned to the holding of any examination in such a large scale, it had taken them sometime to complete the exa-

mination, The finalisation of the results will still take some time.

When the delay in recruitment of candidates through the Public Service Commission became abviousaly unavoidable and mean while the shortage of officers have been felt acutely not onle in the Revenue Department but also demands from the various other development departments for officers of the Assam Civil Service Class I and Class II have been constantly ca using Govt. had to consider how it may be possible to get some experienced officers in the service immediately. It was then though that the only possible way is to get some persons from the various departments. This would also diffuse the recruitment process as otherwise holding of any selection of large number of officers becomes an unwieldy matter.

With the above consideration it was decided to recruit persons under Rule 6(1) more than what was actually provided for under the rules. For this purpose steps were also taken to have the relevant provisions of the rules amended. On the basis of the recommendations received from the departments 122 persons were called for interview. This primary selection from out of total of 304 candidates was made by the selection Committee which consisted of (1) A member of the Public Service Commission (2) Chief Secretary (3) Commissioner, Plains Division (4) Commissioner, Hills Division (5) A gricultural production Commissioner (6) Secretary, Revenue and (7) Secretary, Appointment. When the process of selection was in progress it appeared to the Committee that the number of suitable candidates that were becoming availa ble was much smaller than the actual requirment. It was then decided by the Committee to further consider the matter pa rticularly with reference to certain categories of persons such as (i) those persons who were sometime back selected for recruitment to the Judicial Service but who were finally not given the appointment because of their overage (ii) The R.R. Depart-

ment personnel who were either already retrenched or were being retrenched and (iii) The reserved category candidates whose representation in the service is still far below their quota. After this fresh consideration, 40 other persons were called for interview. These 40 persons included 14 R.R Department personnel who were either already retrenched or were under orders of retrenhmen and 3 persons who were selected for the Assam Judicaial Service. The number of persons belonging to Scheduled Caste and Secheduled Tribes in this group was 3 and 6 respectively.

From the above it would appear that the proceedings of the Selection Committee set up for the aforesaid recruitment is still in progress and Govt. had no occasion even to enquire how the proceedings were being continued and at what stage it had been. There has been absolutely no occasion for any Minister to interfere with the proceedings of the Selection Committee.

STATEMENT BY THE CHIEF MINISTER

The Chief Minister wanted to make a statement about a report in the Assam Tribune.

Shri Sarat Chandra Sinha, Chief Minister: Speaker Sir, our attention has been drawn to the observation made in the issue of the Merch 12, ot the Assam Tribune regarding printing of ballot papers in a private press. In order to put an end to the motivated propaganda, I should like to make a statement.

It may be recalled that there were some publicatione in the 7th February issue of the 'Dainik Asom'

" A similar news item was also published in the issue of the Assam Tribune dated 8. 2. 75 in course of which it was implied

that Government have confirmed the printing of ballot papere for this bye-election in a private press.

The reports in those publications are absolutely baseless. No ballot paper, except postal ballot papers, for any Perrliamentary or Assembly General Election or bye-election is printed in any Private Press. Printing of ballot paper is confined only to the Government Press, and strict secrecy and security is maintained for it.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, on that day I raised this point on the basis of which the Paper has published this news item. On that day I asked the Chief Minister whether it is a fact that the ballot papers were sent for printing in a private press and he replied in the affirmative.

Shri Sarat Chendra Sinha. Chief Minister : No. never.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, he replied in the affimative. Now to save his skin he has issued this statement. This new item was published on the 7th February 1975 and the election was held on the 20th February. To-day it is 13th of March. Why there is so much of delay in giving the statement ?

Shri Sarat Chandra Sinha : Chief Minister. When we found that there is a constant motivated propoganda we thought it necessary to put an end to this and hencs this statement.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :—এটা কথা মাননীয় মূখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে প্ৰাইভেট প্ৰেচ বা চৰকাৰী প্ৰেচতেই হওক এইটো চৰকাৰৰ সম্পত্তি।

শ্ৰীশৰত্‌ চন্দ্ৰ সিংহ (মুঃ মঃ) :—মই দাইভাল্‌জ বুলিহে কৈছিলো।

———

মাননীয় অধ্যক্ষ :—শ্ৰীশইকীয়া

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া : মই চান্দমাৰী অঞ্চলত জুই লগাৰ কথাৰ সম্পৰ্কে তুষাৰ মান কব বিচাৰিছোঁ, তাত প্ৰায় ডেৰ মান বজাত জুই লাগে, এ,এচ, আই দি, চিৰ অফিচৰ ওচৰৰ কৰ্ণাচলৰ, গোপাল দাস নামৰ এজন মানুহৰ খেৰি ঘৰত জুই লাগে তাৰ পাচত সেই জুইয়ে প্ৰবল বতাহৰ কোবত নিজৰাপাৰ পৰ্য্যন্ত বিয়পি পৰে। এই একে সময়তে কালাপাহাৰৰ ফালেও জুই লাগে। গতিকে ৫ খন এক্সিজটিং ফাইৰ ব্ৰিগেডৰ ২ খন কালাপাহাৰৰ ফালে আৰু বাকী ৩ খন চান্দমাৰীৰ ফালে দাইভাৰ্ট কৰা হয়। আমি তাত দেখি অহা মতে বেচি ভাগ খেৰী ঘৰ আৰু অসম টাইপৰ ঘৰত জুই লাগে। আৰু অসম টাইপৰ ঘৰবিলাকৰ টিং উৰি গৈ জুই বিয়পি পৰিছিল। তেতিয়ালৈকে অতিৰিক্ত উপায়ুক্তই ৭০০ পৰা ১২০০ লৈ পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হয় বুলি কৈছে। আৰু সেই সকলক ইতিমধ্যে ৰিলিফ কেম্পলৈ চিফট্ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই খিনিকে আজিৰ জুই লগা সম্পৰ্কত কব বিচাৰিছোঁ।

চাৰ, ইয়াৰ লগতে আৰু এটা কথা আছে। অথনি মই প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিলো ডিৰেক্টৰ বৰুৱা বুলি আচলতে তেওঁ ডিৰেক্টৰ নহয় তেওঁ প্ৰশাসনীয় বিষয়াহে। ডিৰেক্টৰ হল ডঃ কে গোস্বামী—ডি-এজি।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :—চাৰ, আমাৰ হিচাব মতে একো একো পকেটত পোন্ধৰ বিশ পচিশ ঘৰ পৰিয়াল আছে আৰু প্ৰায় ওঠৰশ পৰিযাল হব। মানুহ বিলাকৰ অৱস্থা গৃহমন্ত্ৰীয়ে নিজে দেখি যাহিছে। এইটো কোনো ইন্সট্ৰাকচন আদি দিয়াৰ কথা নহয়। ইয়াত ফায়াৰ ব্ৰিগেড বাহিনীৰ অকৰ্মণ্যতা আছে পানী নাই, পেট্ৰল নাই এইটো ঠিক। উত্তৰ গুৱাহাটীতো হৈছে। বহুত ঠাইত হৈছে। ডি—চিক কৈ অহা বুলি কৈছে সেইটোয়ে নহয় এতিয়া কথা হৈছে অতি সোনকালে মানুহখিনিৰ থকা আৰু খোৱাৰ বন্দবস্ত কৰি দিব লাগে আৰু গোটেই এৰিয়াতে পুলিচৰ পহৰা ৰাখিব লাগে কিয়নো কোনো কোনোয়ে জুই লগাব অজুহাততে চাওঁ মোক দিয়ক চাওঁ মোক দিয়ক মই থৈছো ইত্যাদি কৰি

সোন আদিও চুৰি কৰি পেলায। গতিকে গোটেই এৰিয়াতে পুলিচৰ পহৰা ৰাখিব লাগে আৰু আজিয়েই তেওঁলোকৰ থকা আৰু খোৱাৰ সুবন্দবস্ত কৰি দিব লাগে।

শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া : চাৰ, মই পুলিচবাহিনীক সেই ব্যৱস্থা কৰিবলৈ নিৰ্দ্দেশ দিছো। আৰু ফায়াৰ ব্ৰিগেডৰ কথা হৈছে বহুত ঠাইত জলিছে। এঠাইত নহয়। বহুত ঠাইত জপিয়াই জপিয়াই জুই বিয়পী গৈছে। আমি এয়াৰ ফোৰ্চক কনটেক্ট কৰিব পৰা নহল আৰু ৰিফাইনাৰীৰ পৰা এখন আৰু ৰেলওৱেৰ পৰা দুখন ফায়াৰ ব্ৰিগেড় আহিছিল মুঠ ছখন ফায়াৰ ব্ৰিগেড হৈছিল যদিও জুই এঠাইত লাগিছে আৰু মাজত নাই আৰু পঞ্চাশ ফুট বা পঞ্চাশ গজ দূৰত আকৌ জপিয়াই জলিছে তেনে ক্ষেত্ৰত ছখন নালাগে দহখন ফায়াৰ বিগেড হলেও একো কৰিব নোৱাৰে। তথাপিও আকৌ বতাহ বলি আছিল। ফায়াৰ ব্ৰিগডৰ এটা লিমিটেচন আছে। কিন্তু যদি সঁচাকৈয়ে ফায়াৰ ব্ৰিগেড অহাৰ পলম হৈছে বা আন কিবা হৈছে সেইটো মই ব্যৱস্থা লম।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ—অধ্যক্ষ মহোদয়, আন আন যিবিলাক ফৰমেলিটি আছে সেই বিলাক ফৰমেলিটি অবজাৰ্ভ কৰাৰ কথা বাদ দি এখন লিষ্ট কৰি পেলাই যিহেতু তাত এম—এ, বি, এ, আৰু মেট্ৰিক পৰীক্ষাৰ্থী আছে অতি সোনকালে তেওঁলোকক সুবিধা কৰি দিয়া দৰকাৰ। অন্ততঃ থকা আৰু খোৱাৰ বন্দবস্ত এটা আজিয়েই কৰিব লাগে।

MATTER UNDER RULE 301

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়,

অধ্যক্ষ : আপুনি চমু কৰিব।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস ঃ চমু কৰিম। ধানৰ হুলাৰ মিল বন্ধ কৰাৰ সম্পৰ্কত নিঃয়ন্ত্ৰণ কৰা সম্পৰ্কত কেইটামান কথা আলোচনা কৰিবলৈ মই এই কথাটো সদনত উত্থাপন কৰিবলৈ বিচাৰিছো। চাৰ, সংগ্ৰহ কাৰ্য্যৰ

লগতে অন্যান্য ব্যৱস্থাৰ লগতে এই হুলাৰ মিল বিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণো চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কৰা হৈছে। সংগ্ৰহ কৰিবলৈ যাওঁতে যদি হলাৰ মিল বিলাক বন্ধ কৰি দিয়ে তেন্তে আমাৰ ফালৰ পৰা কবলগীয়া একো নাই। কিন্তু কথা হ'ল ইয়াৰ ফলত ৰাইজৰ ভীষণ অসুবিধা হৈছে। এই অসুবিধাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ লক্ষ্য কৰা নিশ্চয় কৰ্ত্তব্য। ৰাইজৰ এই অসুবিধাৰ কথা বিলাক আমাৰ আগত কৈ থাকে কাৰণেই সেই অসুবিধাসমূহ চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰাৰ কাৰণে এই আলোচনা দাঙি ধৰি সেই কথা বিলাক চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব বিচাৰিছো। যিটো অসুবিধা এই হুলাৰ মিলৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে হৈছে তাৰ কাৰণে যদি চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কিবা ব্যৱস্থা লোৱা হলহেতেন তেনেহলে মই এই আলোচনা উত্থাপন নকৰিলেও হলহেতেন। আৰু মই ভাবো ৰাইজৰ বিবিলাক অসুবিধা সেইবিলাক চৰকাৰে লক্ষ্য কৰাটোৱেই উচিত। কাগজে পত্ৰেও মানুহৰ অসুবিধা হোৱাৰ কথা লিখিছে। যোগান বিভাগৰ হুকুম অনুসৰি ডি-চি, এচ-ডি-অ সকলক ক্ষমতা দিয়া হৈছে আৰু দায়িত্ব মতে ডিচ্ক্ৰিয়েচনাৰি পাৱাৰ এপ্লাই কৰি বিদ্যমান হুলাৰ মিল বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। আকৌ কিছুমানক পাৰ্মিট এচু কৰিছে। কোনো কোনো ঠাইত যিমান ধান লাগে সিমান খিনি পাৰ্মিট দিয়া হোৱা নাই। বহুতখিনি কমাই দিয়া হৈছে। আকৌ কোনো কোনো ঠাইত যিমান ধান লাগে তাতকৈ বহুত বেছি দিয়া হৈছে। পাচ দহ কেজি চাউল আনিবলৈও মানুহ অসুবিধাত পৰিছে। ইয়াৰ কাৰণে ৰাইজৰ অশান্তি হৈছে। লোকেল এম-এল-এই দিব পাৰে কিন্তু লোকেল এম-এল-এক বিচাৰি ফুৰিবলগীয়া হয় আৰু এচ-ডি-চিৰ পৰাও পাৰ্মিট লব পাৰে যদিও এচ-ডি-অই আজি দিম কালি দিমকৈ ঘূৰাই থাকে।

তাৰ উপৰিও অধ্যক্ষ মহোদয়, ধান বনাৰ পিচত যিটো ভূচি ওলায় সেইটো গৰু-ম'হ, গাহৰি-কুকুৰা আদিৰ খাদ্য হয়। কিন্তু যিহেতু ধান বনা ক্ষেত্ৰতেই নিয়ন্ত্ৰণ আহি পৰিছে জীৱ-জন্তু বিলাকৰ কাৰণে খাদ্যৰ অভাৱ হৈছে। কিছুমান যুৱকক কৰ্ম্মসংস্থাপনৰ কাৰণে গৰু গাহৰি আদি পুহিবলৈ দিয়া হৈছিল যদিও এতিয়া খাদ্যৰ অভাৱত সেই কুকুৰা

হাহ আদিৰ পোহাৰ ক্ষেত্ৰত অসুবিধাই দেখা দিছে। জাৰ্চি গাই আদিও দিয়া হৈছিল যদিও খাদ্যৰ অভাৱত জীৱন ধাৰণ কৰা ই মক্কিল হৈ পৰিছে। জাৰ্চি গাই আদি ঘৰতে ৰখা হয় আৰু ঘৰতে খাদ্য যোগান ধৰা হয় কিন্তু মিল আদি বন্ধ কৰি দিয়াৰ ফলত ঘৰতে খাদ্য যোগান ধৰা ভীষণ অসুবিধা হৈছে। চৰণীয়া পথাৰো যথেষ্ট পৰিমাণৰ নাই। মানুহ বহি ভৰি পৰিছে। কৰবাত যদিও চৰকাৰী মাটি আছে হয় ৰাজহুৱা বিদ্যালয়ৰ কাৰণে নহয় আন কিবা ৰাজহুৱা অনুষ্ঠানৰ কাৰণে বেৰি দিয়া আছে। গতিকে এই ভুচি আদি খাই জীৱন ধাৰণ কৰা জীৱ-জন্তু বিলাক পোহা সমস্যাই দেখা দিছে। আচৰিত কথা আগতে যি ভুচিৰ দাম চাৰি অনা আছিল এতিয়া তাৰ দাম এটকা পঞ্চাশ পইচা আৰু কোনো কোনো ঠাইত দুটকা পৰ্য্যন্ত হৈছে। যদি ইয়াৰ কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে মানুহৰ ভীষণ কষ্ট হৈছে। ইয়াৰ কিবা এটা সুবিচাৰ কৰিব বুলি কামনা কৰিছো আৰু ইয়াকে কৈ মই শেষ কৰিছো।

শ্ৰীগজেন তাঁতী : অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীদাস ডাঙৰীয়াই কোৱা কথাত গৰু ম'হ পুহিবৰ কাৰণ অসুবিধা হৈছে কাৰণে মিলৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ শিথিল কৰি দিব লাগে বুলি যিটো পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেইটো গ্ৰহণ-যোগ্য নহয়। কিয়নো—লাইচেন্স থকা ধান খুলাৰ মিলবোৰে ধান বানিবলৈ হ'ল Assam food grains (Licensing and Control) order মতে পাৰমিট লৈহে ধান বনাৰ নিয়ম আৰু এই নিয়ম অনুসাৰে উপযুক্ত আৰু মহকুমাধিপতি সকলে পাৰমিট দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি সেই হুলাৰ মিলবোৰত ধান খুন্দবলৈ অনুমতি দিয়ে। কিন্তু কোনো কোনো মিলে বে-আইনীভাৱে ধান খুন্দি ব্যৱসায় আদি কৰি ধান সংগ্ৰহত ব্যাঘাত জন্মাব বাবে নিয়ন্ত্ৰণৰ সুবিধাৰ্থে ধান বনাৰ পাৰমিট দিয়া বা ধান বনাৰ দিন ধাৰ্য্য কৰি দিয়া হয়। এই বছৰো হুলাৰ মিলবোৰত মানুহে নিজ খাবৰ বাবে বা খুচুৰা ব্যৱসায়ৰ বাবে দিনে ২৫০ কেজি (আঢ়ৈ) কুইন্টললৈকে ধান খুন্দিবৰ বাবে তেনেদৰে পাৰমিট দিয়া হৈ আছে। ধান সংগ্ৰহত যাতে বাধা জন্মাব নোৱাৰে তাৰ বাবে এই

বিষয়ত অধিক তৎপৰতা অৱলম্বন কৰা হৈছে যদিও হুলাৰ মিলবোৰ সম্পূৰ্ণভাৱে বন্ধ কৰি দিয়া হোৱা নাই। তাৰোপৰি চৰকাৰৰ সংগ্ৰহ কৰা ধানবো কিছু পৰিমাণ ধান ইতিমধ্যে মিলত খুন্দাই চাউল বিতৰণ কৰা হৈছে আৰু সেই ধানৰে খুদি ভুচিবোৰ গৰু-গাইৰ খাদ্যৰ বাবে পাব পাৰে। গতিকে গৰু-গাইৰ খাদ্যৰ বাবে ধানৰ খুদি ভুচিৰ তেনে অভাৱ হব নালাগে। ইয়াতে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে ধানৰ ভুচি আৰু খুদিৰ উপৰিও আটা মিলবিলাকৰ পৰা 'চাপৰ' উৎপাদন হয়, এই চাপৰো গৰু-গাইৰ প্ৰধান খাদ্য। চাপৰ উৎপাদনৰ শতকৰা ২৫ ভাগ পশুপালন বিভাগলৈ ৰাখি বাকী শতকৰা ৭৫ ভাগ মিল-বিলাকে মুকলি বজাৰত বিক্ৰী কৰিব পাৰে। যোৱা কেইমাহত চৰকাৰে যথেষ্ট পৰিমাণৰ ঘেঁহু মিলত আটা ময়দা আদি কৰোৱাৰ বাবে চাপৰৰ যোগানো বৃদ্ধি পাইছে। গতিকে যি সকলে উচ্চ জাতৰ গাই পোহে তেওঁলোকে মুকলি বজাৰৰ পৰা আৰু পশুপালন বিভাগৰ পৰাও চাপৰ সংগ্ৰহ কৰি গৰু-গাইক খুৱাব পাৰে।

ধান হুলাৰ মিলবোৰত এনে নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা থকাৰ বাবে উন্নত ধৰণৰ গৰু-গাইৰ খাদ্যৰ তেনে কঠিন সমস্যা হৈছে বুলি চৰকাৰে কোনো আপত্তি পোৱা নাই আৰু হুলাৰ মিলবোৰো সম্পূৰ্ণ ৰূপে বন্ধ কৰি দিয়াও নাই বাবে তেনে সমস্যাৰ উদ্ভৱ হব পাৰে বুলি চৰকাৰে নাভাৱে।

শ্ৰীমতী প্ৰণীতা তালুকদাৰ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে গৰু গাই পোহা আদিৰ অসুবিধাৰ কথা কৈছে। মই এটা কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব বিচাৰিছোঁ যে এই মিলবিলাকত যি বিলাক গৰীৱ শ্ৰেণীৰ লোক নিয়োগ কৰা হৈছিল সেই সকল লোক মিল বন্ধ হৈ যোৱাৰ কাৰণে অথবা মিলৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ কৰা কাৰণে কৰ্ম্ম সংস্থাপন হীন হৈ পৰিৱনগীয়াত পৰিছে। তাৰ দ্বাৰা আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা আৰু বৃদ্ধি কৰিব ধৰিছে এইটো কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে কিবা প্ৰকাৰে চিন্তা কৰিছে নে নাই জানিব বিচাৰিছোঁ।

শ্ৰীগজেন তাঁতী :— এইটো নতুন প্ৰশ্ন চাৰ, যিহেতু হুলাৰ মিলবিলাক সম্পুৰ্ণ বন্ধ কৰি দিয়া হোৱা নাই নিয়ন্ত্ৰণহে কৰা হৈছে এইটো কথা মুঠে যেন পাওঁ চাৰ।

ডাঃ কোষেশ্ব বৰা :— এইটো কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানে যে কিছুমান ডেকা লৰাক চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা ঋণ আদি হাঁহ কুকুৰা পুহিবলৈ দিয়া হৈছিল, গাই গৰু আদিও পুহিবলৈ দিয়া হৈছিল সেই সবলো যে অসুবিধাত পৰিছে আৰু চৰকাৰী ঋণৰ টকা ঘুৰাই দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে 'যে ভীষণ অসুবিধাত পৰিব সেই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ফালৰ পৰা চিন্তা কৰা হৈছে নে নাই জানিব বিচাৰিছোঁ।

অধ্যক্ষ :— চাপৰ আছে বুলি কৈছে নহয় ?

ডাঃ কোষেশ্বৰ বৰা : চাপৰ নাই।

শ্ৰীপ্ৰবীন কুমাৰ চৌধুৰী :— এই হুলাৰ মিলবিলাক বন্ধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইলিগেল হৈছে কিয়নো মোৰ সমষ্টিতে এটা মিল বন্ধ কৰিবলৈ কোনো কাগজ আদি দিয়া হোৱা নাই যদিও পুলিচ গৈ জোৰ জুলুম কৰিছে। এই সংক্ৰান্তত যোগান মন্ত্ৰীৰ ফালৰ পৰা এটা আশ্বাস দিলে ভাল হয়।

শ্ৰীগজেন তাঁতী :— পুলিচে জব্দ কৰাৰ কাৰণ সম্পৰ্কে ৰেকৰ্ড কল ফৰ কৰা হৈছে। যেতিয়ালৈকে ৰেকৰ্ড আহি নাপায় তেতিয়ালৈকে একো সঠিক কৈ কোৱা টান হব চাৰ।

শ্ৰীপ্ৰবীন কুমাৰ চৌধুৰী :— তিনি মাহ ধৰি খাবলৈ নোপোৱাৰ ফলত কুকুৰা আদি মৰি যাব ধৰিছে।

শ্ৰীগজেন তাঁতী :— সেই সংক্ৰান্তত ভেটেৰিনাৰি বিভাগে নিশ্চয় ব্যৱস্থা লব।

Mr, Speaker, The House stands adjourned till 9 A.M. tomrrow, Friday, the 14th March, 1975.

The House then adjourned at 5-15 P.M.

Dispur
13-3-75

P. D. BARUA
Secretary, Legislative Assembly